

Република Србија
ОПШТИНСКА УПРАВА ЉУБОВИЈА
Војводе Мишића 48
ЉУБОВИЈА

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“, КО Горња Буковица и КО Доња Буковица на животну средину, општина ЉУБОВИЈА

Љубовија , март 2019.године

ИНВЕСТИТОР

ЈКП»СТАНДАРД» Љубовија

САДРЖАЈ

ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА"

А ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Б ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1.ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	21
2.ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, КВАЛИТЕТА И КАРАКТЕРИСТИКА ЖИВОТНЕСРЕДИНЕ.....	35
3.РАЗМАТРАНА ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	49
4. ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКАПРОЦЕНЕ.....	53
5. РАЗМАТРАНА ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА.....	54
6.РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА.....	57
7. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	58
8. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	65
9.ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА(МОНИТОРИНГ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА.....	87
10.СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	93
11. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА.....	97
12. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕИ ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	98
13. ЗАКЉУЧЦИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	102
14.ЛИТЕРАТУРА.....	103

Ц. ПРИЛОГ

А - ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ КО Горња и КО Доња Буковица, општина Љубовија

НАРУЧИЛАЦ:

ЈКП „СТАНДАРД“ Љубовија
Директор: Небојша Ђукић

ОБРАЂИВАЧ ПДР-а:

ЈУП „Инфраструктура“ Шабац
Директор: Виолета Шестић

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПДР-а:

“LYNWOX TRADE“ d.o.o
ул. Вере Благојевић 4 III, 18
15300 Лозница
Директор: Предраг Добриловић

Предраг Добриловић

РУКОВОДИЛАЦ РАДНОГ ТИМА:

Милан Панић

Милан Панић, дипл. инг. технологије.
бр. лиценце 371F40707

Радни тим:

Јелена Полић, дипл. просторни планер
Предраг Добриловић, дипл. инг. грађ.
Горан Јовановић, дипл. еколог.
Весна Ивановић, дипл. маш. инг.

Љубовија, март 2019. године

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000110234062

Регистар привредних субјеката

БД 20954/2016
Дана, 15.03.2016. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014), одлучујући о јединственој регистрационој пријави оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Предраг Добриловић

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника, па се у Регистар привредних субјеката региструје:

Lynwox Trade доо Лозница

са следећим подацима:

Пословно име: Lynwox Trade доо Лозница

Скраћено пословно име: Lynwox Trade доо Лозница

Регистарски број/Матични број: 21178837

ПИБ (додељен од Пореске управе РС): 109419133

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Лозница, Вере Благојевић 4, спрат III, стан 18, Лозница, 15300 Лозница, Србија

Претежна делатност: 5610 - Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта

Време трајања: неограничено

Оснивачки капитал:
Уписани капитал
Уплаћен: 100,00 RSD
Уплаћен: 100,00 RSD

Подаци о члановима:

- Име и презиме: Предраг Добриловић
ЈМБГ: 1405966773646
Подаци о улогу члана
Новчани улог
Уписан: 100,00 RSD
Уплаћен: 100,00 RSD
Удео: 100,00%

Законски (статутарни) заступници:

Физичка лица:

- Име и презиме: Предраг Добриловић
ЈМБГ: 1405966773646
Функција у привредном субјекту: Директор
Начин заступања: самостално

Датум оснивачког акта: 01.03.2016 године

Адреса за пријем електронске поште: lynwox@mail.com

Регистрација документа:

Уписује се:

- Оснивачки акт од 01.03.2016 године.

Образложење

Поступајући у складу са одредбом члана 17. став 3. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, подношењем јединствене регистрационе пријаве оснивања правних лица и других субјеката и регистрације у јединствени регистар пореских обвезника број БД 20954/2016, дана 14.03.2016. године, подносилац је задржао право приоритета одлучивања о тој пријави, засновано подношењем пријаве која је решењем Регистратора БД 18492/2016 од 07.03.2016. године одбачена, јер је утврђено да нису испуњени услови из члана 14. став 1. тачка 5), истог Закона.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона, као и члана 26. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02...2/2012).

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС", бр. 119/2013, 138/2014 и 45/2015).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за положај привредних друштава и других облика пословања, у року од 30 дана од дана објављивања на интернет страни Агенције за привредне регистре, а преко Агенције.

ОБАВЕШТЕЊЕ:

У прилогу овог решења налази се потврда о додели пореског идентификационог броја (ПИБ), а ако се у прилогу ова потврда не налази у обавези сте да се обратите Пореској управи ради доделе ПИБ-а. Обавештавамо вас да сте у обавези да поднесете јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање, ОДМАХ по пријему овог обавештења, на једном од шалтера било које организационе јединице организације за обавезно социјално осигурање (Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички завод за здравствено осигурање, Национална служба за запошљавање) или преко портала Централног регистра обавезног социјалног осигурања (<http://www.croso.rs/>).

Lynwox Trade д.о.о. Лозница

Вере Благојевић 4/18
Лозница

Број: 01/03-2016
Дана: 16.03.2016. године

На основу Закона о Привредним друштвима, оснивач и једини члан Друштва Lynwox Trade д.о.о., Лозница, дана 16.03.2016. године донео је

ОДЛУКУ О ПОЧЕТКУ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ

Члан 1.

Друштво Lynwox Trade д.о.о., Лозница, поред делатности које сада обавља, почиње са обављањем нових делатности и то:

- 70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
- 71.11 Архитектонска делатност
- 71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.
Општа и остала акта Друштва Lynwox Trade д.о.о., Лозница, ускладиће се са овом одлуком у року од 8 дана од дана доношења ове одлуке.

Директор друштва

Предраг Добриловић

Предраг Добриловић, м.д.и.г.

„Lynwox trade“ d.o.o, Loznica
Број. 08/02-19 Д/1
Датум:26.02.2019.године

У складу са одредбама Закона о планирању и изградњи објеката ("Сл. гласник РС", бр. 72/09,81/09, 64/10, и 121/1224/11, 121/12, 42/13, 50/13 одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014).) и Закона о Стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС",бр. 135/04 и 88/2010) доносим

РЕШЕЊЕ

за израду документације

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ КО Горња Грабовица и КО Доња Грабовица на животну средину, општине Љубовија

одећује се Руководилац израде Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину који ће руководити и учествовати у изради документације:

Руководилац израде извештаја
о Стратешкој процени утицаја
на животну средину

Милан Панић, дипл. инг. технол.
лиценца бр.
371 F407 07

Директор

Добриловић Предраг

Предраг Добриловић, м.д.и.г.

„Lynwox trade“ d.o.o, Loznica
Број. 08/02-19 Д/2
Датум:13.03.2019.године

ПОТВРДА

Да је РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ који је учествовао, руководио израдом и потписао:

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ КО Горња Грабовица и КО Доња Грабовица на животну средину, општине Љубовија

лице које испуњава услове из члана 38. Закона о планирању и изградњи („Сл. Гл. РС“ бр. 72/09 и 81/09 –испр., 64/2010-одлука УС 24/2011, 121/12, 42/13, 50/13-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014).

Директор

Предраг Добриловић

Предраг Добриловић, м.д.и.г.

„Lynwox trade“ d.o.o, Loznica
Број. 08/02-19 Д/З
Датум:13.03.2019.године

ИЗЈАВА

РУКОВОДИОЦА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ о примени Закона, прописа и стандарда

Овим изјављујем да сам приликом израде документације за

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА
ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ КО Горња
Грабовица и КО Доња Грабовица на животну средину, општине
Љубовија**

применио важеће Законе, прописе и стандарде

-Закон о планирању и изградњи објеката ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10, и 121/1224/11, 121/12, 42/13, 50/13 одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014).),

-Закон о Стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/2010),

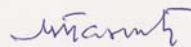
-Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/2010),

- Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 36/09),

-Закон о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04),

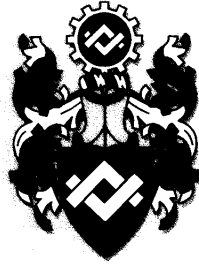
- Закон о изменама и допунама Закона о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 35/09),

Руководилац израде извештаја
о Стратешкој процени утицаја
на животну средину

Милан Панић, дипл. инг. технол.
лиценца бр. 371 F407 07

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Милан Т. Панић

дипломирани инжењер технологије

ЈМБ 1103961773625

одговорни пројектант
технолошких процеса

Број лиценце
371 F407 07

У Београду,
4. октобра 2007. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ
Dr Dragoslav Šumarač
Проф. др Драгослав Шумарац
дипл. грађ. инж.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Закључка Владе 05 број 021-11294/2017 од 05. децембра 2017. године

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
утврђује да је

Јелена М. Полић

дипломирани просторни планер
ЛИБ 02576083271

одговорни урбаниста

за руковођење изработом урбанистичких планова

Број лиценце
201 1608 18

ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА

Зорана Ј. Микашевић
Зорана Ј. Микашевић

У Београду,
30. марта 2018. године

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Предраг С. Добриловић

дипломирани грађевински инжењер
ЈМБ 1405966773646

одговорни пројектант
грађевинских конструкција објеката високоградње

Број лиценце
311 A228 04

У Београду,
30. септембра 2004. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ
Милош Лазовић
Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.

Б - ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

УВОД

Општина Љубовија налази се у северозападној Србији, на путу Шабац – Бајина Башта, а заузима положај између 44 и 45° северне географске ширине и 19 и 20° источне географске дужине. Љубовија се поростире на десној страни алувијалне равни коју је створила река Дрина са својим притокама, и то на месту ушћа њене највеће притоке на овом потезу Љубовиђе. Једним малим делом захвата јужне падине последњих огранака Соколских планина. На северу се налазе Кршино и Калића брдо, на истоку Кик, Раваница, Врач и Соколовача на југу и западу река Дрина. Са северне стране, Љубовија је заштићена огранцима Соколских планина, док је са југа, запада и истока отворена према Дрини и Љубовиђи, те је нешто заклоњена од северних климатских утицаја који владају у Посавини.

Општина Љубовија обухвата крај Азбуковицу и има површину од 356 километара квадратних. То је брдско-планинско подручје у западној Србији, на граници са Републиком Српском. Река Дрина одваја Азбуковицу од општина Сребреница и Братунац у дужини од 38 км. На северозападу је општина Мали Зворник, на северу општина Крупањ, на североистоку Осечина, на истоку Ваљево, а на југу Бајина Башта. Највећи врх је Торничка Бобија на 1272 метра. Азбуковицу пресеца неколико бујичних река које се уливају у Дрину а најпознатије су Трешњица и Љубовиђа. Према попису из прошле године општина Љубовија има око 17.000 становника, а 1961. године имала је 25.000 становника. Знатан део одселио се у Мачву, али и Срем, подручје Ваљева, Новог Сада, Београда и других градова. Највеће место је Љубовија, са око 5000 становника, а постоји још 26 углавном мањих села од којих су највећа Црнча и Врхпоље.

Сл. 1-3:Љубовија на карти Србије

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је инструмент којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана. Такође, стратешком проценом утицаја на животну средину се одређују мере превенције, минимизације, ублажавања, ремедијације или компензације штетних утицаја на животну средину и здравље људи, једном речју, одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину и здравље људи.

Стратешка процена утицаја на животну средину израђује се у поступку израде просторних и урбанистичких планова и саставни је део плана.

С обзиром на непостојање одговарајућег прописа о интегрисаној контроли и спречавању загађења, али и евидентној неадекватности прописа који су доношени и били на снази од 1991.године, а који су се односили на заштиту животне средине и процене утицаја објеката или радова на животну средину, крајем 2004.године, Скупштина Републике Србије донела је четири нова закона (Сл.галсник РС бр. 135/2004), усаглашена са одговарајућим прописима ЕУ . Ови закони су:

- Закон о заштити животне средине,
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине,
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину,
- Закон о процени утицаја на животну средину.

Законом о заштити животне средине уређује се интегрални систем заштите животне средине којим се обезбеђује остваривање права човека на живот и развој у здравој животној средини и уравнотежен однос привредног развоја и животне средине у Републици Србији. Овај Закон представља корак у приближавању решења у националним прописима ,решењима и прописима ЕУ о заштити животне средине и тај процес биће настављен израдом других закона. Главни елементи прописа ЕУ укључени су у Закон.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прописано је да се стратешка процена утицаја на животну средину врши за планове у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, инфраструктурних система, заштите природних и културних добара, биљног и животињског света и њихових станишта и др.и саставни је део плана, односно програма или основе. Стратешка процена утицаја на животну средину мора бити усклађена са другим проценама утицаја на животну средину, као и са плановима и програмима заштите животне средине и врши се у складу са поступком прописаним законом.

Законом о процени утицаја на животну средину прописано је да се процена утицаја пројеката на животну средину врши за пројекте који се планирају и реализују у простору, укључујући промене технологије, реконструкцију, проширење капацитета или престанак рада који могу довести до значајног загађивања животне средине или представљају ризик по здравље људи. Процена утицаја пројеката на животну средину обухвата пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде и комуналних делатности, као и све пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра. Процена утицаја на животну средину је заправо, превентивни управљачки инструмент заштите животне средине, заснован на изради студије и спровођењу консултација уз широко учешће јавности и на анализи алтернативних могућности, са циљем да се прикупе подаци и предвиде штетни утицаји одређених пројеката на разне пријемнике у животној средини, као и да се утврде и предложе мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити, имајући у виду изводљивост тих пројеката. Оно што је посебно важно за инжењерску струку је то да је

процена утицаја пројекта на животну средину саставни део техничке документације без којег се не може приступити извођењу пројекта.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине се у правни систем Републике Србије, кроз концепт интегрисане дозволе, уводе јединствени стандарди ЕУ у успостављању режима издавања дозвола за рад постројења и обављање активности и имплементацију правних механизма којима се спречавају емисије у животну средину или смањују утицаји индустријских постројења на животну средину.

Законом је дефинисано да:

-је поседовање интегрисане дозволе услов за рад одређених врста постројења,

-је интегрисана дозвола једна одлука, којом се утврђују услови испуштања загађујућих материја или енергије у све медијуме животне средине,

-нова постројења за које се захтева интегрисана дозвола морају у свом раду обавезно да примењују БАТ,

-постојећа постројења која у време подношења захтева за издавање дозволе не испуњавају БАТ услове прилажу програм мера прилагођавања рада прописаним условима,

-надлежни орган може поново разматрати (ревизија) интегрисану дозволу нарочито у случају суштинских промена БАТ или измене у прописима о заштити животне средине,

-надлежни орган за издавање дозволе обезбеђује учешће јавности у поступак издавања интегрисане дозволе, као и њене ревизије и да је ово учешће право јавности и обавеза за органе у поступку.

Посебно је важно истаћи да, када локални услови животне средине то захтевају, услови у погледу ГВЕ који се утврђују интегрисаном дозволом могу бити строжији од БАТ услова. Интегрисаном дозволом се, такође, одређује начин коришћења ресурса, тако да се избегне могуће смањење потрошње једног ресурса на терет животне средине.

У теорији и пракси просторног и урбанистичког планирања код нас, животна средина је заузима значајно место будући да су простор и окружење у коме човек живи јединствена целина. Чињеница да се планским решењима у великој мери утиче на квалитет појединих елемената животне средине намеће се значај планирања и уређења простора за обезбеђивање здраве животне средине као једне од основних људских потреба.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је инструмент којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји планских решења на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана. Такође, стратешком проценом утицаја на животну средину се одређују мере превенције, минимизације, ублажавања, ремедијације или компензације штетних утицаја на животну средину и здравље људи, једном речју, одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину и здравље људи.

Стратешка процена утицаја на животну средину израђује се у поступку израде просторних и урбанистичких планова и саставни је део плана. Носилац израде плана сачињава Извештај који садржи нарочито:

- полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
- стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
- смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења плана);
- програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
- коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
- начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Применом Стратешке процене утицаја у планирању, отвара се простор за сагледавање насталих промена у простору и уважавање потреба предметне средине. Планирање подразумева развој, а нова стратегија одрживог развоја захтева заштиту животне средине. Ако Пројектна анализа није била у могућности да усмерава развој услед њене ограничене улоге у планирању, примена Стратешке анализе би требало да омогући постављање једног новог система вредности, уз уважавање сазнања о нарушеном природном систему. Стратешка анализа интегрише социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава политику, план или програм ка решењима која су, пре свега од интереса за животну средину.

Методолошки оквир примене Стратешке процене подразумева четири основне фазе:

- дефинисање циљева стратешке акције,
- формулацију опција за стратешку акцију,
- анализу еколошких утицаја и
- анализу информација.

Стратешка процена животне средине може имати више облика:

- Секторски - процена стратегија развоја саобраћаја, енергетике, водoprивреде, пољoprивреде, шумарства, туризма, итд.;
- Просторни - процена просторних и урбанистичких планова на државном, регионалном и локалном нивоу;
- Индиректни - еколошко оцењивање научних програма, планова за приватизацију јавних предузећа и друго.

Спровођење стратешке процене животне средине заснива се на следећим основним начелима:

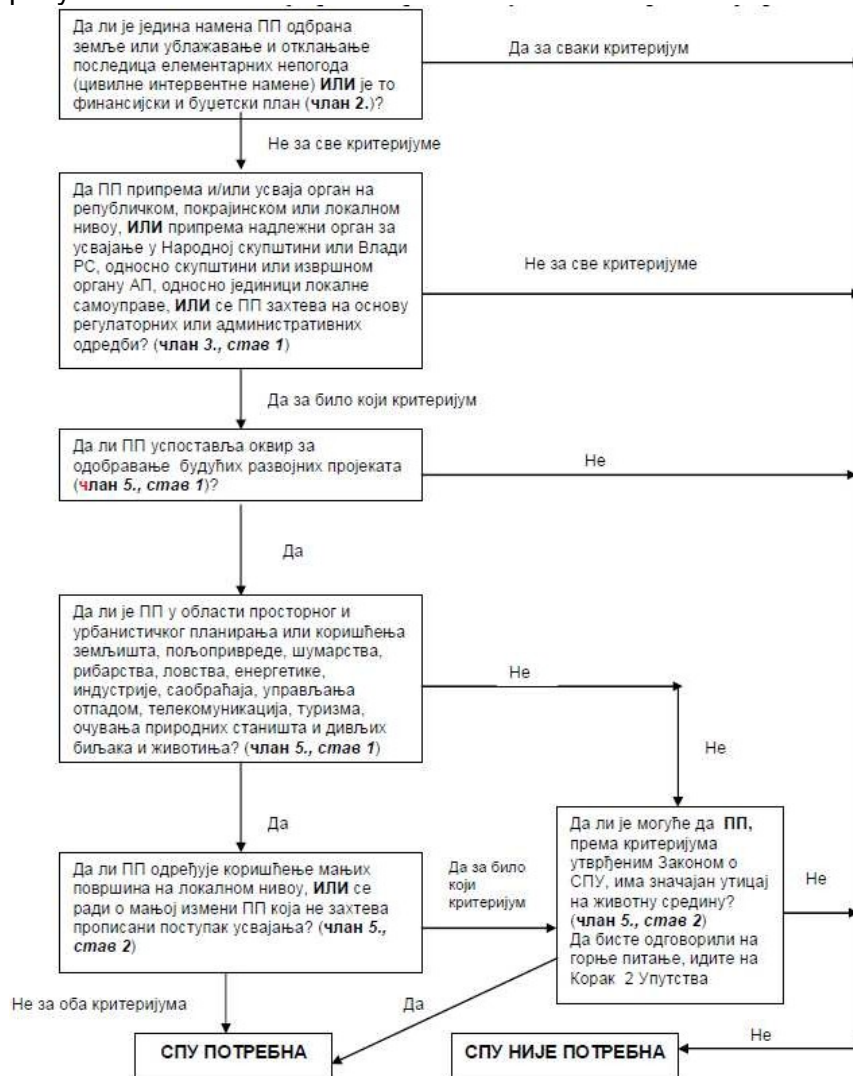
-Што раније укључивање стратешке анализе у процес израде политика, планова и програма, а свакако пре него што се донесу коначне одлуке;

-Испитивање еколошких ефеката алтернативних решења, што ће помоћи да се утврди како промене политика, планова и програма могу смањити еколошки ризик;

-Флексибилност - методологија спровођења стратешке анализе није универзално прописана, већ се на основу општих препорука примењује методологија прилагођена конкретним околностима;

-Обухват анализе могућих еколошких ефеката треба да буде у сагласности са размерама очекиваних ефеката;

Користити постојеће механизме за анализу еколошких ефеката, укључујући јавност, вредновати учинак анализе и припремити извештај са резултатима.

Слика 4. Блок дијаграм за процес одлучивања о стратешкој процени

Предмет ове стратешке процене је вредновање утицаја имплементације Плана детаљне регулације који се ради за извориште „Грабовица“, општине Љубовија.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1.1 ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Просторни план јединице локалне самоуправе представља један од основних локалних стратешких докумената просторног развоја, који укључује економске, социјалне и физичко – еколошке компоненте развоја. Овим планом се дају смернице за непосредну примену и разраду планских решења у плановима нижег хијерархијског реда и успоставља оквир за одобравање и реализацију програма и пројеката.

Изради Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији **се приступа на основу Одлуке о изради** Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији, бр. 06-127/18-03 (*"Сл.лист општине Љубовија бр.05/2018*).

У поступку доношења предметне одлуке **прибављено је мишљење** Одељења за инспекцијске и комунално- стамбене послове општинске управе општине Љубовија (*бр. 501-34/2017-02 од 25.12.2017.*) да **„треба вршити израду Стратешке процене, обзиром да исти програм према критеријумима утврђеним Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр. 135/04 и 88/2010) може имати значајан утицај на животну средину“** и донета је **Одлука да се израђује стратешка процена утицаја**, на животну средину «Извориште Грабовица», у Љубовији, број 06-128/18-03(*"Сл.лист општине Љубовија бр05/2018*).

Наручилац израде Измене и допуне ПДР-а и финансијер је општина Љубовија. **Носилац израде** Измене и допуне ПДР-а је надлежни орган локалне самоуправе. **Израда** Измене и допуне ПДР-а је поверена ЈУП «План» Шабац.

Наручилац израде Стратешке процене утицаја на животну средину ПДР-а и финансијер је ЈКП“Стандард“ Љубовија а израда Стратешке процене утицаја на животну средину поверена је предузећу „Lynwox trade“ d.o.o из Лознице.

Након израде Пројекта санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија, земљиште у површини од око 6,8ha се нашло у непосредној зони санитарне заштите изворишта, које је потребно прогласити површином јавне намене и извршити експропријацију.

Конкретан циљ израде ПДР-а и СПУ је проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења и заштите животне средине.

На основу члана 45а Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/2013-одлука УС, 50/2013- одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014) и Одлуке о изради Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији, **носилац израде плана и стратешке организује упознавање јавности** (правних и физичких лица) са општим циљевима и сврхом израде ПДР-а, могућим решењима за развој просторне целине и ефектима планирања као и утицаја планских решења на животну средину границе обухвата ПДР-е..

1.1.1. Повод за израду стратешке процене

У наредном планском периоду планира се формирање општинског водоводног система којим је предвиђено повезивање насеља у низијском делу Дрине на водоводни систем насеља Љубовија. У том смислу планира се проширење капацитета изворишта Грабовица са још два бунара капацитета **30 l/s**. Ради заштите изворишта потребно је успоставити мониторинг систем на извориштима у циљу праћења потенцијалног загађења подземне воде и неопходно је поставити мрежу пијезометара у зони изворишта, као и мераче протока на свим бунарима, сигналне каблове и опрему за дигитално праћење и даљинско управљање радом изворишта и целог система.

Непосредан повод за израду овог Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је одлука о изради стратешке процене коју је донео надлежни орган општинске управе у Љубовији у складу са прописима који уређују ову област- Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину за План детаљне регулације „Извориште Грабовица“ , Љубовија , општина Љубовија(бр. 06-128/18-03, *Сл.лист општине Љубовија бр. 05/2018*) као и проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и њихов утицај на животну средину.

Конкретан циљ израде ПДР-а и СПУ је дефинисање површина јавне намене у зони непосредне и уже санитарне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и однос свих елемената на животну средину.

Општи циљ израде ПДР-а и СПУ је одређивање планских мера којима би се омогућило квалитетно функционисање изворишта и смањено негативан утицај на санитарна изворишта и животну средину.

Основни циљ ПДР-а и СПУ је усклађивање водоизворишта „Грабовица“ са постојећом инфраструктуром као и обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, са отклањањем конфликта који се стварају успостављањем новог система у простору, као и његових утицаја на природне ресурсе, социо-демографске и привредне токове, као и на еколошке промене. То подразумева дефинисање основних принципа уређења, заштите и просторног развоја подручја посебне намене, и то:

- заштиту свих природних ресурса
- заустављање депопулације становништва
- бржи економски развој
- развој инфраструктурних и комуналних система у насељима.
- адекватан и неконфликтни просторни развој
- заштита и одрживо коришћење пољопривредног, шумског и водног земљишта,

- заштита коридора инфраструктурних система
- Развој руралног подручја и сеоских насеља у функцији компатибилних привредних активности
- повећање ефикасности територијалног развоја;
- полицентрични територијални развој (посебно јачање везе урбаних и сеоских насеља),
- унапређење саобраћајне приступачности
- развој културног и регионалног идентитета
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- заштите и унапређења животне средине
- дефинисање дугорочне стратегије развоја Планског подручја.

Циљеви заштите животне средине

Рационално коришћење природних ресурса (нарочито из категорија делимично или потпуно необновљивих).

-Заустављање деградације животне средине реализацијом стратешких опредељења по питањима: обнове и санације стања живог света, заштите природних предела амбијената и пејзажа, развојем васпитних и образовних програма у области заштите животне средине.

-Обезбеђивање услова за еколошки одрживи друштвено-економски развој ширег подручја, кроз рационално коришћење земљишта, енергије, вода и материјала и спровођење мера заштите животне средине.

-Очување и заштита основних природних вредности, биодиверзитета и биоеколошки лабилних система.

-Очување производног потенцијала станишта.

-Утврђивање девастираних састојина, број, распоред и подручја погодних за пошумљавање.

-Одржавање разнородне слике предела.

-Трајно обезбеђење квалитета свих површинских и подземних вода задржавањем свих водотока на предметном подручју у I и II класи квалитета.

-Потпуно искоришћење и заштита водних потенцијала река.

Циљеви заштите, очувања и коришћења природних и културних добара

Основни циљеви заштите, очувања и коришћења природних добара су:

-Заштита посебних природних вредности обухвата заштиту простора који садрже карактеристичне представнике појединих екосистема, као и изразита биогеографска подручја, односно представнике појединих типова предела.

-Заштита природних предела, амбијената и пејзажа око културно-историјских споменика, у оквиру комплексне заштите ових целина.

-Прописивање мера и режима заштите које се односе на изричито забрањене радње ради очувања заштићеног природног добра.

Основни циљеви заштите, очувања и коришћења непокретних културних добара су:

-Стављање непокретних културних добара у функцију развоја туризма.

- Интегрална заштита природе и културне баштине.
- Дефинисање степена и режима заштите.
- Унапређење природних одлика и вредности екосистема, ликовних вредности пејзажа и целовитог амбијента споменика културе.
- Развој и унапређење оних функција које нису у супротности са заштитом.
- Што веродостојније очување аутентичних форми и детаља.
- Задржавање аутентичних материјала и конструктивних решења.
- Задржавање аутентичних намена или увођење одговарајућих нових намена које не угрожавају вредности НКД.
- Издавање специфичних мера заштите и услова чувања и сагласности на конзерваторске пројекте од стране надлежног завода за заштиту споменика културе.
- Побољшање квалитета пијаће воде за побољшање здравља становништва.

Циљеви одрживог коришћења природних ресурса

Основни циљ заштите, уређења, коришћења и развоја природних ресурса је планско и одрживо искоришћење свих врста ресурса (пољопривредног и шумског земљишта, вода и геолошких ресурса) у складу са развојним могућностима и поштовањем мера заштите.

Очекивани ефекти планирања су:

- Заштита зоне водозахвата изворишта,
- Спречавање негативних утицаја на зону водозахвата,
- Комунално и инфраструктурно опремање у циљу обезбеђења адекватног функционисања изворишта

1.1.2. Предмет стратешке процене

Предмет израде ПДР-а и СПУ је дефинисање површина јавне намене у зони непосредне и уже санитарне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне у зони непосредне и уже санитарне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и заштиту животне средине.

Предмет извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је процена утицаја које могу имати одређени планом предвиђени садржаји у простору и импликација њихових негативних утицаја на животну средину.

У складу са донетим Одлуком, у оквиру стратешке процене утицаја на животну средину, разматраће се постојеће стање животне средине на подручју обухваћеном Планом значај и карактеристике Плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макро локацију и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја Плана на животну средину, а узимајући у обзир и планиране намене.

1.1.3. Подручје обухвата стратешке процене

Стратешком проценом обухваћен је простор у граници плана, како је приказано и у графичким прилозима.

Планом детаљне регулације обухваћене су парцеле индивидуалних корисника као и земљиште водне заједнице. Граница обухвата ПДР, је у складу са катастарским стањем, стањем на терену, захтевима детаљне разраде планских решења и потребама санитарне зоне заштите. Планом детаљне регулације обухваћен је део Доње и Горње Грабовица.

Зона непосредне заштите изворишта се (у складу са границама датим елаборатом санитарне заштите) у једном делу поклапа са постојећом регулацијом водотока који се не поклапа са катастарским границама парцеле.

Обзиром да су границе санитарних зона одређиване границама катастарских-топографским плановима, да је стање на терену неажурно јер се граница водотока не поклапа са границом катастарске парцеле, планом се дефинише посебна парцела водотока и посебна парцела Зоне непосредне заштите изворишта а граница зоне санитарне заштите се шематски наноси.

Површине јавне намене су:

- зона непосредне заштите изворишта,
- зона водотока у оквиру регулационе ширине,
- зона приступног пута у оквиру регулационе ширине.

Површине осталих намена су:

- Зона уже заштите изворишта,

Сл. 5:Графички приказ обухвата ПДР-а са зонама заштите изворишта, извор карте портал <https://a3.geosrbija.rs/>

Оквирном границом обухвата Измене и допуне ПДР-а обухваћене су следеће катастарске парцеле или њихови делови:

-целе катастарске парцеле КО Доња Буковица, број: 3624, 3625, 3626, 3627, 3628/1, 3628/2, 3628/3, 3629/1, 3629/2, 3629/3, 3629/4, 3629/5, 3909, 3630, 3631/1, 3631/2, 3631/3, 3910

-целе катастарске парцеле КО Горња Буковица, број: 4517/1, 4517/2, 4516/1, 4516/2, 4520/4, 4515/2, 4524/4, 4523/7, 4518, 4520/5, 4520/6, 4520/1, 4520/2, 4522, 4515/1, 4520/3, 4521/1, 4521/2, 4524/3, 4524/7, 4524/6, 4524/5, 4524/2, 4524/8, 4531/4, 4531/7, 4531/5, 4531/6, 4533/2, 4533/1, 4534/2, 4534/1, 4535/1, 4535/2, 4536/2, 4536/1, 4575, 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4537, 4574,

-делови катастарских парцела у КО Доња Буковица: 4572, 4553/4, 4553/3, 4551, 4552, 4546, 4545/1, 4545/2, 4543/5, 4542, 4541/1, 4541/2, 4542/2, 4542/3, 4541/4, 4538/24538/4, 4531/1, 4531/2, 4531/3, 4524/1, 4531/2, 4531/3, 4524/1, 4523/2, 4523/3, 6550, 4514/1, 4513/2, 4513/4, 4513/6, 4512/3, 4512/5, 4512/1, 4512/4, 4513/1, 4511,

Простор у обухвату ПДР-а се налази у оквиру зоне пољопривредног земљишта дефинисаном шемом насеља КО Доња Буковица и КО Горња Буковица.

Површина обухвата ПДР-а износи око **16,5ha**.

1.1.4. Начин коришћења земљишта

Постојећа намена површина, у границама ПДР-а, је дефинисана ППО „Љубовија“ као пољопривредно земљиште. У оквиру пољопривредног земљишта постоје затечена пољопривредна домаћинства. Затечена пољопривредна домаћинства се налазе у оквиру „Уже зоне санитарне заштите изворишта“. У оквиру зоне непосредне заштите извршена је анализа биланса намена површина према доступним подацима са портала <http://katastar.rgz.gov.rs/KnWebPublic/PublicAccess.aspx>. Табела 2. даје приказ заступљености садржаја у оквиру обухвата. У оквиру табеле направљена је подела у односу на зоне санитарне заштите изворишта подручје пута.

Табела 2. Биланс површина (оријентационо)

Зона / Намена	Површина у ha	%
Намене површина у оквиру „Зоне непосредне санитарне заштите изворишта Грабовица“	06.82.33	41
Пољопривредне површине	05.78.37	35
Шумско земљиште	00.97.12	06
Остало земљиште	00.06.84	0,4
Намене површина у оквиру „Зоне уже санитарне заштите изворишта Грабовица“	09.82.28	59
Пољопривредно земљиште	Око 9ha	54
Остало земљиште (река)	01.15.20	Није цела к.п. у

Остало земљиште (пут)	00.18.28	обухвату Није цела к.п. у обухвату
Намена земљишта у оквиру зоне пута		
Остало земљиште (пут)	00.26.55	Није цела к.п. у обухвату
УКУПНО	16.92.16	100

Пројектом санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија, земљиште у површини од око 6,8 ха је дефинисано као непосредна зона санитарне заштите изворишта, потребно га је прогласити површином јавне намене и извршити експропријацију.

У оквиру „Непосредне зоне санитарне заштите изворишта“ тренутно се обавља пољопривредна производња која није контролисана а што није у складу са условима ове зоне.

У оквиру „Уже зоне санитарне заштите изворишта“ постоје два затечена пољопривредна домаћинства и пољопривредно земљиште на којем се одржава пољопривредна производња. Намене становања, пољопривредна производња уз примену ђубрива и хербицида и држање животиња су супротне од дозвољених намена које су дефинисане Пројектом санитарне заштите.

У оквиру зоне пута на кат.п.бр. 3644 КО Доња Буковица је изведен пут недовољне ширине регулације при чему регулација пута улази у земљиште које је у приватном власништву.

Сл. 6:Графички приказ обухвата ПДР-а са власничким статусом, извор карте портал <https://a3.geosrbija.rs/> и WWW.katastar.rqz.gov.rs/KnWeb.

1.1.5. Разлог за израду

Разлози за израду стратешке процене дефинисани су на основу територијалног обухвата и могућих утицаја Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" општина Љубовија на животну средину.

Разлог за израду је и иницијатива садржана у захтеву наручиоца ЈКП"Стандард" из Љубовије која се односи и имплементацију напред наведених програма са постојећом инфраструктуром као и обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, са отклањањем конфликта који се стварају успостављањем новог система у простору, као и његових утицаја на природне ресурсе, социо-демографске и привредне токове, као и на еколошке промене, сходно одредбама члана 5. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр 135/2004 и 88/2010).

У поступку доношења ове Одлуке ПДР-е и СПУ изворишта „Грабовица“ и чињеницу да су планирани будући развојни пројекти одређени прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину, утврдио је да предметни план представља оквир за одобравање будућих развојних пројеката и подлеже обавези стратешке процене утицаја на животну средину.

Стратешка процена мора бити у складу са проценом утицаја и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 114/08).

1.1.6. Правни основ

Правни основ за израду Извештаја о стратешкој процени Плана детаљне регулације извориште „Грабовица“ је садржан у одредбама:

- **Закон о планирању и изградњи** ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10- одлука УС, 24/11, 121/2012, 42/2013- одлука УС и 50/2013- одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014. и 145/2014.);
- **Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања** ("Сл. гласник РС", бр. 64/2015);
- Статута општине Љубовије ("Сл. лист општине Љубовија", бр.6/08),
- **Одлуке о изради** Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији, бр. 06-127/18-03 ("Сл.лист општине Љубовија бр.05/2018).
- **Одлука да се израђује стратешка процена утицаја**, на животну Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији, број 06-128/18-03("Сл.лист општине Љубовија бр05/2018).
- Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр 135/2004 и 88/2010),
- **Закон о процени утицаја на животну средину** („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 36/09),
- **Закон о заштити животне средине** ("Сл. гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 72/09 и 43/11).
- **Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину** („Сл. гласник РС“ бр. 114/08).

1.1.7. Плански основ

Плански основ и стечену обавезу представља стратегија заштите и унапређења животне средине заснована на начелима интегралности и превенције приликом привођења простора намени и изградње објеката на основу процене утицаја на животну средину свих главних планских решења, програма, пројеката и активности за спровођење плана нарочито односу на рационалност коришћења ресурса, могуће угрожавање животне средине и ефикасност спровођења мера заштите.

Плански основ за израду Измена и допуна ПДР-а садржан је у одредбама:

- Просторни план општине Љубовија ("Сл. лист општине Љубовија", бр.04/2012).

Извод из просторног плана општине Љубовија

II 2.2. Водни ресурси

Окосницу речног система у општини представља Дрина, и са својим притокама на овом подручју: Љубовиђа, Трешњица, Буковичка река, Грабовички поток, Грабовичка река, Узовничка река, Селаначка река и Лукавица, утиче да се ово подручје издваја као богато водама, које нису адекватно искоришћене и заштићене. С обзиром, да брдско и планинско земљиште заузимају највећи део подручја ове општине и да су водотоци који се овде налазе искључиво бујичног карактера, ерозија земљишта је мање или више заступљена на свим речним сливовима; на подручју Општине Љубовија заступљени су свих 5 категорија ерозивних процеса у зависности од геолошких и морфолошких прилика на терену.

У хидрографском погледу сливно подручје реке Љубовиђе представља читав систем бујичних токова. Од ушћа у реку Дрину па до места где се спаја са Завојничком реком регистровано је 65 десних и 49 левих бујичних притока реке Љубовиђе. Поред тога, Оровичка река, која је главна притока реке Љубовиђе има 20 десних и 14 левих бујичних притока. Укупно, на подручју слива реке Љубовиђе је регистровано 176 бујичних водотока.

У доњем делу свога тока на дужини око 11 км (од ушћа у реку Дрину до ушћа притоке Козловац), река Љубовиђа тече долином чија се ширина креће од 300 м² до 500 м². На овоме делу њено корито је делимично засуто бујичним наносом. За задржавање наноса изгађена је ретардациона преграда висине 2,80 м² на локацији «Давидовића воденице» која је удаљена од реке Дрине око 2.050 м².

Периферне делове насеља Љубовија, према Бајиној Башти, плаве следећи потоци: Ђуриновац, Јанковића поток, Лазића поток, Дукића поток и Јевремовића поток. Сви потоци, осим Ђурановца, немају регулисана корита способна да прихвате своје велике воде са бујичним наносом.

Низводно од поменуте ретардационе преграде (на локацији «Давидовића воденице») са десне стране реке Љубовиђе постоје четири потока: Читлучки, Црквенски, Јеремића и Постељачки поток, који својим великим водама угрожавају насеље Љубовију.

Осим реке Љубовиђе, на поручју ове општине постоје сливови следећих водотока:

	В о д о т о к	Површина слива		
		на подручју Опш. Љубовија	ван подручја Опш. Љубовија	Укупно
1	Љубовија	110,58	49,54	160,12
2	Трешњица	59,75	16,48	76,32
3	Буковичка река	14,98	-	14,98
4	Грабовички поток	6,87	-	6,87
5	Грчаничка река	38,92	18,50	57,42
6	Узовничка река	32,90	1,62	34,52
7	Селеначка река	17,54	-	17,54
8	Лукавица	6,53	-	6,53

Табела 1: Сливови водотока

Поред тих водотока на подручју општине Љубовија постоји већи број мањих потока, који се непосредно уливају у реку Дрину плавећи често низинске делове подручја.

Стратешко опредељење у будућем планском периоду су језерски и планински туризам, а у домену електроенергетике - хидроелектране и то: ХЕ са акумулацијама - Дубоко на реци Дрини и Горња Љубовија на реци Љубовији, као и већи број мини хидроелектрана на мањим водотоцима у сливовима наведених река, уз услов да се максимално могуће очува еколошка равнотежа.

III 2. 2. Водоснабдевање

Прва фаза дугорочног развоја комуналне инфраструктуре карактерисаће како реконструкција постојећег водоводног система у самом насељу Љубовија, тако и повезивање насеља у низијској зони општине: Читлук, Лоњин, Доња Љубовија и Црнча, са водоводним системом насеља Љубовија. Реконструкција, одржавање и опремање савременим уређајима за праћење квалитета воде за пиће локалних и индивидуалних сеоских водоводних система, као и свакодневна контрола квалитета воде која се дистирбуира у том системима је приоритет у наредном планском периоду. Предуслов за то је легализација тих система у правном смислу. Након тога могу се такви водоводни предати на одржавање одговарајућим стручним предузећима.

У осталим насељима општине у којима до сада нису изведени системи за ораганизовано снабдевање водом, потребно је сагледати могућности за њихову изградњу а тамо где то није могуће, снабдевање водом ће се обавати са индивидуалних извора, односно бунара.

Претходна пројектна документација

Сагледавајући проблеме снабдевања водом, општина Љубовија је у претходном планском периоду анализирали потребе за санитарном водом и приступила изради одговарајуће пројектне документације за изналагање решења којима би се овај проблем превазишао. У складу са Другом фазом Извештаја о извршеним истражним хидрогеолошким радовима и техничког решења отварања изворишта из подземних вода у алувиону реке Дрине за потребе водоснабдевања Љубовије и пратећих насеља до 2020-те године („Водо-инжењеринг“, Београд, 1992 године) и Главним пројектом снабдевања водом насеља Љубовија („Водо-инжењеринг“, Београд, 2000.год.), приступило се изградњи новог изворишта Грабовица у алувиону реке Дрине,

као и изградњи примарног цевовода $\varnothing 300\text{мм}$, од тог изворишта до Љубовије. У складу са започетим пројектом, потребно је:

-наставити са изградњом цевовода дистрибутивне водоводне мреже и објекта на мрежи (пре свега резервара), који су овим пројектом предвиђени.

Процена потреба за санитарном водом

На основу демографске анализе извршена је процена броја становника општине Љубовија по насељима и дата је доњом табелом. За процену потреба за санитарном водом у наведеном планском периоду, усвојена је специфична потрошња воде од 250 л/ст/дан, у коју улази: количина воде која се користи у домаћинству за кување, прање, купање, појење стоке, заливање башти, поливање и прање улица, јавни водоскоци, градско зеленило, јавне чесме, потрошња воде у болницама, школама, предузећима и мања потрошња у индустрији, за гашење пожара и сл. Просечна специфична потрошња санитарне воде у Србији је висока и износи око 170 л/ст/дан. У општинама са мање од становника потрошња воде је испод просека, док је у великим градовима специфична потрошња воде за пиће веома висока (нпр 233 л/ст/дан у Београду у 2005.). Потрошња воде у Србији је већа него у другим европским земљама. Примера ради, потрошња воде у Немачкој је око 125 л/ст.дан. На темељу искустава унутар ЕЗ и неких земаља у транзицији, очекује се убудуће, пад потрошње воде. Разлози и могућности за смањење просечне специфичне потрошње воде су: повећање цене воде за пиће, редовна наплата утрошене воде, поправка дистрибутивне мреже, смањење губитака у водоводном систему, инсталација нових и осетљивих водомера, коришћење воде на економичан начин, употреба кућних апарата који штеде воду, сакупљање и коришћење кишнице за зал Насеље Љубовија и села низијског дела општне (уз реку Дрину), као што су Доња Љубовића, Врпоље, Читлук, Црнча, Узовница и Лоњин, чиниће јединствен систем водоснабдевања, односно општински систем водоснабдевања. Обзиром на неравномерност потрошње у току године и у току дана, усвојени су следећи коефицијенти неравномерности:

- дневни коефицијент неравномерности – $K_{дн} = 1.50$;
- часовни коефицијент неравномерности – $K_{ч} = 1.50$.

Табела 2: Прогноза потреба за водом система насеља уз Дрину

Насеље	Број становника 2021	Потребна количина воде (л/с)	Максимална дневна потрошња	Максимална часовна потрошња
(а)	(б)	(в) $Q=(b) \times 250/24/3600$	(д) $Q_{max \text{ дн}}=(в) \times 1,5$	(е) $Q_{max \text{ ч}}=(д) \times 1,5$
Врпоље	808	2,34	3,51	5,26
Доња Љубовића	825	2,39	3,58	5,37
Лоњин	400	1,16	1,74	2,60
Љубовија	6300	18,23	27,34	41,02
Узовница	860	2,49	3,73	5,60
Црнча	960	2,78	4,17	6,25
Читлук	1670	4,83	7,25	10,87
УКУПНО :	11.823	34,21	51,32	76,97

Процене потребних количина санитарне воде за снабдевање насеља општине Љубовија обухваћених општинским водовоним системом до 2021.године процењене су на: $q=80,00$ л/с. Насељу Љубовија потребна је половина укупне количине санитарне воде.

Табела 3: Прогноза потреба за водом осталих насеља општине

Насеље (а)	Број становника 2021 (б)	Потребна количина воде (l/s) (в) $Q=(b) \times 250/24/3600$	Максимална дневна потрошња (д) $Q_{max dn}=(в) \times 1,5$	Максимална часовна потрошња (е) $Q_{max x}=(д) \times 1,5$
Берловине	138	0,40	0,60	0,90
Горња Љубовија	305	0,88	1,32	1,99
Горња Орловица	270	0,78	1,17	1,76
Горња Трешњица	200	0,58	0,87	1,30
Горње Кошље	430	1,24	1,87	2,80
Грачаница	350	1,01	1,52	2,28
Грчић	205	0,59	0,89	1,33
Доња Оровица	265	0,77	1,15	1,73
Дрлаче	250	0,72	1,09	1,63
Дубоко	500	1,45	2,17	3,26
Леовић	170	0,49	0,74	1,11
Оровичка Планина	115	0,33	0,50	0,75
Поднемић	360	1,04	1,56	2,34
Постење	250	0,72	1,09	1,63
Рујевац	360	1,04	1,56	2,34
Савковић	230	0,67	1,00	1,50
Селенац	370	1,07	1,61	2,41
Соколац	70	0,20	0,30	0,46
Торник	90	0,26	0,39	0,59
Цапарић	252	0,73	1,09	1,64
Укупно	5.180	14,99	22,48	33,72

Потребне количине санитарне воде за снабдевање водом осталих насеља општине Љубовија до 2021.године , процењене су на : $q=34,00$ l/s

Водоводна мрежа

Примарна водоводна мрежа

У циљу повезивања насеља Лоњин, Црнча и Узовница са постојећим водовоним системом насеља Љубовија, наставити са започетим радовима на изградњи потисних водова профила $\varnothing 200\text{mm}$ и $\varnothing 150\text{mm}$ у дужини од око 11,50km.

Секундарна водоводна мрежа

Постојећу водоводну мрежу у насељу Љубовија, потребно је sukcesивно реконструисати због старости инсталација али и како би се испоштовали важећи противпожарни прописи о минималним пречницима цеви у дистрибутивној водоводној мрежи. Паралелно са реконструкцијом, потребно је даље градити водоводну мрежу у периферним деловима насеља Љубовија и осталим насељима општинског водоводног система .

Остали објекти на мрежи - Резервоарски простор

Постојећи водоводни систем насеља Љубовија располаже са 1300 m^3 резервоарског простора. У наредном планском периоду планира се:

- изградња друге коморе новог резервоара „Кршно Брдо“ у насељу Љубовија, укупне запремине 1000 m^3 ;
- изградња новог резервоара у насељу Врхопоље, запремине 200 m^3 ;

Изворишта санитарне воде

У наредном планском периоду планира се формирање општинског водоводног система којим је предвиђено повезивање насеља у низијском

делу Дрине на водоводни систем насеља Љубовија. У том смислу планира се проширење капацитета изворишта Грабовица са још два бунара капацитета 30 л/с. Ради заштите изворишта потребно је успоставити мониторинг систем на извориштима у циљу праћења потенцијалног загађења подземне воде и неопходно је поставити мрежу пијезометара у зони изворишта, као и мераче протока на свим бунарима, сигналне каблове и опрему за дигитално праћење и даљинско управљање радом изворишта и целог система. Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник СРС, бр, 92/08), дефинисани су услови за формирање три зоне санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите (зона строгог надзора - Прва зона): опредељена је у складу са члановима 6. и 7 Правилника према којем зона непосредне заштите или зона строгог надзора (Прва зона санитарне заштите) представља простор око водозахватног објекта, које се обезбеђује оградњавањем (ограђени простор 450m x 200m око бунара и зграде за хлорисање - у површини од 9ha) и где је приступ дозвољен само лицима овлашћеним од стране корисника објекта која су задужена за одржавање и остале интервенције на истом. Ова зона треба да обухвата простор од најмање 10 м у околини објекта. У првој зони санитарне заштите изворишта врши се засађивање декоративног зеленила, растиња које нема дубок корен а може се користити као сенокос.

Зона друга – ужа зона заштите односи се на целу парцелу на којој је смештено извориште, дефинисана је на 650m x 500m у површини од 32.5 ha.

Услови који се у зонама санитарне заштите морају испоштовати, дефинисани су у члановима 27, 28, 29, 30 , 31, 32 и 33 наведеног Правилника.

Заштита и коришћење вода

Враћање у прописану класу квалитета површинских вода:

-заштитом изворишта и обезбеђењем снабдевања водом, применом прописаних активности у зони заштите изворишта, ревитализацијом и проширивањем водоводног система;

-планским третманом комуналних отпадних вода - ширењем канализационе мреже (кишне и фекалне канализације), одређивање локације и изградња ППОВ;

-планским третманом индустријских отпадних вода - изградња канализације за отпадне воде, изградња система за предтретман отпадних вода у привредним постројењима, уградња постројења за пречишћавање отпадних вода загађених нафтним дериватима;

-регулацијом система за мелиорацију - реконструкција и ревитализација постојећих система и изградња нових.

Заштита изворишта се остварује посебно применом следећих превентивних мера:

-забрана изградње индустријских и других објеката чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште, забрана изградње других објеката који могу загадити воду или земљиште или угрозити безбедност водопривредне инфраструктуре;

-дозвољена изградња објеката под условом да се у пројектовању и извођењу обезбеди каналисање и пречишћавање отпадних вода у складу са стандардима прописаним законом, дозвољена изградња објеката за рекреацију и туризам под условима заштите животне средине у складу са законом;

-постојећи индустријски објекти морају обезбедити каналисање и пречишћавање отпадних вода у складу са законом;

-сакупљање отпада само на водонепропусним површинама, док је депоновање могуће само ван шире зоне заштите;

-забрањена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе у зони изворишта;

-забрањен транспорт и складиштење опасних и отровних материја.

Управљање квалитетом вода вршиће се преко:

- добре заштите вода, мониторинга квалитета вода обезбеђеним у контролисаним и акредитованим лабораторијама и формирање базе података у електронској форми.

Индивидуални и сеоски водоводни системи

Становништво сеоских насеља општине Љубовија, које чини око 60% становништва општине воду за пиће обезбеђује путем локалних и индивидуалних сеоских водовода, односно са капитираних извора. Локални сеоски водоводни системи (који су у функцији) не поседују уредну техничку документацију, водопривредне дозволе, нити постоји редован мониторинг физичко-хемијског и бактериолошког квалитета воде којом се снабдева становништво из оваквих система. У циљу постизања циљева одрживог развоја у унапређења ЦВС Љубовија и локалних система водоснабдевања општине Љубовије потребно је интервенисати на следећи начин:

-израдити Елаборат о процени стања дистрибутивне мреже постојећег водоводног система Љубовија са циљем идентификације главних места губитака воде из система и приступити изради пројектне документације интервентне санације дистрибутивне мреже на основу елабората и имплементацији санације;

-спровести програме едукације становништва и школске деце о рационализацији потрошње воде;

-извршити тачан попис локалних сеоских и индивидуалних водоводних система, укључујући хидро потенцијал изворишта у функцији у циљу оптимизације коришћења и заштите;

-израдити Генерални пројекат и Претходну студију оправданости водоснабдевања сеоских насеља општине Љубовија са разматрањем укључивања сеоских насеља у општински водоводни систем Љубовија;

-израда програма јавне здравствене контроле водоснабдевања из локалних сеоских и индивидуалних водоводних система општине Љубовија;

-покренути процес решавања титулара над објектима јавног водоснабдевања, локалних сеоских објекта који не припадају општинском водоводном систему Љубовија јер због недостатка финансијских средстава и изостанка одговорних лица није могуће обезбедити јавно здравствену контролу водоснабдевања;

-покренути процес решавања статуса индивидуалних водоводних система у смислу обезбеђивања јавно здравствене контроле водоснабдевања.

У даљем тексту приложен је извод из Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања, "Службенигласник РС", бр. 92/2008 од 10.10.2008. године и извод из Пројекта санитарне заштите изворишта Грабовица" у Љубовији ("Водо-инжењеринг", Београд, август 2005.г.) са којима је усаглашен основни циљ предметног плана.

Непосредна зона санитарне заштите изворишта

Зона непосредне заштите изворишта - зона строгог режима, обухвата непосредну околину објекта водовода, експлоатационе бунаре, постројење за црпење, транспортни цевовод и постројење за припрему и пречишћавање подземне воде. Имајући у виду отварање новог изворишта "Грабовица" непосредно уз Дрину, дефинисана је зона површине око 6 ха (зона 4 бунара) као зона непосредне заштите изворишта.

У складу са Пројектом санитарне заштите изворишта Грабовица" у Љубовији ("Водо-инжењеринг", Београд, август 2005.г.) и овог плана, неопходно је донети одлуку о експропријацији овог простора за потребе отварања изворишта водоснабдевања.

У зони непосредне заштите изворишта је дозвољен приступ само лицима запосленим у водоводу, који су под здравственим надзором. Изузетно се може дозволити и приступ лицима која се у оквиру стручног усавршавања упознају са радом водовода, уз вођење евиденције о томе. Зона непосредне заштите изворишта се може користити као сенокос, али без употребе ђубрива, пестицида и хербицида, чија употреба може загадити воду.

Ужа зона санитарне заштите изворишта

У овој зони се забрањује изградња објеката и активности које нарушавају горњи заштитни слој земљишта. Дефинисане границе ове зоне спречавају продирање разних типова загађења која се јављају као последица пољопривредне производње.

У овој зони се искључује свака употреба ђубрива и средстава за заштиту биља. Појачане концентрације неких типова загађења у подземној води која дотиче у овај појас, развлаче се под утицајем хидрауличке дисперзије и разблаживања.

У овом појасу се забрањује свака изградња објеката, копање канала и извођење земљаниф радова. У овом појасу се не сме пробити горњи заштитни слој земљишта, тј. не сме се копати шљунак и сл. У овој зони се не дозвољава грађење уређаја за уклањање отпадних материја (канализација, септичке јаме и сл.), не сме се гајити стока, ђубрити земљиште или обављати било каква делатност која би могла загадити водоносни слој и изменити квалитет воде у објекту за снабдевање водом.

Коришћење земљишта се дозвољава само за гајење култура трава и за воћњаке без ђубрења (органска производња).

На подручју уже зоне заштите је забрањено, без пратње полиције или санитарне или комуналне инспекције, транспортовање течности које су по свом саставу такве да могу опасно да угрозе квалитет подземне воде (нафта и њени деривати, киселина, отровне материје и сл.), као и испуштање и просипање уља и других штетних и опасних материја.

Зона уже заштите не захтева ограђивање земљишта већ само обележавање видним знацима (таблама упозорења), како би ова површина била заштићена од продора различитих типова загађења.

Шира зона санитарне заштите изворишта - зона санитарног осматрања

Ова зона се не налази у обухвату плана детаљне регулације. Зона шире заштите изворишта се мора уградити у одредбе просторног плана општине обзиром да заузима шире подручје приобаља.

2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, КВАЛИТЕТА И КАРАКТЕРИСТИКА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

2.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

Општина Љубовија има компаративну предност што се тиче стања и очуваности животне средине. Површински највише простора заузимају шуме, које представљају велики природни потенцијал ове општине. Ради се о здравим шумама и незагађеним просторима под шумом. Да би се очувао шумски фонд треба спроводити контролисану сечу овог, углавном, буковог висококвалитетног дрвета. Шуме су важне у заштити и очувању животне околине са више аспеката. Пре свега, у одржавању квалитета ваздуха, у смислу прочишћавања ваздуха и стварања животну важног кисеоника. Шума као животна заједница је станиште многих биљних и животињских врста. Ова чињеница је у спрези са активностима човека, у смислу сакупљања шумских плодова и ловних активности, које говоре о квалитету живота на одређеном простору. Шуме су битне у очувању и заштити земљишта од ерозивних процеса. Пошумљавање је мера заштите шумског фонда са вишеструким деловањем на квалитет животне средине.

Насеља и индустријски објекти су највећи загађивачи животне околине. Али уз примену адекватних мера заштите појединачних компоненти животне средине, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“, бр. 135/2004) и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“, бр. 135/2004) који су усаглашени са одговарајућом регулативом у области заштите животне средине ЕУ, ови проблеми се могу решити, или свести на одрживи ниво.

Испуштање непречишћених отпадних вода у реке угрожава површинске и подземне воде. У главни извори загађења су производни погони и отпадне воде.

Отпадне воде су по пореклу технолошке и санитарне (атмосферске и фекалне). Отпадне воде из индустријских погона садрже поред технолошких и санитарне воде. Оне се из погона, преко локалних испуста канализације, одводе у Дрину. Стратешки интерес свих општина уз реку Дрину, не само Љубовије, јесте заштита пијаће воде.

По неким проценама, око 17% територије Општине је угрожено ерозивним процесима, услед бујичних притока. Регулисање ових бујичних водотокова и заштита од поплава спада у приоритетне мере које се морају предузети у циљу заштите терена угрожених јачом ерозијом.

Употребљена хемијска средства за заштиту пољопривредног биља (пестициди) и минерална ђубрива спирањем из земљишта и продирањем у подземне воде загађују водотокове.

Водне ресурсе додатно угрожавају нерешени проблеми одлагања чврстог отпада.

Према Закону о процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“, бр. 135/2004) предмет процене утицаја су пројекти, који се планирају и изводе, реконструкције, промене Стратегија одрживог развоја општине Љубовија технологије, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката, који могу да имају негативан утицај на животну средину. У Србији је такође усвојен Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гл. РС“, бр. 135/2004). Предмет Закона су услови, начини и поступак процене

утицаја планова и програма на стање животне средине у циљу њене заштите, али и унапређивања одрживог развоја. Применом ове законске регулативе би се спречила изградња нових загађивача животне околине.

Увођење и сертификација НССР плана, који се односи на безбедност хране, интегрисаног са системом JUS ISO 9001/ISO 9001 и системом управљања животном средином JUS ISO 14001/ISO 14001, већ су прихваћени.

Наведени програм садржи одреднице о заштити животне околине које су, наравно,обавезујуће за онога ко уводи овај план безбедности хране.

Снимљено стање животне средине на нивоу општине Љубовија, компаративно је боље у односу на нека друга подручја у Србији. Мада уз додатна ангажовања и улагања у ову област, као и примену наведене законске регулативе, може бити на вишем нивоу.

Спречавање загађивања ваздуха, воде, земљишта, заштита флоре и фауне, могу у многоне допринети укупном социоекономском развоју локалних заједница и свих видова туризма који се могу на целом општинском подручју развијати.

Постојећа намена површина, у границама ПДР“Извориште Грабовица“, је дефинисана ППО „Љубовија“ као пољопривредно земљиште.

У оквиру пољопривредног земљишта постоје затечена пољопривредна домаћинства. Затечена пољопривредна домаћинства се налазе у оквиру „Уже зоне санитарне заштите изворишта“.

У оквиру зоне непосредне заштите извршена је анализа биланса намена површина према доступним подацима са портала KNWEB.

Табела 3 ПДР-е даје приказ заступљености садржаја у оквиру обухвата. У оквиру табеле направљена је подела у односу на зоне санитарне заштите изворишта.

У оквиру „Непосредне зоне санитарне заштите изворишта“ тренутно се обавља пољопривредна производња што није у складу са условима ове зоне.

У оквиру „Уже зоне санитарне заштите изворишта“ постоје два затечена пољопривредна домаћинства, и пољопривредно земљиште на којем се одржава пољопривредна производња.

„Непосредна зона санитарне заштите се простире на северу до водотока, Грабовичка река. Корито реке је уређено 2016.г. и на месту у ком се прилази објекту изворишта, постоје импровизоване рампе и спуст којим се приступа објекту.

Табела 4. Биланс површина

Зона / Намена	Површина у ха. а. m²	%
Намене површина у оквиру „Зоне непосредне санитарне заштите изворишта Грабовица“	06.82.33	41
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОВРШИНЕ	05.78.37	35
ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	00.97.12	06
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	00.06.84	0,4
Намене површина у оквиру „Зоне уже санитарне заштите изворишта Грабовица“	09.82.28	59
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	Око 9ха	54
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ (РЕКА)	01.15.20	Није цела к.п. у обухвату
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ (ПУТ)	00.18.28	Није цела к.п. у обухвату
УКУПНО	16.64.61	100

Водовод

Прва фаза дугорочног развоја комуналне инфраструктуре карактерисаће како реконструкцију постојећег водоводног система у самом насељу Љубовија, тако и повезивање насеља у низијској зони општине: Читлук, Лоњин, Доња Љубовића и Црнча, са водоводним системом насеља Љубовија.

Сагледавајући проблеме снабдевања водом, општина Љубовија је у претходном планском периоду анализирала потребе за санитарном водом и приступила изради одговарајуће пројектне документације за изналагање решења којима би се овај порблем превазишао.

У складу са Другом фазом Извештаја о извршеним истражним хидрогеолошким радовима и техничког решења отварања изворишта из подземних вода у алувиону реке Дрине за потребе водоснабдевања Љубовије и пратећих насеља до 2020-те године („Водо-инжењеринг“, Београд, 1992 године) и Главним пројектом снабдевања водом насеља Љубовија („Водо–инжењеринг“, Београд, 2000.год.), приступило се изградњи новог изворишта Грабовица у алувиону реке Дрине, као и изградњи примарног цевовода Ø300мм, од тог изворишта до Љубовије. У складу са започетим пројектом, потребно је: наставити са изградњом цевовода дистрибутивне водоводне мреже и и објекта на мрежи (пре свега резервара),који су овим пројектом предвиђени. У том смислу планира се Проширење капацитета изворишта"Г рабовица" са још два бунара; капацитета 30 l/s.

У оквиру уже зоне изворишта, која је у обухвату предметног плана, присутни су сабирни цевоводи Ø 150 mm који повезују бунаре у прстен и примарни сабирни цевовод Ø 315 mm који води од бунарског прстена до објекта затварачнице и црпне станице. У обухвату плана изграђен је и

примарни цевовод Ø 315 mm који из објекта црпне станице води ка Љубовији. Парцела је ограђена у зони око црпне станице.

Канализација

Осим у самом насељу Љубовија, у осталим насељима општине не постоје канализациони системи за сакупљање и евакуацију отпадних вода. Обзиром на конфигурацију терена и разбијени тип сеоских насеља карактеристичан за планинске крајеве, у наредном планском периоду потребно је предузети радове на изради санитарно-фекалне канализационе мреже у насељима уз реку Дрину са мини уређајем за пречишћавање отпадне воде, како би се заштитио квалитет воде у реци. У том смислу потребно је приступити припреми планско техничке документације и изградњи насељске канализационе мреже. Где год је то могуће (из разлога економичности), потребно је градити мини уређаје за пречишћавање отпадних вода за више насеља. У том смислу је предвиђено следеће:

- једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеља Црнча и Узовница, у зони реке Дрине низводно од улива Крупањске реке,
- једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеље Врхопоље у зони реке Дрине , низводно од изворишта Грабовица,
- једна локација мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ) за насеље Горња Трешњица у зони реке Дрине, узводно од предвиђеног профила ХЕ Тегаре,
- насеље Лоњин прикључити на централно постројење за пречишћавање отпадних вода насеља Љубовија (ППОВ).

У осталим насељима општине где год је то могуће са аспекта конфигурације терена и концентрације становања, приступити изградњи канализационог система са мини уређајем за пречишћавање отпадне воде.

У обухвату непосредне и уже зона санитарне заштите изворишта, у обухвату Плана, изграђена је водонепропусна септичка јама у којој се сакупљају санитарно фекалне отпадне воде. Начин канализације санитарно фекалних отпадних вода на затеченим домаћинствима у ужој зони санитарне заштите није познат али се претпоставља да је неуслован тј. реципијенти отпадних вода нису водонепропусни. У том погледу, у домаћинствима, руралног карактера, присутан је и проблем одлагања стајског ђубрива.

Водопривреда

У подручју обухвата Плана се налази водоток - река Грабовица. Планом се дефинише посебна парцела водотока - реке Грабовице и посебна парцела зоне непосредне заштите изворишта.

Река Грабовица протиче кроз подручје обухвата Плана и улива се (као десна притока) у реку Дрину, на око 6 km узводно од Љубовије.

Попречни профил корита реке Грабовице, које је регулисано у доње м току (низводно од државног пута IB реда - 028) у дужини од око 600 m, у зони извориштаима следеће карактеристике:

- једногубо корито трапезног облика, ширина корита у дну 3,50 m (облога дна од камена у цементном малтеру),
- нагиб косина корита 1:1,5 (облога косина од габионских мадраца).

Стратешка документација на основу које се приступило изради плана је Водопривредна основа Републике Србије ("Службени гласник РС", број 11/2002), Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/2010) и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године ("Службени гласник РС", број 3/2017)

Други карактеристични подаци (ограничења, обавезе и др.)

- Извршити анализу постојећег стања (постојећа изворишта, дистрибутивна мрежа, квалитет воде, резервоарски простор и др.).
- Извршити прогнозу потребе за водом за одређене временске периоде.
- Водопривредном основом Републике Србије је дата пројекција потребних количина вода до 2021. године, која за општину Љубовија укупно износи $3,0 \times 10^6 \text{ m}^3/\text{год.}$, од чега висококвалитетних вода за пиће $2,1 \times 10^6 \text{ m}^3/\text{год}$ а за потребе индустрије $9 \times 10^6 \text{ m}^3/\text{год}$.
- Водопривредном основом Републике Србије је предвиђено да се водоснабдевање општине Љубовија висококвалитетном водом за пиће обезбеди из локалних изворишта - експлоатацијом подземних вода.
- Не планирати изградњу објеката на водном земљишту уз регулисано корито реке Грабовице, у обостраном појасу ширине од најмање 5 m, од горње ивице корита реке, који: служе за редовно одржавање водотока.
- Код подземних укрштања - укопавања инфраструктурних објеката са водотоцима објекте водити кроз заштитне цеви, тако да горња ивица заштитних цеви мора бити на мин. 0,80 - 1,00 m испод нивелете дна регулисаних корита водотока на местима укрштања.
- Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину - зазор изнад нивоа меродавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са за то важећим прописима.
- Урадити пројекат препарцелације, којим се дефинише парцела дела тока реке Грабовице, на подручју обухвата Плана.

2.2.Природне карактеристике

Морфолошка својства терена

У геоморфолошком погледу десна обала подручја истраживања припада алувијалној или инундационој равни реке Дрине, која је код Љубовије широка око 200 m, са kotaма терена пре насипања од 170-173 mпm, са благим нагибом ка речном кориту.

Алувијална раван представља најмлађу ерозивну творевину Дрине. Она је настала после акумулације алувијалне терасе и њеног разарања. Овај терен може бити плављен дринским водама, при чему могу настати знатне штете на приступним објектима. За висину великих вода предвиђеним овим пројектом узима се kota 175.54 mпm. Овај податак је значајан пре свега за пројектовање доње коте мостовске конструкције (177.05 mпm), као и за појаву

евентуалног подлокавања и изношења материјала испод стопе будућих обалних стубова моста, што има утицаја на даље одвијање саобраћаја преко моста, као и на очување саме конструкције.

Геолошка грађа терена

Основна геолошка грађа терена ширег подручја истраживања позната је према подацима са Основне геолошке (ОГК), лист Љубовија 1:100 000 са тумачем, слика бр1. У стратиграфском смислу унутар шире зоне истражног подручја заступљене су стенске масе млађег палеозоица (Pz_2) - средњег карбона: филитични шкриљци и филити, подређено и локално кварц-хлорит-серицитски шкриљци и метаморфисани пешчари ($^2C_{1,2}$), серицитски кварцити (Qse) и горњег карбона - конгломерати ($^3C_{1,2}$), затим магматске стене терцијара (Tc) тј. миоцена (M) - представљене дацитима (αq) и најмалађе творевине - творевине квартара (Q): седименти речних тераса (t_{1-3}) и алувијона (al_{1-2}). На простору будуће путне везе и микролокације моста преко реке Дрине издвојени су алувијални седименти и седименти речних тераса. Подлогу овим седиментима чине метаморфне стене - серија филита и шкриљаца. У зони постојећих саобраћајница издвојен је насип (техногени материјал).

Стенске масе млађег палеозоица (Pz_2) - метаморфни комплекс средњег карбона (серија филита и шкриљаца) - филитични шкриљци и филити, подређено и локално кварц-хлорит-серицитски шкриљци и метаморфисани пешчари.

Филитични шкриљци и филити ($^2C_{1,2} F$) су танко слојевити до листаста, са косом фолиацијом ($30-35^\circ$) према Дрини, сивоплаве боје. Настали су од псамитских и мање пелитских седимената тј. метаморфозом глиновитих и алевритских седимената. Метаморфисани су и ниско искристалисани, са паралелопипедном или плисираним текстуром, хомеобластичне и лепидобластичне структуре, често са израженим микроплисажем.

Квартарне творевине (Q) - представљене су различитим генетским типовима плеистоценске (Q_1) и холоценске (Q_2) старости. На површини терена откривени су седименти плеистоцена - седименти речних тераса (t_{1-2}), као и седименти холоцена - алувијални седименти (al_{1-2}).

Седименти плеистоцена (Q_1) - терасни седименти представљени су седиментима хипсометријски рашчлањених речних тераса: (t_1) - најнижа тераса и (t_2) - средња тераса.

Седименти средње речне терасе ($t_2^{s,p,g}$) претежно су изграђени од шљунка и песка (GW), подређено у повлатним деловима и од прашинасто-глиновитог материјала тј. прашине глиновите ($SC-MI$).

Седименти најниже речне терасе ($t_1^{s,p}$) претежно су изграђени од шљунка и песка тј. песка, ситнозрног, прашинастог, мало глиновитог (SF , $SC-MI$) у повлати и шљунковитог песка и сочива шљунка ($SW-GW$) у подини.

Терасни седименти су престављени углавном заобљеним кречњачким валутицама cm - dm величине, са нешто ситнијим шљунком и песком, док у средњој тераси има доста и прашине глиновите. Седименти холоцена (Q_2) -

седименти алувијона реке Дрине представљени су фазијом корита и фазијом поводња.

Фазија корита (a_1^{sp}) изграђена је претежно од шљунка песковитог, хетерогеног састава и гранулације, добро заобљеног, локално са валутицама dm величине, поједини делови фазије су песковитији са процентуалним учешћем ситнозрног песка од 40-60%, сивосмеђе боје (SW-GW). Дебљина серије износи око 3.0-6.0 m.

Фазија поводња ($a_2^{pr,p,g}$) представља површинске делове алувијона изграђене претежно од прашинасто песковитих и глиновитих материјала, са ретким уклопцима шљунка mm величине (SF,CL-CI), смеђе боје. Дебљина серије износи око 2.0 m. Површинска зона дубине до 10 cm је хумифицирана.

На повшини терена, као резултат антропогеног утицаја, у зони магистралне саобраћајнице државног пута другог реда бр. 144 Љубовија - Зворник (бивша ознака М- 191) Зворник-Љубовија на десној обали реке Дрине констатован је **насути материјал (n)**. Техногени материјал - насип на десној обали је хетерогеног гранулометријског састава, претежно шљунак песковит, мало прашинаст, ситнозрно до средњезрн, дебљине до 3.0 m. Техногени материјал - насип на левој обали је сличног састава, дебљине до 1.5 m.

Тектоника

У тектонском погледу подручје истраживања припада тектонској јединици "унутрашња палеозојска зона" тј. јединици "Дрински антиклиноријум", чија генерална оса претежно прати правац тока реке Дрине. У оквиру њега издвојено је више структурних облика: синклинала и зона убирања.

Седиментне, слабо метаморфисане, творевине дринског палеозоика убране су у један набор вишег реда, назван по реци Дрини дрински антиклинориј. У целини је извесно полегао према ЈЗ што се види по наборима нижег реда чије аксијалне површине најчешће не конвергирају према језгру. Према томе, његова генерална анелопа има облик деформисане антиклинале, а генерално оса иде од Неђељишта на СЗ до Крка (1100 m) на ЈИ. Оса благо тоне и на СЗ и на ЈИ. Ова тектонска јединица заузима највећу површину терена на листу Љубовија.

Дрински антиклиноријум је изграђен претежно од глиновитих, филитичних шкриљаца и пешчара доњег и средњег карбона, а у централним и северним деловима листа Љубовија и од терцијарних магматских стена. На појединим местима интензиван вулканизам терцијара делом је маскирао старије структурне облике.

И поред местимично повећаног степена метаморфизма у неким деловима ове јединице очувана је и слојевитост. Тако се негде може мерити и угао између фолијације, или кливажа и слојевитости. Кливаж и аксијалне

површине често су паралелне са слојевитошћу, ређе са њом заклапају оштре углове. Најизразитији планарни елемент је фолијација. Линеација је боље изражена само у делу серије филита и серицитских шкриљаца. Честа је и "б" линеација плисажног типа, док је "а" линеација ретка, а настала је услед међуслојног клижења слојева различитог састава. У оквиру терцијарних магматских стена изражене су веће пукотине, пружања СИ-ЈЗ и СЗ-ЈИ.

Сеизмичност терена

Према сеизмолошкој карти за повратни период од 500 година, 1:1 000, 1987 год., на подручју истраживања дат је сеизмички интензитет од 8° (осам степени) MCS.

Овај интензитет представља основни степен сеизмичког интензитета везан за средње услове тла. Релативна корекција основног степена може се извршити на основу инжењерскогеолошких, хидрогеолошких, геолошкотектонских и геоморфолошких својстава тла:

-У алувијалним теренима изграђеним претежно од прашинасто-глиновито-песковитих седимената, постоји могућност повећања основног степена сеизмичности до 1° (један степен) MCS (што би укупно износило 9° (девет степени) MCS);

-На местима геолошких граница, у области раседа, клизишта, долази до већих оштећења зграда за време земљотреса;

-Ако се ниво подземне воде налази непосредно испод стопе темеља фундираних на песковитој глини, глиновитом песку и шљунку, тада се основни степен сеизмичности повећава за 1° (један степен) MCS.

Хидрогеолошка својства терена

Зависно од геолошке грађе терена и просторног положаја водопрпусних стенских маса (хидрогеолошки колектори) и водонепропусних стенских маса (хидрогеолошки изолатори), битно зависи и хидрогеолошка функција стенских маса, услови прехрањивања, пражњења и циркулације подземних вода, као и присуство значајних акумулација подземних вода - издани. Од таквих својстава зависиће и услови фундирања будућег моста.

Наведене стенске масе које изграђују терен истражног простора су различитих хидрогеолошких карактеристика. У непосредној зони моста према пропусности воде могу се издвојити пропусне и практично непропусне стенске масе.

Хидрогеолошки колектори (водопрпусне стенске масе)

Пропусне стенске масе имају функцију водоносних средина у којима су формиране акумулације подземне воде различитог типа и хидрауличног механизма, различитог значаја за снабдевање водом за пиће и различите природне заштићености са површине терена. На истражном простору заступљене су водоносне средине интергрануларне (међузрнске) порозности - алувијални и терасни седименти.

Алувијални седименти ($a_{2}^{\text{š.p}}$ и $a_{1}^{\text{pr.p.g}}$) представљају водоносну средину у којој је формирана стална акумулација подземне воде, тј. имају улогу хидрогеолошког колектора - сабирника. Комплекс је интергрануларне порозности (капиларне до суперкапиларне).

Водопропусност и оцедљивост алувијона је добра. Коефицијент филтрације је углавном око $k_f = 5 \times 10^{-2} - 10^{-3}$ cm/sec у шљунковима песковитим (у функцији је величине честица које га изграђују - код песковитијих материјала вредности су ближе вредностима $k_f = 5 \times 10^{-5}$ cm/sec). Повлатни делови алувијона (прашинасти и глиновити материјали) имају мање коефицијенте филтрације ($k_f < 5 \times 10^{-5}$ cm/sec).

У оквиру ових кварталних седимената, који су у површинском делу представљени слабо везаним прашинасто-песковитим и глиновитим материјалима, а у дубљем делу невезаним - шљунковима песковитим, формирана је издан са слободним нивоом или нивоом под slabим притиском. Шљункови и пескови су стално водозасићене средине са различитим нивоима издани формираним на дубини око 1.5-4.0 m од површине терена. Ова издан је у хидрауличкој вези са нивоом воде у реци Дрини. Прехрањивање издани и пражњење, као и осцилације нивоа у зони реке и ужем приобаљу, диктира највећим делом водостај Дрине, а незнатно и воде из залеђа.

Терасни седименти ($t_1^{\text{š.p}}$ и $t_2^{\text{š.p.g}}$) представљају водоносну средину која има улогу хидрогеолошког колектора - спроводника. Комплекс је интергрануларне порозности (са порамма суперкапиларне величине).

Водопропусност терасних седимената је добра. Коефицијент филтрације је у функцији гранулометријског састава материјала: што је проценат прашинасто-глиновите компоненте већи материјали су водонепропуснији. Тако повлатни делови тераса (прашинасто-глиновити материјали) имају мање коефицијенте филтрације ($k_f < 5 \times 10^{-5}$ cm/sec).

У дубљим зонама терасних седимената (где преовлађују шљунковити и песковити материјали) формиран је збијен тип издани веће издашности са слободним нивоом подземне воде. Дубина до нивоа издани је > 5.0 m. Прихрањивање издани се врши углавном инфилтрацијом падавина или водама из падинског залеђа. Пражњење се одвија мање евапорацијом (испаривањем), а знатније бочно – прихрањивањем издани у алувијонима. Оцедљивост ових терена је, због положаја у рељефу добра. Због тога, као и због мање распрострањености у терену и водоиздашности, ови материјали не представљају значајније изворе за водоснабдевање.

Хидрогеолошки изолатори (водонепропусне стенске масе)

Група метаморфних стена - **серија филитичних шкриљаца и филита ($^{\text{с}}\text{C}_{1,2}^{\text{F}}$)** има улогу релативног хидрогеолошког изолатора. Коефицијент филтрације је оцењен на око $k_f < 5 \times 10^{-7}$ cm/sec. Ове зоне стенске масе су слабо водонепропусне. Дубљи делови су водонепропусни и безводни.

Евентуална појава нивоа подземне воде у овим теренима везана је за делове у којима је стенска маса измењена (пукотинског и прслинско-пукотинског типа порозности) и у њима су издани повремене и обично су слабе издашности.

Генерално стенске масе ове серије у површинској зони су слабе ефективне пукотинске и прслинске порозности, те стога слабо водопропусне. За ову средину, у зонама површинске испуцалости, везана је повремена појава слабих, плитких, разбијених издани мале издашности, односно формирају се зоне слабе пукотинске водозасићености. Појава издани у дубљим деловима може бити везана искључиво за раседне зоне.

Хидрографску мрежу овог подручја чини река Дрина која припада сливу Саве и Дунава. Хидролошки подаци за реку Дрину дати су у табели 5.

Табела број 5: Хидролошки подаци за реку Дрину

Хидролошка станица РХМЗС	Бајина Башта	Радаљ
хиљадугодишња велика вода	$Q_{0,1\%}=12850 \text{ m}^3/\text{s}$	$Q_{0,1\%}=13510 \text{ m}^3/\text{s}$
стогодишња велика вода	$Q_{1\%}=6600 \text{ m}^3/\text{s}$	$Q_{1\%}=7040 \text{ m}^3/\text{s}$
педесетогодишња велика вода	$Q_{2\%}=5350 \text{ m}^3/\text{s}$	$Q_{2\%}=5730 \text{ m}^3/\text{s}$

Клима

Подаци о климатским карактеристикама општине Љубовија су преузети из Локалног акционог плана за биодиверзитет општине Љубовија (2013 год.). Климатске карактеристике општине Љубовија зависе од морфологије терена, па су присутне знатне разлике између нижих и виших терена по појединим климатским елементима. На нижој надморској висини клима је умерено континентална, а на висинама од 100 метара осећа се карактер субпланинске климе. Прелаз између ова два климата је постепен.

Средња годишња температура ваздуха у Љубовији износи $10,31^{\circ}\text{C}$.

У брдско планинском подручју, средње месечне и средње годишње температуре ваздуха су знатно ниже. Највиши делови имају свежа лета и хладне зиме. Средња годишња температура Торничка Бобије се креће око 6°C . Најхладнији месец је јануар, а најтоплији је јул. Јесен је топлија од пролећа за $0,4^{\circ}\text{C}$.

У току године има просечно 12,43 дана када је максимална температура мања од нуле и то најчешће у јануару 7,35 дана.

Средњи вегетациони период траје 183 дана.

Процењује се да средња годишња влажност ваздуха износи око 81% у просеку што овај простор чини умерено влажним. Влажност је знатно већа зими у односу на друга годишња доба. Средња годишња облачност на подручју општине Љубовија се креће око 6,0%. Средња годишња осунчаност

износи око 2000 часова, са максималним вредностима забележеним у јулу, а минимум у децембру.

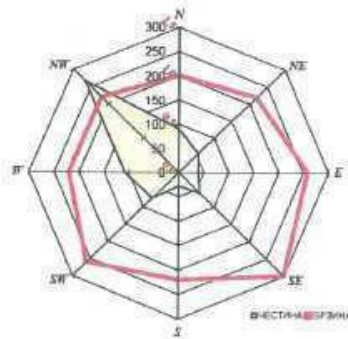
Средња годишња висина падавина у Љубовији је 774mm, при чему је месечна расподела неуједначена (у мају и јуну количина падавина је око 90-92mm, а у фебруару 33mm). Просечна годишња учесталост појаве дана са маглом у Љубовији је око 40 дана.

Љубовија има јако много тишина, па се убраја у најмање ветровита места западне Србије. Доминирају ветрови из правца запада и северозапада, а средње брзине ветрова су релативно ниске (1,34-1,45m/s). Ветрови су: северац, југ, устока, кривац, бошњак, вихор, смушац.

У нижим деловима, испод 700 метара, клима је умерено континентална. Ову област карактеришу знатне падавине, просечно се годишње излучи по 914 литара воде на сваки квадратни метар, највише лети, а најмање зими. Лета нису претерано топла, нити зиме претерано хладне. Кише су честе и има поплава. Дрина плави мале делове својих поља, али је режим вода измењен изградњом две хидроцентрале у Бајиној Башти и Зворнику. Кише су најјаче када дувају западни и северни ветрови. Снегови обично почињу да падају почетком децембра, а по планинама снегови почињу да падају раније и дуже се задржавају (на Бобији снегови се могу задржати понекад до априла месеца).

На слици 6 приказана је ружа ветрова за период од 1990-2009. година на метеоролошкој станици Љубовија.

Слика 6: Ружа ветрова за период од 1990-2009. година на метеоролошкој станици Љубовија

Карактеристике биосфере

Вегетација

Предео слива Дрине поседује специфичности попут бујног тока, посебности климатских услова, богату хидрогеографску мрежу, посебне микролокацијске карактеристике и богато развијену вегетацију. Ова река са својим притокама представља ретко очувани део природе, планинских масива, шума и сматра се једним од најлепших речних токова Европе.

У еколошком смислу идући од водених површина ка обали разликујемо неколико вегетацијских појасева. У дубљој води развијају се субмерзне

састојине. Непосредно уз обалу сукцесивно се развијају субмерзна и емерзна састојина. На стално или повремено плављеним теренима и обалском региону развија се састојине приземне флоре карактеристичне је за свезу беле врбе и јове. Посматрајући обалу од најнижег појаса, прво срећемо шуме јове и врбре. Повишењем надморске висине смењују се заједнице храста китњака, цера и сладуна, затим белог бора, а на највишем појасу присутне су шуме јеле, смрче и букве. Коровска и рудерална вегетација се налази поред путева, на насипима и уз међе обрађених површина.

Фауна

Животињски свет у општитни Љубовија је разноврстан и богат, али највише података постоји за крупну дивљач, које све више има у општини Љубовија. Дивље свиње су све више присутне по шумама. Зец је најраспрострањенији и најбројнији, затим лисице, куна златица и белица, веверица, а у близини насеља твор и јазавац. Птичја фауна је разноврсна. Белоглави суп је најкрупнија птица у овом крају. Од пернате дивљачи за ловну привреду су најзначајније: пољска јаребица, јаребица камењарка и фазан. Овде је пре неколико деценија било вукова, а у вишим планинским пределима и медведа. Сада се могу срести, али врло ретко, око Бобије ка Медведнику и Јабланику.

Река Дрина припада систему Тара-Пива-Дрина који је значајан систем брдско-планинских вода у коме постоје могућности за очување изворног генофонда који чине поточна пастрмка (*Salmo trutta fario*), младица (*Hucho hucho*) и липљен (*Thymallus thymallus*). Ове три врсте имају изузетну вредност за развој спортско-риболовног туризма на овом подручју. У Дрини је регистровано око 15 врста риба (Извор: Биодиверзитет Југославије са прегледом врста од међународног значаја, В.Стевановић, В.Васић) Младица (*Hucho hucho*) се, према Закону о заштити природе, налази на списку заштићених врста. Од осталих врста риба присутне су још и: калифорнијска пастрмка, пијор, уклија, поточна мрена, кркуша, клен, пеш. (Извор: Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија.)

Биодиверзитету општине Љубовија свој допринос дају следеће врсте:

-од водоземаца: жутотрби мукач;

-од птица: сива чапља, патка глувара, патка крца, белоглави суп, јастреб, кобац, мишар, сури орао, осичар, ветрушка кликавка, сиви соко, дивљи голуб, голуб дупљаш, ћук, буљина, кукумавка, шумска сова, водомар, водени кос, бргљез, сврака, чавка, гачац, сива врана, гавран, домаћи врабац, пољски врабац, руси сврачак, обична зеба, зелентарка, стрнадица жутовољка, црногрла стрнадица, шумска шева, легањ, сива жуна, сеоски детлић;

-од сисара: белогруди јеж, слепи мишеви (осам врста), веверица, жутогрли миш, шумски миш, пругасти миш, црни пацов, сиви пацов, обични домаћи миш, обични пух, зец, вук, лисица, ласица, видра, јазавац, мрки медвед, дивља мачка, дивља свиња, јелен, срна, дивокоза.

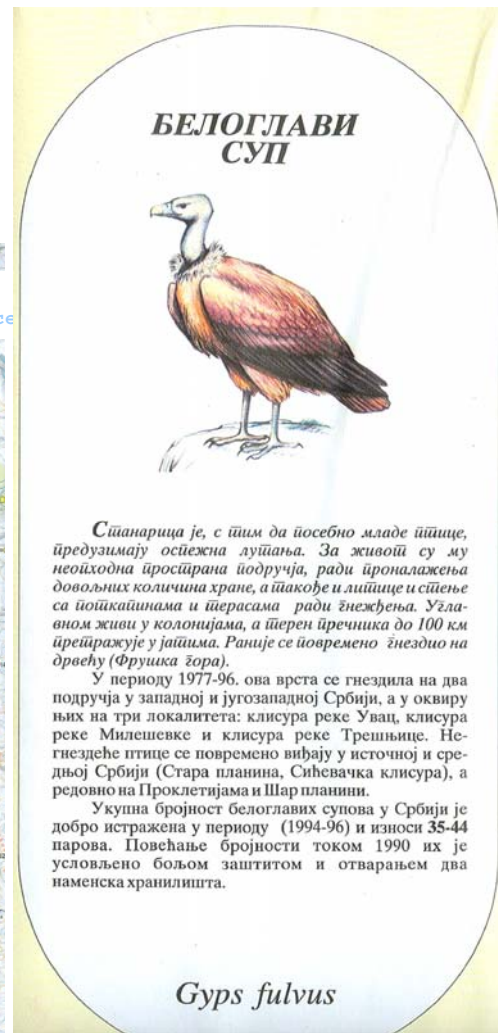
Карактеристике пејзажа

Љубовија има изразито брдско-планински карактер са израженим нагибима терена, док су мањи делови подручја равничарског и брежуљкастог

типа рељефа и то претежно у долинама речних токова, првенствено Дрине и Љубовиђе. Основне карактеристике овог подручја представљају испресецани планински рељефи бројним водотоцима изнад којих се веома често дижу стрме, понекад вертикалне долинске стране, што овим деловима даје клисураст, а понекад и кањонски карактер. Дobar део терена је и веома неприступачан.

Флора , фауна, природна добра посебних вредности, ретке угрожене биљне и животињске врсте и њихова станишта и вегетације

Увидом у "Преглед заштићених природних добара на територији Републике Србије , констатовано је да се на територији општине Љубовија налази заштићено природно добро - Клисуре реке Трешњице.

- Клисуре реке Трешњице, која је према ИУЦН (међународна) класификацији сврстана у ИВ категорију "Уточиште дивљег света", а према категоризацији у смислу Закона о заштити животне средине, наведено природно добро сврстано је у И категорију "Природно добро од изузетног значаја". Заштићено природно добро захвата површину од 595,38 ха и представља станиште Белоглавод супа;

Након обиласка локације констатовано је да на предметној парцели, као и у њеном непосредном окружењу, нема посебно вредних и заштићених биљних и животињских врста, као ни биљних заједница посебних вредности.

На подручју предметног плана нема заштићених биљних врста.

Природна добра

Након увида у у централни регистар заштићених природних добара и документације којом располаже Завод, утврђени су услови мера заштите природе и утврђено је да нема заштићених природних добара на предметној локацији али се имало у виду да је река Дрина еколошки коридор од међународног значаја дефинисан Уредбом о еколошкој мрежи "Сл гласник РС" 102/2010.

Културна добра

У складу са условима који су прибављени приликом израде Просторног плана општине Љубовија ("Сл. лист општине Љубовија", бр.04/12), на подручју обухвата ПДР, нема природних и непокретних културних добара (археолошких налазишта и споменика културе).

Рекреационе површине и објекти

Земљиште у обухвату плана је урбанистички неуређено и неизграђено и сачињавају га шуме и њиве , претежно од пете до осме класе. Растиње у оквиру обухвата плана су углавном листопадне шуме, ниже и средње висине, средње густине и неуређено са местимичним пропланцима и шикарама.

Земљиште се тренутно користи као шумско земљиште.

У оквиру плана непостоје стамбени, привредни, рекреациони нити јавни објекти.

2.3. Створене карактеристике

Насељеност, концентрације становништва и демографске карактеристике у односу на објекте и активности

Према територијалној организацији Републике Љубовија припада Мачванском округу и заузима површину од 356 км² , са укупним бројем од 18.391 становником (попис из 1991.год.). Просечна густина насељености је 52 ст./км². У састав општине улази укупно 27 насеља, 24 катастарске општине, 20 месних заједница и 10 месних канцеларија. Просечна величина насеља имоси 13,2 км², а просечан број становника је 681 по насељу. Од укупне територије општине 56,3% заузимају пољопривредне површине.

Становништво

Општина Љубовија обухвата крај Азбуковицу и има површину од 356 километара квадратних. То је брдско-планинско подручје у западној Србији, на граници са Републиком Српском. Река Дрина одваја Азбуковицу од општина Сребреница и Братунац у дужини од 38 км. На северозападу је

општина Мали Зворник, на северу општина Крупањ, на североистоку Осечина, на истоку Ваљево, а на југу Бајина Башта. Највећи врх је Торничка Бобија на 1272 метра. Азбуковицу пресеца неколико бујичних река које се уливају у Дрину а најпознатије су Трешњица и Љубовиђа. Према попису из 2011. године општина Љубовија има око 17.000 становника, а 1961. године имала је 25.000 становника. Знатан део одселио се у Мачву, али и Срем, подручје Ваљева, Новог Сада, Београда и других градова. Највеће место је Љубовија, са око 5000 становника, а постоји још 26 углавном мањих села од којих су највећа Црнча и Врхпоље.

Гравитационо подручје моста преко Дрине обухвата, са српске стране, гравитирајућа насеља општина Љубовија, Бајина Башта (северни део) и Мали Зворник (јужни део).

Може се приметити да у свим општинама, односно насељима, (осим у сеоском насељу Вишесава у општини Бајина Башта), број становника опада што се нарочито уочава на последњем попису из 2011. године где се број становника смањило чак и у градским центрима Љубовије и Бајине Баште.

По попису из 2011. године општине Бајина Башта и Мали Зворник имају за 11% мањи број становника у односу на попис из 1991. године.

На подручју општине Љубовија живело је у периоду до 1961. године око 25.000 становника, 2002. године 17.000, а сада 14.468 становника што показује тенденцију опадања укупног броја становника са све израженијим повећањем учешћа старијег становништва. По површини територије, броју становника и насеља, општина Љубовија се сврстава у мање општине у Србији. Обухвата 0,64% територије и у њој живи 0,32% становништва.

У све три општине појединачно најбројнији је контингент старости 65 и више година (20%), а најмање бројни - старости 25-29 година (4,6%), 42,4% има између 40 и 60 година, док је 33,8% старије од 60 година. Ове, релативно благе неравнотеже прикривају знатно веће разлике на нивоу насеља, значајне за дефинисање политике руралног развоја.

Привреда

Привредни развој ове општине од 1974. године био је у сталном успону. Интезитет тог развоја је из петогодишта у петогодиште стално повећаван. Раст друштвеног производа је повећаван. Привредни развој у Општини у протеклом периоду оствариван је под различитим утицајем привредних сектора и делатности до 1980. године привредни раст у Општини се заснивао и био под утицајем терцијалног сектора (саобраћај, трговина, угоститељство). Секундарни део привреде и у њему индустрија развијало се најбржије у периоду 1971 – 1975. године, а нешто у периоду 1980 – 1990. године.

Пољопривредне површине у Општини Љубовија заузимају 57,5% укупне њене површине. Пољопривредне површине ове општине се налазе углавном у поседу индивидуалног сектора. Производна оријентација у примарној производњи се карактерише сточарско-воћарско-ратарским смером производње. Расположиве пољопривредне орничне површине се дужи низ година а и сада нерационално користе. Пољопривредна производња на подручју општине поред индустрије и рударства чини највећи извор стварног друштвеног производа (око 30%).

Развој ове делатности до 90-тих година у индивидуалном и друштвеном сектору био је интензивнији од просечног темпа раста привреде у целини. Али, њен утицај и значај у укупном привредном развоју мали, готово незнатан. Полазећи од показатеља а који се односе на број угоститељских објеката, смештајне капацитете, број туриста и број радника може се рећи да развој ове делатности је био испод регионалног а и републичког просека. Управо овакво стање намеће озбиљнију потребу сагледавања садашњег стања у овој области и предузимања иницијативе за стварање повољнијих услова у развоју ове делатности.

Индустрија у привредној структури и доприносу стварања друштвеног производа ове привредно неразвијене општине долази иза пољопривреде и са њом чини њене водеће привредне делатности. Индустрија општине остварила је у периоду 70-их – 90-их година највећи раст друштвеног производа. Но и поред таквог, релативно задовољавајућег темпа раста, степен индустријализације подручја је по многим показатељима знатно испод равни њене развијености у другим срединама републике Србије. За наведени период па све до 2001. године у индустријској структури имали смо заступљено:

- екстрактивна индустрија – рударство;
- металопрерађивачка индустрија;
- хемијска индустрија;
- индустрија грађевинског материјала;
- прехранбена индустрија;
- дуванска индустрија.

И ако је раван опште и нарочито структурне развијености индустрије на овом подручју био и остао недовољан ипак је у протеклом периоду ова делатност својим развојем значајно доприносила привредном преображењу целог подручја. Међутим, период 90-те до 2000, па процес приватизације оставио је изражене последице које су се огледале у смањењу производње и броју запослених радника.

Укупна шумска површина у општини Љубовија износи око 12.200 хектара. У поседу индивидуалних власника се налази око 83% шумарских површина Општине. Шуме су готово у целини лишћарске. На четинаре отпада око 5%. У укупном шумарском фонду најзаступљеније су букове и храстове шуме. Због наведених параметара шуме на овом подручју, сем опште корисних функција, имају одговарајући привредни и економски значај за ову Општину. Али, могућности општине кад је у питању шумски потенцијал, и нове технологије нису довољно искоришћене. Постојећа фабрика за прераду дрвета никако да нађе своје производно место, а такође нема идеју за производњу пелета, брикета који доприноси мерама заштите животне средине. Ову могућност и све веће тржишне потребе за пелетом кроз реализацију пројекта за производњу пелета под хитно треба искористити.

3. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стање животне средине на посматраном подручју одређено је природним условима, урбаном физичком структуром, привредним активностима, саобраћајем и друштвено- економским процесима који се одвијају у окружењу. Извори загађења животне средине су разнородни, а то су: индустријска постројења, комуналне отпадне воде, комунални отпад, обрађивање пољопривредног земљишта, одвијање друмског саобраћаја.

Земљиште

Истраживање проблематике тла, која је последица експлоатације одређеног дефинисаног простора, захтева недвосмислене податке о постојећем стању како би се са сигурношћу могли квантификовати новонастали односи.

Постојеће стање квалитета земљишта у зони утицаја није одређивано узимањем узорака на терену. Међутим на основу тога да дефинисани простор највећим делом заузима пољопривредно земљиште, може се константовати да до загађивања земљишта у постојећем стању долази услед примене различитих агротехничких мера тј. средстава за заштиту биља-пестицида и вештачких ђубрива. Могући извор загађењ је и постојећа путна инфраструктура.

Квалитет површинских и подземних вода

Хидрографску мрежу посматраног подручја чини река Грабовица која се налази у сливу реке Дрине.

На основу Уредбе о категоризацији водотока (Сл.гласник СРС, бр.5/68) река Дрина (од језера "Бајина Башта" (са акумулацијом) до ушћа у Саву) припада II I категорији, тј. воде које се у природном стању могу употребљавати за купање и рекреацију грађана за спортове на води, за гајење других врста риба (ципринида) или које се уз уобичајене методе обраде (коагулација, филтрација и дезинфекција) могу употребљавати за пиће и у прехранбеној индустрији.

У циљу анализе постојећег квалитета површинских вода, односно реке Дрине, коришћени су подаци преузети из Резултата испитивања квалитета површинских и подземних вода за 2011. годину са site-а Агенције за заштиту животне средине.

Квалитет воде реке Дрине прати се на следећим профилима (иза сваког профила је дата утврђена класа квалитета воде у 2011. години): Бајина Башта (-), Љубовија (II), Јелав (II/III) и Бадовинци (II). Органолептичке особине дуж целог тока Дрине су одговарале I/II класи квалитета вода. Вредности процента засићења воде O₂ и раствореног кисеоника на свим профилима су одговарале I класи, осим на профилу Јелав и Бадовинци, где је при два мерења забележена суперсатурација III, IV класа и ВК стање. Анализом добијене вредности основних физичко-хемијских

параметара кретале су се у границама II класе, осим амонијачног азота (NH₄-N), који је на профилу Јелав у једној серији мерења одговарао III/IV класи квалитета вода.

Од опасних и штетних материја на профилима Јелав и Бајина Башта регистрована је у по једној серији испитивања повишена вредност фенолног индекса (III/IV класа), док је на профилу Бајина Башта регистрована и повишена вредност мангана-Mn.

Квалитет ваздуха

Загађен ваздух представља важан фактор ризика за здравље популације како у развијеним тако и у земљама у развоју. Загађен ваздух оштећује ресурсе потребне за дуготрајан одрживи развој планете.

Извори загађења ваздуха резултата су углавном људских активности и могу се сврстати у три групе:

Стационарни извори:

- извори загађења везани за пољопривредне активности, рударство и каменоломе,
- извори загађења везани за индустрије и индустријска подручја,
- извори загађења у комуналним срединама као што су загревање, спаљивање отпада, индивидуална ложишта...

Покретни извори:

- обухватају било који облик возила мотора са унутрашњим сагоревањем

Извори загађења из затвореног простора:

- Обухватају пушење цигарета, биолошка загађења (полен, гриње, плесни, квасци, микроорганизми, алергени пореклом од домаћих животиња)...

Према важећој законској регулативи, односно Закону о заштити ваздуха (Службени гласник РС, бр. 36/09), Уредби о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС, бр. 75/10) и Уредби о изменама и допунама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Службени гласник РС, бр. 11/10), прописане су граничне и толерантне вредности за загађујуће материје.

На подручју које је предмет ПДР-е и СПУ, а на основу анализе могућих загађивача ваздуха дошло до закључка да се као извор аерозагађења, осим сагоревања фосилних горива за потребе домаћинства у насељу (Љубовија), као и пољопривредне производње, појављује и друмски саобраћај од постојеће путне мреже у посматраном коридору (државни пут II реда 144 Мали Зворник - Љубовија - Рогачица). Проблематика аерозагађења, која потиче од постојећег Државног пута II реда 144 Мали Зворник - Љубовија - Рогачица, посебно је изражена у непосредној близини постојеће саобраћајнице. Утицај се осећа на подручју око друмске саобраћајнице. Из

мотора са унутрашњим сагоревањем емитује се велики број гасова, од којих су најважнији (због свог доказаног негативног утицаја на хуману популацију): CO, NO_x, SO₂, угљоводоници, олово, као и чврсте честице у облику чађи.

С обзиром да је у посматраном коридору саобраћај на путној мрежи умереног интензитета, може се рећи да је на датом подручју квалитет ваздуха очуван.

Пејзаж

Ради сагледавања односа између објекта и животне средине разматрају се две категорије карактеристика пејзажа:

Материјалне(природне и створене);

-Природне физичке карактеристике пејзажа обухватају: морфологију терена; вегетацију; водене површине и небо.

-Створене физичке карактеристике се односе на изграђеност и обрађеност простора.

Афективне карактеристике пејзажа

Односе се на психолошко-афективне карактеристике пејзажа

Морфологија и вегетација терена су увек упечатљив елемент пејзажа, а овај крај и његови специфични пејзажи надалеко су познати. Дубоки кањони и теснаци, шуме, дринске притоке, села разбацана по планинским странама, манастири и утврђења. Све то одликује ширу локацију посматраног предела.

Аутохтона вегетација прати обале реке распоређена у мање или веће фрагменте високе и ниске вегетације. На падинама се простиру брдске ливаде и пашњаци, воћњаци и шумом богата подручија. У нижим деловима поред реке срећу се мањи или већи фрагменти шумске вегетације ливадска и рудерална вегетација.

Доминантна водена површина предела је свакако површина реке Дрине која са бујним током и упечатљиво модро-зеленом бојом доминира пејзажном сликом подједнако као и брдско планински крајолик који прати њен ток. Пејзажом посебно доминира водена површина у току зимског и раног пролетњег периода.

Изграђеност коридора, као елемент постојећег пејзажа, обухвата све постојеће објекте у граници обухвата, а то у овом случају су делови насеља насељеног места Љубовија. У околини санитарне зоне доминирају рурални предели које углавном чине породична пољоприведна домаћинства. Гледано у целини пејзаж предметне локације је бртско планинског типа са алувијалним равнима које прате ток Дрине. Предео је изузетно богате визууре и одаје утисак прозрачности и не дирнуте природе.

Психолошко-афективне карактеристике пејзажа су субјективног карактера (лични доживљај) те се као такве овом приликом неће анализирати.

Бука

Доминантни извор саобраћајне буке у посматраном коридору је постојећа путна мрежа (државни пут II реда 144 Мали Зворник - Љубовија - Рогачица).

Највиши дозвољени нивои буке су дефинисани домаћом законском регулативом. Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини (Сл. гл. РС број 54/92) између осталог прописују се и дозвољени нивои буке у средини у којој човек борави.

Највиши дозвољени нивои буке у насељеним местима према зонама насеља (изван зграда) дефинисани су стандардом JUS U.Ј6.205, а прописане вредности су приказане у табели 6.

Табела бр. 6:Највиши дозвољени нивои буке

Намена простора	Највиши дозвољени ниво спољашње буке dB(A)	
	дан	ноћ
Подручја за идмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
Чисто стамбена насеља	55	45
Пословно-стамбена подручја, трговинско-стамбена подручја, дечија игралишта	60	50
Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зоне дуж аутопутева и магистралних саобраћајница	65	55
Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без становања	На граници зоне, бука не сме прелазити нивое у зони са којом се граничи	

На основу Табеле бр. 6, дозвољени нивои спољашње буке у насељеним подручјима дуж магистралних саобраћајница износе 65 dB(A) дању и 55 dB(A) ноћу, а у чисто стамбеним насељима 55 dB(A) дању и 45dB(A) ноћу.

Комунална бука потиче највећим делом од одвијања друмског саобраћаја на постојећој путној мрежи (државни пут II реда 144 Мали Зворник – Љубовија - Рогачица), док су индустрија, мала привреда, грађевинарство и друге активности од мањег значаја. Подаци о измереним вредностима индикатора нивоа буке у посматраном коридору не постоје.

Међутим имајући у виду податке из Саобраћајне студије, тј. структуру саобраћајног тока и саобраћајно оптерећење, стручно знање и искуство на сличним пословима може се закључити да у зони која је дефинисана становништво није изложено негативном утицају саобраћајне буке у постојећем стању.

4. ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Овом Стратешком проценом, у складу са донетим Одлуком о приступању Стратешкој процени предметног плана на животну средину, није разматрана просторна димензија- прекогранична природа утицаја, с обзиром да имплементација плана не може имати значајан негативан утицај на животну средину друге државе.

5. РАЗМАТРАНА ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА

Све намене у простору , делатности и развојни процеси, расположиви потенцијали и наведена ограничења, манифестују се одређеним утицајима на окружење и могу утицати на квалитет животне средине и довести у стање угрожености и деградације животне средине. С обзиром на то да се ради о простору на чијем појединим деловима активности ће бити интензивније, у остваривању система заштите животне средине надлежни органи локалне самоуправе, правна и физичка лица морају бити одговорна за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини или за непредузимање мера заштите животне средине.

У смислу смањивања и елиминисања могућих промена и негативних утицаја на животну средину неопходно је поштовање основних начела заштите животне средине и основних начела у планирању и остваривању планских решења а која се односе на заштиту просторних ресурса и вредности и уређење простора .

5.1. Приказ процењених утицаја плана на животну средину

Као што је већ истакнуто, циљ израде стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ остварио, потребно је сагледати Планом предвиђене активности и мере за смањење потенцијално негативних утицаја. Повољност у овом Извештају је то што су израда плана и стратешке процене два процеса која у овом случају теку паралелно, међусобно се допуњавају, па је могућност већа да одређена планска решења могу бити прихватљива са аспекта заштите животне средине.

Стратешка процена утицаја која се ради за ниво плана може се само бавити генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења у плану на животну средину, а не појединачним објектима и активностима које се планирају.

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину није јасно прописао шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој

процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте, и то по секторима Плана:

1. Варијанта да се план не усвоји и не имплементира, и
2. Варијанта да се план усвоји и имплементира.

Варијантна решења плана представљају различите рационалне начине средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности, односно разматрање могућности коришћење различитих простора за реализацију конкретне активности која се планира. Поред тога, треба узети у обзир и варијанте имплементације плана. Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и варијантним решењима плана.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало доношење или недоношење предметног плана, стратешка процена ће се бавити разрадом обе варијанте.

У наредним табелама извршиће се квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих сектора плана на животну средину у поређењу са ефектима варијанте ако се план не примени.

Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се план примени

Циљеви стратешке процене

Смањити ниво емисије штетних материја у ваздух
Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху
Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке
Очувати и унапредити квалитет површинских и подземних вода
Смањити контаминацију и ерозију тла
Унапредити систем прикупљања, третмана и одлагања чврстог отпада
Утврдити одговарајућу локацију будуће санитарне депоније
Смањити емисију гасова стаклене баште
Унапредити енергетску ефикасност
Смањити потрошњу необновљивих извора енергије

Очувати биодиверзитет и природна добра и унапредити предео
Унапредити ефикасност заштите непокретних културних добара
Ублажити негативан утицај развоја на демографију и насеља и очувати насељеност руралних подручја
Унапредити здравље становништва
Раст запослености
Унапредити информисање јавности по питањима животне средине

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

Према члану 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Из тог разлога резултати процене утицаја варијантних решења на животну средину, приказани у табелама, сумирани су према секторима плана. Могући позитивни и негативни ефекти варијанти плана показују следеће:

1. У варијанти да се план не донесе и да се настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.
2. У варијанти да се план имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју ако се план не би имплементирао. У овој варијанти могу се очекивати и појединачни негативни ефекти у одређеним секторима плана, а који су неизбежна цена друштвено-економског развоја града. То се пре свега односи на развој водоснабдевања. У зонама водоснабдевања непосредно могуће је повремено прекорачење граничних вредности загађености тла пестицидима.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

Такође, имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју. Негативни утицаји су ограниченог карактера и по интензитету и по просторној размери.

6. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У поступку израде Плана и стратешке процене утицаја плана на животну средину обављена је сарадња са надлежним институцијама и јавним комуналним предузећима а њихова достављена мишљења и услови су поштовани приликом израде плана детаљне регулације и стратешке процене утицаја.

У фази прикупљања података и услова надлежних институција и јавних предузећа ЈУП „План“ Шабац се обратило следећим установама:

-ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Лозница бр. 8Ј.1.0.0.Д.09.14-311313/1 од 28.11.2018.године.

-ЈКП "Стандард", Љубовија бр. 1115/2018.01 од 31.10.2018.године.

-ЈВП "Србијаводе", ВПЦ "Сава"- Београд, Н. Београд бр. 9814/1 од 29.10.2018.године.

-РС, Министарство одбране, Управа за инфр., Београд бр. 11965-2 од 09.11.2018год.

-Предузеће за телеком. "ТЕЛЕКОМ" Србија АД Београд, Филијала Шабац инт. бр. А332-468019/1 од 27.11.2018.године,

-ЈП "Србијашуме", Београд бр. 17933 од 22.11.2018.године,

-РС, Министарство здравља, Сектор за санит. надзор и јавно здравље, Одељење у Мачванском округу бр. 530-353-19/2018-10 од 12.11.2018.године.

-МУП Одељење за ванредне ситуације, Шабац бр. 09/34 број 15894/18-1 од 16.11.2018.године.

-Одељење за инспекцијске и ком.стамб.послове СО Љубовија (Мишљење за стратешку)

7. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Дефинисање стратегије и општих циљева заштите животне средине на подручју плана заснива се на усвојеним стратешким документима у хијерархијски вишим плановима и на државном нивоу, од којих је од кључног значаја "Просторни план Републике Србије". Са становишта дугорочне организације коришћења, уређења и заштите простора концепт одрживог развоја представља стратешку активност којом се дефинишу плански принципи и критеријуми заштите, затим средства и развој животне средине.

Према члану 14. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину општи и посебни циљеве стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

7.1. Општи циљеве стратешке процене

Општи циљеве су прописани планским документима вишег реда. Посебне циљеве условљава специфичност простора, с обзиром на његово окружење, које је предмет Плана.

Стратешка процена као интегрални део предметног Плана и подржава опште циљеве постављене плановима вишега реда:

- превенцију приликом планирања садржаја који би могли утицати на животну средину,

 - рационално и контролисано коришћење грађевинског земљишта,

 - избегавање стварања еколошких конфликта између привредних активности и саобраћаја са једне стране и становања, рекреације и заштићених добара са друге,

 - постизање рационалне организације, уређења и заштите простора усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним ресурсима (пољопривредно земљиште, шуме, воде и др.) и створеним вредностима, односно оптимално управљање и коришћење природних ресурса,

 - чување површина обрадивог пољопривредног земљишта делотворном заштитом најплоднијег земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе,

 - заштита, унапређење стања шума и повећање површина под шумом,

 - рационално коришћење земљишта, енергије, воде и природних сировина,

 - посебан интерес општине је очување земљишта које се одликује високим пољопривредним вредностима,

-Заштита, очување и унапређивање биолошког диверзитета:екосистема, разноврсности врста флоре и фауне, генетског фонда и његовог обнављања.

-смањење загађености ваздуха и нивоа буке,

-ефикасна заштитита изворишта водоснабдевања, заштићених природних и културних добара,

-безбедно евакуисање отпада,

-смањење ризика од хемијских удеса при транспорту опасних и отровних материја,

-примену законске регулативе приликом планирања и даљег спровођења и реализације плана,

-примену чистијих технологија,

-ефикаснију контролу квалитета чинилаца животне средине.

-Обезбеђивање квалитетне животне средине, што подразумева чист ваздух, довољне количине квалитетне и хигијенски исправне воде за пиће, затим очуваност пољопривредног земљишта, екосистема и биолошке разноврсности, уређеност насеља и сл;

-Заустављање даље деградације природне средине (ваздух, вода, земљиште и др.) одређивањем стања, приоритета заштите и услова одрживог коришћења простора;

-Предузимање адекватних мера уз успостављање система контроле свих облика загађивања и праћења стања квалитета животне средине.

-Подизање и јачање нивоа еколошке свести, информисања и образовања становништва о еколошким проблемима укључивањем јавности у доношење одлука у погледу мера заштите животне средине.

7.2. Посебни циљеви стратешке процене утицаја на животну средину

Посебни циљеви заштите животне средине у конкретном случају диктирани су специфичностима планског подручја, тако да за Стратешку процену сматрамо да следећи посебни циљеви имају највећи значај:

Табела бр.6: Посебни циљеви стратешке процене

Ред. бр.	Области и циљеви стратешке процене
	Управљање квалитетом ваздуха
1	Смањити ниво емисије штетних материја у ваздух
2	Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху
	Заштита од буке
3	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке
	Управљање водама
4	Очувати и унапредити квалитет површинских и подземних вода
5	Смањити ризик од поплава
	Заштита и коришћење земљишта
6	Чување површина обрадивог пољопривредног земљишта
7	Повећати површине под шумом
8	Смањити контаминацију тла
	Управљање отпадом
9	Унапредити систем прикупљања, третмана и одлагања чврстог отпада

	Климатске промене
10	Смањити емисију гасова сатклене баште
11	Унапредити енергетску ефикасност
	Очување биодиверзитета и унапређење предела
12	Очувати биодиверзитет и природна добра
	Заштита културно-историјске баштине
13	Унапредити ефикасност заштите непокретних културних добара
	Насеља, становништво и људско здравље
14	Очување насељености руралних подручја
15	Унапредити здравље становништва
16	Раст запослености
	Јачање институционалне способности за заштиту животне средине
17	Унапредити службу за заштиту животне средине и мониторинг
18	Унапредити информисање јавности по питањима животне средине

7.3 Избор индикатора

Индикатори су веома прикладни за мерење и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за планирање.

На основу дефинисаних општих и посебних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене утицаја на животну средину. Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење промена током одређеног временског периода, а неопходни су као улазни подаци за сваку врсту планирања. Индикатори представљају веома битан сегмент у оквиру израде еколошких студија и планских докумената на свим нивоима. Показатељи су веома прикладни за мерење и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини као и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати.

Показатељи одрживости представљају све популарније средство за дефинисање политике и праћење напретка на плану одрживог развоја. Потреба за дефинисањем показатеља одрживости јасно је изражена у АГЕНДИ 21, а преузела ју је Комисија УН за одрживи развој. Показатељи одрживог развоја су потребни како би се пратила тенденција приближавања или удаљавања од принципа одрживости. У Србији се последњих година ради на формирању индикатора одрживог развоја. На основу досадашњих сазнања формиран је предлог листе индикатора која за сада служи као иницијатива шта ће се (без обзира што још нису усаглашени са

међународним) пратити у нашој земљи и који се у овом моменту могу користити за едукацију на локалном нивоу.

У конкретном случају циљеви су постављани у односу на области, а индикатори у односу на циљеве. Како сви наведени показатељи у фази израде стратешке процене утицаја нису били доступни то су за потребе процене стања и процене утицаја коришћени параметри који се систематски или повремено прате. Они се пре свега односе на параметре који указују на стање квалитета ваздуха, земљишта, вода и буке.

На основу дефинисаних посебних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене. Индикатори Стратешке процене су припремљени у складу са напред наведеним циљевима Стратешке процене, а на основу индикатора из Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине ("Сл.гласник РС", бр.37/2011) те су приказани у следећој табели:

Општи циљеви Стратешке процене	Област	Посебни циљеви Стратешке процене	Индикатори
Заштита и одрживо коришћење основних чинилаца животне средине	Ваздух	-смањење нивоа емисије штетних материја у ваздуху, -смањење степена изложености становника загађеном ваздуху.	Учесталост прекорачења дневних граничних вредности за SO ₂ , NO ₂ , PM ₁₀ , O ₃ Јединица мере: Број дана у току године са прекорачењем дневне граничне вредности.
	Бука	смањење изложености становништва негативном утицају повишеног нивоа буке	Укупни индикатор буке Јединица мере: децибел (dB (A)) Индикатор ноћне буке Јединица мере: децибел (dB (A))
	Воде	очување и унапређење квалитета површинских и подземних вода	Serbian Water Quality Index (SWQL) као композитни индикатор квалитета површинских вода прати девет параметара физичко-хемијског и један параметар микробиолошког квалитета воде (температура воде, рН вредност, електропроводљивост, %засићења O ₂ , БПК ₅ , суспендоване материје, укупни оксидовани азот (нитрати и нитрити), ортофосфати, укупни амонијум и највероватнији број колиформних клица. Јединица мере: Пет описних индикатора (на скали од 0 до 100) и индикатор у боји: веома лош (0-38) црвено, лош (39-71)- жуто, добар (72-83) зелено, веома добар (84-89)-светло плаво и одличан (90-100)-тамно плаво, температура воде (°C), рН вредност(рН), електропроводљивост (µS/cm), % засићења O ₂ (%),БПК ₅ (mg O ₂ /l), суспендоване материје (mg/l) укупни оксидовани азот (Нитрати и Нитрити) (mg N/l), ортофосфати (mg P/l), укупни амонијум (mg N/l) и највероватнији број колиформних клица (n/100ml)

	Земљиште	-смањење загађења земљишта -очување квалитета пољопривредног земљишта,	Промена начина коришћења земљишта Јединица мере: ha или km ² Садржај органског угљеника у земљишту Јединица мере: t/ha и %
Заштита и одрживо коришћење природних вредности и предела	Природна и биолошка разноврсност	Заштита биодиверзитета, станишта и предела	<p>Угрожене и заштићене врсте према листама угрожених и заштићених врста на националном и међународном нивоу. Јединица мере: број и списак врста. Процент(%) угрожености и заштићености.</p> <p>Заштићена подручја Јединица мере:Укупни број, структура и површина заштићених подручја у хектарима (ha). Процент (%) површине заштићених подручја у односу на површину Републике Србије.</p> <p>Диверзитет врста Јединица мере : Број јединки по јединици површине. Број гнездећих парова. Површина у хектарима.</p> <p>Шуме:мртво дрво Јединица мере: Површина шума по састојинама у хектарима (ha); Број и запремина усправног мртвог дрвета у метрима кубним (m³) Број и запремина полеглог мртвог дрвета у метрима кубним (m³) Укупна тежина или запремина мртвог дрвета у метрима кубним по хектару (m³/ha) или у тонама по хектару (t/ha).</p>

Унапређење управљања отпадом	Отпад	унапређење управљања отпадом	Укупна количина произведеног отпада Јединица мере : Индикатор се изражава у тонама по години (t/год.) Производња отпада (комунални, индустријски, опасан) Јединица мере: Индикатор се изражава у тонама по години (t/год.)
------------------------------	-------	------------------------------	---

8. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

8.1.ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ УТИЦАЈА

Закон не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

1. Варијанта да се план не усвоји, и
2. Варијанта да се план усвоји и спроведе.

Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и варијантним решењима плана. За просторне планове дужег временског хоризонта могуће је извршити процену позитивних и негативних ефеката варијантних решења плана.

У овом извештају приказани су резултати стратешке процене утицаја варијанте да се просторни план не усвоји и варијанте да се план усвоји и спроведе

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

Према члану 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Из тог разлога резултати процене утицаја варијантних решења на животну средину су сумирани према секторима плана на следећи начин:

1) Пољопривредно земљиште и пољопривреда

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none">• деградација обрадивих површина у брдско-планинском и брежуљкастом деловима општина, повећање ризика од поплава загађење подземних и површинских вода;• смањење и деградација квалитетног пољопривредног земљишта;• загађивање земљишта чврстим отпадом и отпадним водама;• угрожавање екосистема;• депопулација села и смањење запослености;

Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • очување и унапређење квалитета пољопривредног земљишта; • унапређењем система управљања отпадом смањиће се продукција отпада и унапредити прикупљање и безбедно одлагање отпада; • реструктурирање пољопривредне производње допринеће повећању запослености и задржавања становништва на селу; 	<ul style="list-style-type: none"> • извориште и водни објекти у функцији изворишта заузеће пољопривредно земљиште;
-----------	--	--

1) Шуме, шумско земљиште и ловство

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • повећање ризика од поплава и клизишта;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • очување квалитета површинских и подземних вода; • смањење ризика од ерозије и клизишта; • очување биодиверзитета; 	-

1) Воде и водопривредна инфраструктура

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • неконтролисано испуштање отпадних вода у руралном и периурбаном делу; • ризик од поплава и клизишта • контаминација тла и несигуран квалитет у локалном изворима воде за пиће; • угрожавање биодиверзитета и изворишта;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • унапређење квалитета вода • смањење ризика од поплава и клизишта; • унапређење квалитета воде за пиће и повећање количине; • унапређење служби заштите животне средине и информисања; • др. 	

1).Становништво

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • део становништва уз магистралне путеве и у граду изложен повишеном нивоу буке; • изградња у поплавим подручјима и клизиштима повећава ризик за живот грађана и њихову имовину; • изградња на плодном земљишту; • контаминација земљишта чврстим и течним отпадом; • контаминација изворишта чврстим и течним отпадом и пестицидима, • депопулација и слаба запосленост;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • применом режима зонирања избегава се изградња у зонама изворишта; • планом се избегава градња на поплавним површинама и клизиштима; • ублажавање депопулације; 	-

1) Привреда

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • емисије штетних материја у ваздух; • слабо третиране отпадне воде; • изградња нових објеката на пољопривредном и водном земљишту; • небезбедно руковање индустријским отпадом; • нерационална потрошња енергетских ресурса; • смањење запослености; • неадекватана заштита животне средине;

Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • смањење штетних емисија у ваздух; • добијање веће количине квалитетније питке воде • ефикасно пречишћавање отпадних вода услов за рад нових погона; • изградња нових погона само у планираним зонама; • руковање индустријским отпадом на безбедан начин; • рационална потрошња енергетских ресурса; • успостављен систем управљања заштитом животне средине и информисање; 	-
-----------	---	---

1) Мрежа насеља

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • повећана загађеност ваздуха у урбаним зонама; • повишена бука уз магистралне саобраћајнице; • ризик од поплава и клизишта; • депопулација сеоских насеља; • пад запослености;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • избегава се нова градња у зонама повишене загађености ваздуха и буке; • избегава се нова градња у зонама заштите изворишта и водоснабдевања • избегава се градња у поплавним подручјима и клизиштма; • успоравање депопулације јачањем сеоских центара; • организацијом насеља стварају се бољи услови за развој и запошљавање ; 	-

1) Јавне службе

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> • садашњи распоред и опремљеност јавних служби негативно утиче на задржавање становништва у селима и на ефикасност здравствених услуга;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> • унапређење здравствених услуга и школства; 	-

1) Саобраћајна инфраструктура

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> повећање емисије и загађивања ваздуха; повећан ниво буке; изазива контаминацију тла; недовољна саобраћајна доступност села убрзава њихову депопулацију;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> развој железничког саобраћаја повећаће саобраћајну доступност подручја и допринеће развоју привреде и порасту запослености, као и ублажавању депопулације руралног подручја; спровођењем режима коришћења земљишта у заштитним појасевима изворишта и путева ограничава се број становника изложених повећаном загађењу питке воде и буци у новим објектима; повећање саобраћајне доступности подручја и квалитета путева допринеће развоју привреде и порасту запослености, као и ублажавању депопулације руралног подручја; 	<ul style="list-style-type: none"> развој железничког саобраћаја повећаће изложеност становништва вишем нивоу буке у зонама у близини пруге;

1) Енергетика

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> загађивање ваздуха из система за грејање и индивидуалних ложишта; нерационална потрошња горива и слаба енергетска ефикасност; не користе се потенцијали обновљивих извора енергије;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> изградња мини хидроелектрана смањује потрошњу фосилних горива ; повећава запосленост и смањује депопулацију села; 	-

1) Телефонија/поштански саобраћај

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> неразвијеност комуникационо-информационих система негативно се одражава на запосленост и задржавање становништва у руралном подручју; ограничена доступност информација о проблемима животне средине;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> развојем савремених комуникационих система стварају се услови за боље комуникацију и информисање становништва и повећање запослености; 	-

1) Комунална опрема

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> дивље депоније изазивају загађење земљишта, подземних и површинских вода и ваздуха; систем прикупљања отпада слабо развијен у руралном делу;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> унапређењем система за управљање отпадом ублажавају се проблеми прикупљања, рециклаже и третмана и одлагања комуналног отпада; смањују се проблеми загађивања земљишта, подземних и површинских вода и ваздуха новим приступом управљању отпадом; 	

1) Туризам

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> нелегална изградња угрожава пољопривредно и шумско земљиште; недовољан допринос бризи о природним добрима и културном наслеђу;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> стварају се услови за адекватну заштиту природних добара и културног наслеђа; стварају се услови за нова радна места и смањење депопулације становништва; 	<ul style="list-style-type: none"> део површина пољопривредног и шумског земљишта приводи се другој намени;

1) Заштита животне средине

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> повећање загађености ваздуха, вода и земљишта; непостојање службе за заштиту животне средине у органима општина;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> планским решењима заштите животне средине и режимима коришћења земљишта ограничава се могућност изградње нових објеката који могу да угрожавају животну средину; успоставља се систем за управљање животном средином и унапређење информисања јавности; 	-

1) Заштита природних добара

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> недовољна брига о природним добрима;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> предложене мере за делотворну заштиту, очување и унапређење природних добара; 	-

1) Заштита непокретних културних добара

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Без плана	-	<ul style="list-style-type: none"> недовољна брига о заштићеним добрима;
Са планом	<ul style="list-style-type: none"> предложене мере за делотворну заштиту, очување и унапређење културних добара; 	-

Могући позитивни и негативни ефекти варијанти плана показују следеће:

У варијанти да се просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.

У варијанти да се просторни план имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју на подручју плана, ако се план не би имплементирао. У овој варијанти могу се очекивати и појединачни негативни ефекти у одређеним секторима плана, а који су неизбежна цена друштвено-економског развоја. То су следећи ефекти:

-у појасевима непосредно у магистралне путеве могуће је повремено прекорачење граничних вредности загађености ваздуха,

-у појасевима непосредно у магистралне путеве могуће је повремено прекорачење граничних вредности нивоа буке, и

-у појасевима непосредно уз ширу зону заштите изворишта могуће је повремено прекорачење граничних вредности квалитета земљишта услед ђубрења земљишта.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

Процена утицаја варијанте реализовања плана

Извршена је процена утицаја плана на животну средину и дате су мере заштите животне средине за смањење и/или спречавање негативних утицаја.

Утицај на ваздух

Квалитет ваздуха на овом подручју је у највећој мери условљен интензитетом саобраћаја на магистралном путу М-19.1 Љубовија - Зворник, јер нема других значајнијих загађивача.

Према прогнозама датим за број возила, може се видети да постоји повећање броја свих врста возила у планском периоду. Из тог разлога претпоставља се да ће доћи до појаве минималног загађења ваздуха на подручју путне везе, али то неће довести до значајнијег утицаја на постојећи квалитет ваздуха посматраног подручја.

Треба очекивати повећану концентрацију штетних материја у ваздуху (а то су: угљенмоноксид (CO), олово (Pb), азотмоноксид (NO), азотдиоксид (NO₂), сумпордиоксид (SO₂), угљоводоници (C_xH_y) и честице чађи (CC)), које су узроковане сагоревањем бензина, дизел горива и других погонских материја.

Фактори емисије за бензинске моторе су већи код загађивача: угљенмоноксид (CO) и угљоводоници (C_xH_y). Фактори емисије за дизел

моторе су већи код загађивача: азотдиоксид (NO_2), сумпордиоксид (SO_2), и честице чађи (CC).

Утицај на загађење земљишта, површинских и подземних вода

Утицаји на земљиште

У овој зони се забрањује изградња објеката и активности које нарушавају горњи заштитни слој земљишта.

У овој зони се искључује свака употреба ђубрива и средстава за заштиту биља. У овом појасу се забрањује свака изградња објеката, копање канала и извођење земљаних радова. У овом појасу се не сме пробити горњи заштитни слој земљишта, тј. не сме се копати шљунак и сл. У овој зони се не дозвољава грађење уређаја за уклањање отпадних материја (канализација, септичке јаме и сл.), не сме се гајити стока, ђубрити земљиште или обављати било каква делатност која би могла загадити водоносни слој и изменити квалитет воде у објекту за снабдевање водом.

Забрањена је изградња свих објеката осим објеката у функцији изворишта (инфраструктурне мреже и објекти), под посебним условима које утврде имаоци јавних овлашћења.

Зоне водопривредних објеката представља водоток реке. У оквиру ове зоне дозвољена је изградња шеталишта, мостова, прелаза, инфраструктурних мрежа и објеката и сл. **Изградња других објеката је забрањена. Обавезно је урадити пројекат препарцелације којим се дефинише парцела дела тока Грабовачке реке.**

Обале и водотокове уредити тзв. «натуралним» начином, што подразумева употребу материјала као што су камен и земљани затрављени насипи, као и зелени појасеви високе вегетације. Обала Дрине се може уредити и бетонским бедемима.

Коришћење земљишта се дозвољава само за гајење култура трава и за воћњаке без ђубрења (органиска производња).

У фази експлоатације водоизворишта логично је очекивати да може доћи до загађења земљишта и вода као последица следећих процеса:

- таложeње издувних гасова;
- одбацивање органских и неорганских отпадака;
- таложeње из атмосфере;
- доношење ветром;
- развејавање услед проласка возила.
- ђубрења земљишта вештачким и органским ђубривима

У акцидентним ситуацијама могући негативни утицаји се јављају као акутни и много су јачег интензитета него у нормалним условима. Загађења изазвана у акцидентним ситуацијама представљају посебан проблем и однос према овим појавама се посебно анализира.

Атмосферске зауљене отпадне воде

У водама које се сливају са коловозних површина присутан је низ штетних материја у концентрацијама које су често изнад максимално дозвољених за испуштање у водотокове. Ради се пре свега о компонентама горива као што су угљоводоници, органски и неоргански угљеник, једињења азота (нитрати, нитрити и амонијак).

Посебну групу елемената представљају тешки метали, као што су олово (додатак гориву), кадмијум, бакар, цинк, жива и никл. Значајан део представљају и чврсте материје различите структуре и карактеристика које се јављају у облику таложивих, суспендованих и растворних материја. Такође је могуће и регистровати материје које су последица коришћења материјала за заштиту од корозије. Посебну групу веома канцерогених материјала представљају полиароматски угљоводоници (бензо-а-пирен, флуорантен) који су продукт некомплетног сагоревања горива и коришћеног моторног уља.

За индикацију присутних загађивача који се јављају у раствореном и нераствореном облику постоји низ макро показатеља као што су: рН, електропроводљивост, суспендоване и седиментне материје, ХПК, БПК, масти и уља и сл.

Загађења која су последица наведених процеса по својој временској карактеристици могу бити стална, сезонска и случајна (инцидентна).

Случајна (акцидентна) загађења најчешће настају због транспорта опасних материјала. Оно што у овом случају представља посебан проблем је чињеница да се ради о готово тренутним врло високим концентрацијама које се ни временски ни просторно не могу предвидети. Последица тога је да се са становишта заштите морају штитити врло широки појасеви, најчешће зоне за водоснабдевање, али не ретко и површинске воде високе категорије.

Саобраћајна бука

Утицај планских решења а посебно објеката инфраструктуре, могу представљати потенцијалне изворе буке.

Међутим, пошто на подручју обухвата плана нема насеља са великим бројем становништва, као на основу података о структури саобраћајног тока и саобраћајном оптерећењу, може се закључити да у зони заштите изворишта негативан утицај саобраћајне буке није изражен.

Утицај на вегетацију

Позитиван утицај на вегетацију имаће сви изведени хидротехнички објекти и сви изведени радови биолошког типа као што су ревитализације површина након завршетка радова, биоинжењерско уређење за то предвиђених површина, затравњавање површина и сл.

Утицај на фауну

У граници обухвата ПДР-е „Изворишта Грабовица“ неће доћи до угрожавања биљног и животињског света као и у реци Дрини и притокама јер ће бити адекватно заштићено.

Утицај на пејзаж

Сви ови објекти неминовно утичу на промену пејзажа, а посебно на оним деловима где преовлађују природни елементи простора. Водоизвориште ће уклопити у постојећу пејзажну слику захваљујући хортикултурном уређењу локације.

Код новоизграђених бунара визуелни ефекат водене површине није изражен, али у овом случају доминира река Дрина и њено учешће у изградњи пејзажа је значајно и упечатљиво.

Социјални утицаји

Уређење и изградња водозавода и зона заштите значајно ће повећати квалитет живота становништва што представља важан друштвени и економски аспект овог разматрања.

Утицај на природна добра

Не постоје негативни утицаји на природна добра под заштитом јер се она не налазе у зони утицаја предметног плана. након увида у у централни регистар заштићених природних добара и документације којом располаже Завод утврђено је да нема заштићених природних добара на предметној локацији али се имало у виду да је река Дрина еколошки коридор од међународног значаја дефинисан Уредбом о еколошкој мрежи “Сл гласник РС“ 102/2010.

Утицај на непокретна културна добра

Не постоје негативни утицаји на непокретна културна добра под заштитом јер се она не налазе у зони утицаја предметног плана.

У непосредној близини назначеног простора у плану нема регистрованих археолошких налазишта и споменика културе.

Ванредни догађај (удесне, акцидентне ситуације)

Опасност од појаве акцидентата у току експлоатације водоизворишта постоји и она је могућа услед појаве неконтролисаног загађивања земљишта пестицидима и другим средствима.

8.2. ПРЕДЛОГ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Утврђују се мере заштите животне средине и предела, које ће се примењивати приликом спровођења плана и при изради техничке документације за објекте који се налазе у обухвату плана.

Полазећи од чињенице да свака људска делатност изазива поремећаје природне средине, као и да при томе није могуће у потпуности искључити опасност, односно осигурати потпуну заштиту од загађивања ваздуха, тла, површинских и подземних вода, предложене су мере и поступци, како би се ризик свео на најмању могућу меру:

Мере заштите вода

-забрањено је директно и индиректно загађивање изворишта водоснабдевања, површинских и подземних вода у зони изворишта водоснабдевања, приобаља и тока реке Дрине и Грабовице;

-комуналне воде се морају пречишћавати до одговарајућег квалитета пре упуштања у реципијент;

-неопходна је изградња постројења за пречишћавање отпадних вода које ће омогућити пречишћавање отпадних санитарно-фекалних вода до нивоа који одговара квалитету воде у реципијенту или бољем;

-обавезна је контрола квалитета и количина отпадних вода након пречишћавања у постројењу за пречишћавање отпадних вода, а пре упуштања у реципијент;

-мерења количине и испитивање квалитета отпадних вода вршити преко овлашћене институције (правно лице), у складу са Законом о водама; неопходна је изградња канализационе мреже;

-дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;

-канализациони систем градити као сепарациони са посебним колектором за одвођење атмосферских вода;

-неопходна је реализација атмосферске канализације;

-са површина за паркирање и осталих површина на којима се може очекивати појава зауљених атмосферских вода, обавезно је канализација и третман истих у сепаратору таложнику до захтеваног нивоа, пре упуштања у реципијент;

Управљање квалитетом вода вршиће се преко: добре заштите вода, мониторинга квалитета вода обезбеђеним у контролисаним и акредитованим лабораторијама и формирање базе података у електронској форми.

Мере заштите изворишта водоснабдевања:

Земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања у складу са важећом законском регулативом, штите се:

-од намерног или случајног загађивања и свих других утицаја који могу неповољно утицати на издашност изворишта, природни састав, квалитет и здравствену исправност воде;

-обавезним уређивањем и одржавањем зона санитарне заштите;

-применом и спровођењем мера забране, превенције, санације,

-спречавања, контроле и надзора, заштите и мониторинга стања;

За заштиту изворишта водоснабдевања потребно је:

- урадити Елаборат о зонама санитарне заштите,
- утврдити површину и просторно пружање зона санитарне заштите.

У циљу заштите вода у изворишту водоснабдевања, дефинишу се зоне заштите изворишта подземне воде:

Зона I изворишта подземне воде, формира се непосредно око водозахватног објекта. Дозвољено је уређење озелењавањем декоративним врстама које немају дубоки корен. Зона се користи искључиво за сенокос. Простор у овој зони се ограђује заштитном оградом на удаљености од 3 - 10m од водозахватног објекта, у циљу спречавања неконтролисаног уласка људи и животиња. У овој се зони не могу градити и употребљавати објекти, постројења, делатности и користити земљиште, ако то угрожава здравствену исправност воде за пиће. Услови и мере за ову зону:

- забрањена је изградња и употреба објеката и постројења која нису у функцији изворишта водоснабдевања;

- забрањено је кретање возила у функцији изворишта водоснабдевања ван утврђених траса, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води, купање људи и животиња;

- забрањено је напајање стоке;

- забрањен је комерцијални узгој рибе;

- приступ овој зони дозвољен је само лицу запосленом у водоводу;

- забрањена је изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење других делатности забрањених у зонама II и III.

Зона II изворишта подземне воде, обухвата простор са кога вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 50 дана или не може да буде краћа од 50m. Зона I се може изједначити са Зоном II када је водоносна средина у порозној средини међузрнатог типа покривена повлатним заштитним слојем који неутралише утицај загађивача са површине терена. У овој се зони не могу градити и употребљавати објекти, постројења, делатности и користити земљиште, ако то угрожава здравствену исправност воде за пиће. Услови и мере за ову зону:

- забрањена је стамбена изградња;

- забрањена је употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;

- забрањена је употреба пестицида, хербицида и инсектицида;

- забрањено је узгајање, кретање и испаша стоке;

- забрањено је камповање, вашари и друга окупљања људи;

- забрањена је изградња и коришћење спортских објеката;

- изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;

- продубљивање корита и вађење шљунка и песка;

- формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих;

- забрањена је изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење других делатности забрањених у зони III.

Зона III изворишта подземне воде, у порозној средини међузрнатог типа, када је подземна вода са слободним нивоом а водоносна средина покривена повлатним заштитним слојем, који умањује утицај загађивача са

површине терена и обухвата простор са ког вода дотиче до водозахватног објекта за најмање 200 дана. Зона III се може изједначити са Зоном II, када је водоносна средина издани у порозној средини међузрнатог типа покривена повлатним заштитним слојем који неутралише утицај загађивача са површине терена. У овој зони не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
- испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- неконтролисано крчење шума;
- изградња и коришћење ваздушне луке;
- површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- одржавање ауто и мото трка.

Посебне мере заштите изворишта водоснабдевања:

Посебне мере заштите изворишта водоснабдевања дефинишу се у циљу заштите од потенцијално негативних утицаја које могу имати планиране активности у њиховом окружењу. Смернице којих се треба придржавати су:

- дефинисати зоне заштите изворишта са прописаним режимом коришћења и мерама којима ће се онемогућити штетно дејство на хигијенску исправност воде за пиће;
- обавезно је постављање водонепропусног слоја у циљу заштите и очувања квалитета подземних вода;
- одвођење отпадних вода са саобраћајних површина вршити непропусним каналима;
- транспорт загађујућих материја вршити атестираним превозним средствима;
- обавезно озелењавање у зони проласка саобраћајнице поред изворишта водоснабдевања;

Обележавање заштитних зона

- положај водозахватне грађевине у простору, дефинише се географским координантним тачкама;
- за Зону I пописом катастарских парцела и припадајуће катастарске општине или положајем преломних тачака полигона израженог преко геодетских координата;

-за Зону II и Зону III дефинишу се положајем преломних тачака полигона израженог преко геодетских координата.

Мере заштите загађења ваздуха

Загађење ваздуха на подручју ПДР-а може се очекивати као последица емисије из котларница и индивидуалних ложишта током зимског периода, одвијања саобраћаја, експлоатације камена. У циљу заштите квалитета ваздуха, потребно је:

-повећати енергетску ефикасност и повећати степен коришћења еколошки прихватљивих извора енергије;

-подићи степен комуналне хигијене;

-извршити фазну реконструкцију постојећих и фазну реализацију планираних зелених површина свих категорија, према просторним и локацијским условима;

-обострано/једнострано озелењавање саобраћајница свих рангова и категорија и озелењавање свих површина у функцији саобраћаја (паркинг-простора, платоа);

-подизање имисионих, пољозаштитних, ветрозаштитних зона и појасева на правцима доминатног ветра, у зонама извора загађивања;

-избор врста садног материјала прилагодити основној функцији – заштити од штетних утицаја и поправљању предеоних и пејзажних вредности (аутохтоне, брзорастуће, декоративне врсте високих, средњих лишћара и четинара, жбунасте врсте и травне површине);

-подстицање коришћења еколошки прихватљивијих енергената, обновљивих извора енергије и увођење енергетске ефикасности;

-смањење броја индивидуалних котларница, развијање и фазно увођење система централизованог снабдевања енергијом; успоставитимониторинг квалитета ваздуха према програму, са мерним местом за праћење квалитета ваздуха;

-за све постојеће и планиране објекте, садржаје и радове који представљају изворе загађивања ваздуха, обавезан је поступак процене утицаја на животну средину, и примене најбоље доступне технике и технологије у циљу спречавања и смањена емисије штетних и опасних материја у животну средину;

Заштита земљишта

Загађење земљишта на подручју Плана је последица одвијања саобраћаја, постојања радних зона и неадекватног управљања отпадом, а у мањој мери и услед одвијања пољопривредне производње. Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

-праћење индикатора за оцену ризика од деградације пољопривредног земљишта;

-спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима;

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације обухватају:

-организовано управљање отпадом на подручју Плана које подразумева прикупљање, примарну селекцију, транспорт и одлагање на санитарну депонију;

-уклањање дивљих депонија са свих локација и увођење строжије казнене политике како би се спречило поновно формирање дивљих депонија; контрола управљања отпадом и отпадним водама;

-реконструкција канализационе мреже како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;

-обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће оштетити функције земљишта;

-санација и рекултивација површина на којима се врши експлоатација природних ресурса;

-носилац пројеката/оператер (или други облици промене својине), при свакој промени власништва је у обавези да спроводе процену стања животне средине и одређивање одговорности за загађење животне средине;

-носилац пројекта/оператер (продавац или купац) је у обавези да изради извештај о стању земљишта, а за сваку трансакцију земљишта, на коме се дешава или се дешавала потенцијално загађујућа активност;

-носилац пројекта/оператер, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења

-животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;

-носилац пројекта/оператер, потенцијални загађивач у обавези је да изради извештај о стању земљишта који мора бити издат од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду;

-носилац пројекта/оператер који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградиране животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;

Заштита од буке и вибрација

Опште мере заштите становништва од буке у животnoj средини насеља Љубовија, обухватају одређивање акустичних зона у складу са наменом простора и граничним вредностима индикатора буке у тим зонама.

Тихе зоне – заштићене целине и зоне са прописаним граничним вредностима од 50 dB(A) у току дана и 40 dB(A) у току ноћи у којима је забрањена употреба извора буке који могу повисити ниво буке и обухватају:

-подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови

Остале зоне – зоне са мерама за отклањање извора буке и мерама заштите од буке и обухватају:

-туристичка подручја, кампови и школске зоне,
-чисто стамбена подручја,

- пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечија игралишта,
- зоне експлоатације камена и шљунка;
- градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима,
- зоне дуж саобраћајница,
- складишна и сервисна подручја.

У овим целинама, зонама, издвојеним локацијама и саобраћајним коридорима морају се примењивати мере за спречавање и отклањање буке и мере заштите од утицаја на окружење са посебним мерама заштите према и у непосредном окружењу тихих зона:

-Носиоци пројеката/оператери који у обављању привредне делтности емитују буку, одговорни су за сваку активност којим се проузрокује ниво буке виши од прописаних граничних вредности,

-Носиоци пројеката/оператери генератори буке су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке;

-обавезно је подизање заштитних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама,

-бучне радње и операције у оквиру радионица и погона се мора обављати у затвореном простору са затвореним прозорима и вратима објекта;

-извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);

-извори буке се изузетно могу користити и ако прелазе дозвољене граничне вредности у случају елементарних непогода и других непогода, отклањања кварова који би могли изазвати веће материјалне штете, али само за време док те околности постоје о чему је корисник дужан да обавести Одељење за инспекцијске послове;

-мерење буке врше стручне организације, овлашћене од стране ресорног министарства задуженог за послове заштите животне средине које уједно и прописује услове и методологију мерења буке.

Заштита од јонизујућих зрачења

Мере заштите живота и здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства јонизујућих зрачења и мере нуклеарне сигурности обавезне су при свим поступцима у вези са нуклеарним активностима и активностима којим се уређују услови за обављање делатности са изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним материјалима, као и управљање радиоактивним отпадом.

Спровођење и стално унапређивање мера којима се обезбеђују нуклеарна и радијациона сигурност и безбедност постале су приоритети међународне заједнице, а основна брига више нису само контрола нуклеарног наоружања и спречавање његовог даљег ширења, већ пре свега обезбеђивање услова за ефикасно сузбијање злоупотреба радиоактивних и

нуклеарних материјала. Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности прописује:

-увођење нових, виших стандарда у спровођењу мера заштите од јонизујућих зрачења, нуклеарне и радијационе сигурности,

-успостављање комплексније регулативе али и омогућавање ефикасније примене закона,

-успостављање стриктног и целовитог надзора над изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним објектима, радијационим делатностима и нуклеарним активностима, као и над управљањем радиоактивним отпадом;

Република Србија, као држава чланица Међународне агенције за атомску енергију (IAEA) испуњава захтеве који произилазе из ратификованих међународних уговора. Регулаторно тело - организација која врши јавна овлашћења у складу са Законом је Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије.

У граници обухвата ПДР-а нема јонизујућих зрачења тако да ова проблематика у СПУ неће бити разматрана.

Заштита од нејонизујућег зрачења

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора Опште мере заштите од нејонизујућег зрачења:

-обавезно је одређивање услова за коришћење извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса;

-обавезно је обезбеђивање организационих, техничких, финансијских и других услова за спровођење заштите од нејонизујућих зрачења;

обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;

-обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења на прописани начин;

-обавезно је спровођење контроле и обезбеђивање квалитета извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса на прописани начин;

-обавезна је примена средстава и опреме за заштиту од нејонизујућих зрачења;

-обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животnoj средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;

-обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животnoj средини;

-обавезно је информисање становништва о здравственим ефектима излагања нејонизујућим зрачењима и мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животnoj средини.

У граници обухвата ПДР-а нема јонизујућих зрачења тако да ова проблематика у СПУ неће бити разматрана.

Управљање отпадом и амбалажним отпадом

Спровођењем Стратегије управљања отпадом у Србији, којом се утврђују регионални процеси са циљем смањивања и већег искориштавања отпада, проблем депоновања отпада на територији општине Љубовија, биће решен укључивањем у пројекат регионалне депоније за Град Лозницу и општине Љубовија, Мали Зворник и Крупањ. Заједно са суседним општинама Мали Зворник и Крупањ, општина Љубовија је већ склопила споразум са Градом Лозницом о формирању Регионалне депоније на лозничкој територији (у току је разрада студије за избор локације). По усвајању Регионалног плана за управљање комуналним отпадом за Град Лозницу и општине Љубовија, Мали Зворник и Крупањ и израдом Локалног плана за управљање комуналним отпадом, локације за трансфер станицу/рециклажни центародносно рециклажно двориште (сабирни центар) у комуналној зони, дефинисати даљом разрадом кроз План детаљне регулације.

Општи услови за реализацију трансфер станице:

-потребна израда урбанистичке и пројектне документације за изградњу трансфер станице;

-одлучивање о поступку процене утицаја на животну средину;

-није дозвољено дугорочно складиштење отпада на локацији,

-обавезно је брзо сакупљање/сабијање отпада,

-обавезан је брзи утовар у трансферно возило,

-трансфер возило мора напустити трансфер станицу за неколико сати,

-дозвољено је постављање контејнера за рециклабилне компоненте,

-дозвољено је одређивање простора за отпад који ће грађани

доносити.

Поступање са комуналним отпадом – мора бити у складу са Локалним планом управљања отпадом. Сакупљање, транспорт, третман и одлагање комуналног отпада са подручја Плана мора бити организовано преко надлежног комуналног предузећа. За ефикасно и еколошки прихватљиво управљање отпадом на подручју Плана, потребно је:

-успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;

-поставити судове (контејнере, корпе) за сакупљање отпада уз поштовање принципа примарне селекције отпада;

-редовно пражњење контејнера и корпи и транспорт отпада са локација у складу са условима надлежног комуналног предузећа;

-планирани објекти свих категорија који имају туристичку, спортско-рекреативну и комерцијално-услужну намену морају имати посебне просторије за привремено одлагање смећа (комуналног отпада). Величина просторије се утврђује према броју корисника, а приступ овом простору мора бити везан за приступни пут (преко рампе за приступ комуналног возила). Просторије се налазе у оквиру објекта, као засебне, без прозора, са електричним осветљењем, са тачећим местом за славину, холендером и Гајгер сливником са решетком;

-у блоковима где није могуће организовати посебну просторију за привремено одлагање комуналног отпада, обавезна је изградња објекта за смештај судова за привремено одлагање комуналног отпада. Минимални габарити објекта за привремено одлагање отпада, за смештај једног

контејнера, износе 2,5x2,0m, чисте унутрашње висине од 2,20m. Објекат се поставља на бетонску подлогу, подигнут минимум 15cm због прања. Конструкција, зидови, кровна конструкција и покривач су дрвени. Фасадна облога је од дрвених талпи, постављених тако да штите од ветра, а да омогућавају проветравање.

-комунални отпад, на микролокацијама ће са прикупљати постављањем корпи за смећена локацијама окупљања (одморишта, паркинзи, шетне стазе).

-стандард за сакупљање отпада, карактеристика комуналног отпада (кућног смећа) је суд - контејнер, запремине 1100l, габарита 1,37x1,45x1,45m. Апроксимативно, један контејнер се поставља на 800m² корисне површине (1000m² бруто површине за стационарну намену). Чврст отпад са карактеристикама секундарних сировина (папир, картон, стакло, пластика) и други рециклабилни отпад је потребно организовано прикупљати у посебним контејнерима (жичани за папир, картон и пластику, затворени контејнери за стакло).

Мере заштите вегетације

На подручју плана применити следеће смернице за заштиту вегетације:

-Забрањено је трајно одлагање отпада на предметној локацији, посебно се забрана односи на одлагања отпада било које врсте у реку и приобаље.

-Строга примена забране неовлашћене сече стабала;

-Препорука апсолутног пошумљавања околног терена под ерозијом, као и пошумљавања изворишта водених токова ;

-Постојећи зелени фонд максимално очувати.

Мере заштите фауне

Све мере предузете за заштиту од загађивања водоизворишта, вода реке Дрине и притока допринеће и заштити акватичних организама у њој тј. атмосферске воде са коловозних површина ће бити пречишћене пре упуштања у реципијент, реку Дрину.

Мере заштите пејзажа

Поштовањем напред наведених смерница заштите земљишта, воде и вегетације максимално се штите постојеће пејзажне вредности.

Мере заштите природних добара

При изградњи планираних објеката у Плану придржавати се следећих правила уређења:

-не планирати локацију за одлагање шута, земље и осталог грађевинског материјала у зонама обухвата Плана а ако их има утврдити их као привремене депоније;

-све површине које се током извођења радова деградирају, морају се у најкраћем могућем року санирати;

-одлагање било каквог отпада у реку Дрину и притоке , најстрожије је забрањено као и у зонама заштите изворишта.

Мере заштите непокретних културних добара

На обухвату израде плана детаљне регулације нема регистрованих археолошких налазишта и споменика културе.

Уколико се током земљаних радова наиђе на археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах и без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

Инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживања, заштиту, чување, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта - до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.

У случају трајног уништавања или нарушавања археолошког локалитета због инвестиционих радова, спроводи се заштитно ископавање о трошку инвеститора.

Мере заштита природе

У односу на поменуто, а у циљу очувања младице и њених станишта, потребно је поштовати следеће мере заштите, и то преважно кроз забрану:

-извођења радова којим се нарушава морфологија терена и интегритет простора, посебно уклањање приобалне вегетације и вађење шљунка, песка и камена из корита Дрине и реке Грабовице и из приобаља;

-преграђивања воденог тока привременим или сталним преградама које ометају пролаз рибе;

-изградње објеката за чији рад је потребан захват воде из корита река као и свако преусмеавање воде из реке Грабовице и бацање и депоновање отпада у водотоке и у приобаље.

ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ / РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА

Карактер, интензитет, сложеност, реверзибилност, вероватноћа, трајање, учесталост, понављање на локалном, регионалном и ширем нивоу, кумулативна и синергијска природа утицаја, могу се разматрати као:

-могући утицаји у границама валоризованог простора у обухвату Плана;

-могући утицаји из непосредног и ширег окружења на подручје у обухвату Плана.

-могући утицаји глобалног значаја.

Просторно-положајне, природне карактеристике подручја и постојеће стање простора у обухвату Плана, опште карактеристике непосредног и ширег окружења, планиране намене и капацитети, намећу пре свега:

-вредновање потенцијалних утицаја и њихових карактера простора у обухвату Плана (локални ниво),

-вредновање утицаја, њихових карактера и ефеката на нивоу припадајућег региона (регионални ниво),

-вредновање значаја и карактера утицаја планских решења на шире просторно окружење (национални ниво).

Вредновање подручја у обухвату Плана вршено је са аспекта позитивних и потенцијално негативних утицаја и ефеката на животну средину. Постоји вероватноћа потенцијално негативних утицаја на природне и остале вредности животне средине у обухвату Плана и у окружењу, у случају непоштовања мера претходног комуналног и инфраструктурног уређења, непоштовања прописаних правила уређења и грађења, непоштовања мера заштите животне средине и мера у случају акцидентних (удесних) ситуација у границама обухвата Плана.

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена у простору са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине, живота локалног становништва и осталих корисника простора и услуга. Планиране промене структуре земљишта као тешко обновљивог природног ресурса, услед изградње инфраструктурних објеката и радних садржаја, представља трајно негативне последице и ефекте у смислу пренамене продуктивног земљишта и губитка његове примарне функције.

Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Плана, контрола и надзор над применом мера, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату Плана.

Стратешка процена утицаја представља вредновање са аспекта:

-примењених мера превенције на планском нивоу за спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на природне и створене вредности, манифестацију буке и укупан квалитет животне средине;

-рационалног, еколошки прихватљивог коришћења природних ресурса;

-обавезног имплементирања мера за отклањање могућих последица стратешког карактера у простору и на животну средину.

9. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА (МОНИТОРИНГ) ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

Успостављање система мониторинга је један од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у плану могле успешно имплементирати у пракси. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/2010), следеће ставке:

1. опис циљева плана и програма
2. индикаторе за праћење стања животне средине;
3. права и обавезе надлежних органа; и
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

Осни циљ формирања мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање елемената животне средине и утврђивање потреба за предузимање мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Потребно је обезбедити континуирано праћење стања квалитета животне средине и активности у простору чиме се ствара могућност за њеним рационалним управљањем.

Према Закону о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 36/09, 72/09 и 43/11), Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг квалитета земљишта

Мониторинг квалитета земљишта врши се на основу претходно успостављеног Програма системског праћења квалитета земљишта и успостављања локалне мреже локалитета за праћење квалитета земљишта на подручју општине Љубовија.

Мониторинг квалитета земљишта на подручју плана обухвата праћење концентрација опасних и штетних материја а посебно у заштићеним зонама изворишта.

Праћење концентрација опасних и штетних материја се врши као посебно мерење, на местима за која надлежни орган утврди да постоји могућност контаминације земљишта изазваног радом Оператера.

Мониторинг буке

С обзиром да магистрални и регионални путни правци не пролази директно кроз границу обухвата ПДР-е једно није потребно предвидети мониторинг буке.

Мониторинг земљишта

Пројектом су предвиђене техничке мере заштите земљишта, површинских и подземних вода, тј. систематско прикупљање и пречишћавање зауљених атмосферских отпадних вода као и спречавање наноса вештачких ђубрива и осталих опасних материја у заштићене зоне .

Зауљене атмосферске отпадне воде са коловозних површина се посебно третирају на сепаратору уља и упуштају у реципијент реку Дрину (II класа водотока).

С обзиром да су предвиђене техничке мере заштите површинских и подземних вода, тј. систематско прикупљање и пречишћавање зауљених атмосферских отпадних вода и примењивањем дефинисаних мера заштите заштићених зона изворишта, није потребно предвидети мониторинг земљишта.

Мониторинг ваздуха

Циљ основног програма праћења квалитета ваздуха - мониторинга јесте утврђивање дугорочних трендова аерозагађења да би се утврдио степен побољшања или погоршања квалитета ваздуха у обухвату ПДР-е.

С обзиром да већи путни правци не пролази директно кроз границу обухвата ПДР-е а и да остала загађења ваздуха нису такве природе да би било потребно вршит анализе ваздуха сматрамо да није потребно предвидети мониторинг ваздуха.

Мониторинг отпада

Мониторинг отпада има за циљ контролисање количине произведеног отпада и стања одлагалишта, као и умањење негативних утицаја на животну средину изазваних неадекватним поступањем са отпадом. Мониторинг отпада обухвата утврђивање количине отпада која се одвози на комуналну депонију, као и праћење броја „дивљих” депонија и непланских сметлишта у границама Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“.

Мониторинг вода

Правилником о хигијенској исправности воде за пиће (Сл. Лист. СРЈ , бр. 42/98 и 44/99) прописује се хигијенска исправност воде за пиће која служи за јавно снабдевање становништва као и за производњу намирница намењених продаји.

Хигијенска исправност воде за пиће утврђује се: основним (А) и периодичним прегледом (Б), прегледом воде из нових захвата (В) и прегледом на основу хигијенско-епидемиолошких индикација (Г).

Прегледи обухватају микробиолошке, биолошке, физичке, физичко-хемијске и хемијске показатеље.

Хигијенска исправност воде из водовода за јавно снабдевање становништва водом за пиће и из сопствених објеката организација које производе или прерађују намирнице на индустријски начин утврђује се систематским вршењем основних и периодичних прегледа сирове воде у једнаким размацима у току месеца, односно године зависно од броја еквивалентних становника и то:

(ES)	Месеčno основни	Годишње периодич.	Укупно годиш. основни	Укупно годиш. период.	Укупно
до 5000	1	1	11	1	12
5001-10000	2	1	23	1	24
10001-50000	3	1	35	1	36
50001-100000	6	2	70	2	72
100001-200000	10	4	116	4	120
200001-400000	15	6	174	6	180
више од 400000	30	12	348	12	360

Приликом сваког прегледа воде из водовода узорци воде се узимају:

-из сваког изворишта - ако су изворишта директно везана на водоводну мрежу, или из сабирног вода, односно из резервоара сирове воде - ако су повезана у један систем;

-из резервоара воде за пиће;

-из водоводне мреже, а број тачака се одређује зависно од броја еквивалентних становника, и то:

Број еквив. станов. (ES)	до 10.000	10.001-50.000	50.001-100.000	100.001-200.000	200.001-400.000	400.001-600.000
Тачке на мрежи	2	5	7	10	12	15

За водоводе капацитета већег од 600.000 ЕС узимаће се на сваких следећих 200.000 ЕС још по један узорак.

Ако се у сабирном воду или резервоару основним прегледом утврди одступање од вредности које су прописане овим правилником, узорци се, ради идентификације загађеног изворишта, узимају из сваког изворишта

У сагласности са Законом о заштити животне средине (Сл. гласник РС, бр. 135/04,36/09 и 72/09), Законом о водама (Сл. гласник РС, бр. 30/10 и 93/12) и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће (Сл. Лист. СРЈ, бр. 42/98 и 44/99) током експлоатације објекта изворишта неопходно је вршити систематско праћење количина и квалитета вода у експлоатацији.

Мониторинг површинских вода (реципијента)

Мерење квалитета воде реципијента има за циљ сагледавање утицаја пречишћених отпадних вода на квалитет воде реципијента и индиректну контролу рада предвиђеног система за третман атмосферских отпадних вода.

Узорке треба узимати узводно и низводно од места улива атмосферских отпадних вода из сепаратора. Поступак узимања узорка треба дефинисати одговарајућим протоколом између заинтересованих страна у којем треба прецизирати технику узимања како би узорци били на различитим местима и од различитих оператера и увек репрезентативни и упоредиви. Овај протокол укључује опрему, начин сакупљања, обраду узорка, конзервацију и складиштење.

Програмом праћења квалитета површинских предметног ПДР-е треба обухватити притоку реке Дрине Грабовицу као и реку Дрину. Испитивање квалитета површинских и подземних вода на територији Републике Србије, по Програму систематског испитивања квалитета вода, спроводи Агенција за заштиту животне средине, на основу чл.109 Закона о водама Сл.гласник РС 30/10. Систематско праћење квалитета воде реке Дрине већ врши Агенција за заштиту животне средине.

Права и обавезе надлежних органа

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине ("Сл.гласник РС", бр. 135/04, чл. 69;70;71; 72; 73; 74, 75 и 76 и Сл. гласник РС бр.36/09, чл. 38; 39; 40; 41;42; и 43).

Према наведеним члановима поменутог закона права и обавезе надлежних органа су:

- Влада доноси програм мониторинга на основу посебних закона,
- Јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у сагласности са програмом Владе,
- Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга,

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја места и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података,на основу посебних закона.

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација.

Влада утврђује врсте активности и других појава које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања,рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни

су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин,

Влада ближе прописује садржину и начин вођења информационог система, методологију, структуру, заједничке основе, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност,

Информациони систем води Агенција за заштиту животне средине,

Министар по прибављеном мишљењу министра надлежног за послове водопривреде и рударства и енергетике, прописује методологију за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологију за врсте, начине и рокове прикупљања података.

Национални регистар извора загађивања животне средине води Агенција за заштиту животне средине,

Загађивач је дужан да о свом трошку доставља прописане податке на начин и у роковима утврђеним у складу са законом,

Влада једанпут годишње подноси Народној скупштини извештај о стању животне средине у Републици,

Агенција за заштиту животне средине израђује извештај о стању животне средине у Републици на основу прикупљених података и информација најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Агенцији за заштиту животне средине тромесечно доставља податке за израду извештаја и то за прво, друго и треће тромесечје најкасније у року од два месеца по истеку тромесечја, а за последње тромесечје до 31. јануара.

Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Подаци неопходни за мониторинг стања животне средине се прикупљају на разним нивоима и у разним институцијама: статистичким заводима, заводима за здравствену заштиту, за хидрометеоролошку службу, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и споменика културе.

Процедура у случају неочекиваних негативних утицаја

Национална стратегија за управљање ризиком од акцидента има три основна дела:

- Анализа опасности од акцидента,
- Планирање мера превенције, приправности и одговора на акцидент,
- Планирање мера отклањања последица од акцидента (санација).

Анализа опасности од акцидента садржи:

- Идентификовање опасности (припрема, сакупљање података, идентификација и промена идентификације),
- Анализа последица (припрема, приказ могућег развоја догађаја, моделирање ефекта и анализа повредивости),
- Процена ризика (процена вероватноће настанка акцидента, процена могућих последица и оцена ризика).

Планирање мера превенције, приправности и одговора на акцидент садржи:

- Превенција (мере и поступци превенције),
- Приправност (план заштите од акцидента),
- Одговор на акцидент (место и време акцидента, врсте опасних материја које су присутне, процена тока акцидента, процена ризика по околину и други значајни подаци за одговор на акцидент).

Планирање мера отклањања последица од акцидента (санација) садржи:

- План санације (циљеви и обим санације, снаге и средства на санацији, редослед коришћења, програм постстудијског мониторинга животне средине, трошкови санације,
- начин обавештавања јавности о протеклом акциденту,
- Извештај о акциденту (анализа узрока и последица акцидента, развој и ток акцидента и одговор на акцидент, процена величине акцидента и анализа тренутног стања).

10. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена утицаја на животну средину је урађена у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл.гласник РС бр.135/04" и 88/10) а за потребе израде Плана детаљне регулације.

За сваки пројекат који се налази на списку "Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину" Сл.гласник РС, бр.114/08) мора урадити Студија о процени утицаја на животну средину на основу Закона о процени утицаја (Сл.гласник РС бр. 135/04 и 36/09).

Поступак процене утицаја спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано поменутиим законом. Начелни садржај Студије о процени утицаја прописан је чланом 17. поменутог закона а егзактан садржај и обим студије се одређује путем захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја.

Генералне смернице за израду будућих Студија о процени утицаја су дефинисане у Поглављу III. (Процена могућих утицаја и смернице за мере заштите животне средине) стратешке процене утицаја на животну средину.

Неке од смерница су следеће:

-Нарочиту пажњу треба посветити на загађење ваздуха, подземних и површинских вода као и на загађење тла а посебно у заштићеним зонама изворишта водоснабдевања.

-Анализирати утицаје предвиђених објеката на: пејзаж, екосистеме (флору, фауну, биодиверзитет и станишта), на природно и културно наслеђе,

-Анализирати социјалне и здравствене утицаје,

-Анализирати могуће удесе

-Прописати мере заштите животне средине.

-Дефинисати мониторинг животне средине

10.1. Стратешке процене на нижим хијерархијским нивоима

Предметни план представља најнижи хијерархијски ниво.За планове нижег реда одлука о приступању изради стратешке процене доноси се у складу са одредбама из чланова 5. и 6. Закона о СПУ, ако се на планском подручју планирају два или више пројеката обухваћених Уредбом о пројектима за које се израђује студија о процени утицаја на животну средину. Израда стратешких процена на нижем хијерархијском нивоу биће регулисана у складу са одлуком надлежног органа .

У детаљнијој планској разради (што се ради на нивоу плана генералне и детаљне регулације) неопходно је извршити вредновање капацитета простора у односу на делатности и активности које се планирају на њему и на основу Правила уређења која, поред садржине одређене Законом о планирању и изградњи, треба да садрже и стратешку процену утицаја на животну средину где се то процени као потребно. Ово се, пре свега, односи на Законом одређене намене и врсте објеката и прописе за обављање

делатности на парцелама мешовите намене, са објектима мале привреде и производним и индустријским предузећима. На тај начин ће се извршити еколошка валоризација простора и прописати мере којима се у потпуности мора обезбедити заштита околине од загађења.

10.2. Процене утицаја пројеката на животну средину

У поступку даље разраде планског документа, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) и Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени. гласник РС", бр.114/08) инвеститори су дужни да се обратe надлежном органу за послове заштите животне средине који ће одлучити о потреби израде Процене утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради Студије или Решење да није потребна израда Студије о Процени утицаја.

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљање отпадом и комуналних делатности, као и за све пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.

Као обавезујућу ствар, а на основу Закона о процени утицаја на животну средину, потребно је истаћи следеће:

-У овој зони се забрањује изградња објеката и активности које нарушавају горњи заштитни слој земљишта.

-У овој зони се искључује свака употреба ђубрива и средстава за заштиту биља.

- У овом појасу се забрањује свака изградња објеката, копање канала и извођење земљаних радова.

- У овом појасу се не сме пробити горњи заштитни слој земљишта, тј. не сме се копати шљунак и сл.

- У овој зони се не дозвољава грађење уређаја за уклањање отпадних материја (канализација, септичке јаме и сл.),

- У овој зони се не сме се гајити стока, ђубрити земљиште или обављати било каква делатност која би могла загадити водоносни слој и изменити квалитет воде у објекту за снабдевање водом.

Коришћење земљишта се дозвољава само за гајење култура трава и за воћњаке без ђубрења (органиска производња).

Постојећи објекти се могу задржати искључиво као складишта за оруђа која се користе у органској производњи, складишта амбалаже и сл). Функција становања се мора изместити.*

Забрањена је изградња свих објеката осим објеката у функцији изворишта (инфраструктурне мреже и објекти), под посебним условима које утврде имаоци јавних овлашћења.

Зоне водопривредних објеката представља водоток реке. У оквиру ове зоне дозвољена је изградња шеталишта, мостова, прелаза,

инфраструктурних мрежа и објеката и сл. Изградња других објеката је забрањена. Обавезно је урадити пројекат препарцелације којим се дефинише парцела дела тока Грабовачке реке.

Обале и водотокове уредити тзв. «натуралним» начином, што подразумева употребу материјала као што су камен и земљани затрављени насипи, као и зелени појасеви високе вегетације. Обала Дрине се може уредити и бетонским бедемима.

-Потребно је редовно одржавање и чишћење постојећих водотока,
-забрањено је одлагање комуналног, анималног и другог отпада у водотоке,

-потребно је регулисати постојеће водотоке, који имају бујични карактер,

-забрањује се изградња објеката на трасама/парцелама пројектованих канала,

-забрањује се изградња у појасу ширине минимално 5,0 м од горњих ивица, са обе стране канала (уколико то експлоатацијом, претходно, другачије није решено); у оба случаја пожељно је грађевинску линију дефинисати што даље од канала,

-код деоница регулисаних корита водотока, са обе стране обале остављају се слободни, резервни појасеви, ширине минимално 5,0м, за прилаз регулацијама и друге потребе водопривреде; у овим зонама/појасевима се не сме ништа градити,

-код нерегулисаних водотока, чије трасе пролазе кроз грађевинско подручје насеља, због непознавања и неизучености водног режима, не постоји могућност одређивања појасева и коридора регулисаних корита; из тих разлога не дозвољава се изградња никаквих објеката у зонама речних долина, без претходних хидролошких подлога, хидрауличких прорачуна, као и за то потребних анализа, студија, идејних и генералних решења и друге за то неопходне техничке документације; за изградњу нових објеката обавеза је инвеститора да се обрати ЈВП „Србијаводе“, за дефинисање посебних услова;

Земљиште дуж водотока, може се користити само на начин којим се у целини не ремети водни режим и не угрожава спровођење одбране од поплава и заштите од великих вода. Саставни део простора за одбрану од поплава, чини и заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом у инундационом подручју водотока (корито за велику воду).

Водно земљиште (јавно добро воде), може се користити без водопривредне сагласности (као акта по ЗОВ) само као пашњак, ливада и ораница, за чега је Инвеститору такође потребна писмена сагласност корисника (ЈВП «Србијаводе» Београд).

Од значаја је нагласити и имати у виду, да у оквиру обављања осалих активности, недозвољено је и недопустиво смањивати и затварати протицајни профил водотока због повећања поседа грађевинског земљишта.

Нивелете планираних мостова и прелаза преко водотока и канала морају бити тако одређене да доње ивице конструкција објеката (ДИК) имају посебан зазор изнад нивоа меродавних рачунских вода за прописану заштитну висину, у складу са за то важећим прописима, за шта ће се издавати водопривредни услови за сваки објекат посебно.

Забрањена је изградња објеката на пољопривредном земљишту у оквиру Зоне непосредне заштите изворишта и у оквиру Зоне уже заштите изворишта. Сви постојећи објекти се морају уклонити.

Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

- **Инвеститор не може приступити извођењу пројекта тј. радовима без спроведеног поступка процене утицаја и добијене сагласности надлежног органа на студију о процени утицаја**
- **Инвеститор за чије се планиране објекте и активности може захтевати процена утицаја мора поднети захтев за одлучивање о потреби процене утицаја надлежном органу.**

Студија о процени утицаја је саставни део документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта (изградња, извођење радова, промена технологије, промена делатности и друге активности).

Поступак процене утицаја на животну средину је потребно спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано Законом.

11. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Чланом 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише се учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење о Извештају о стратешкој процени утицаја на животну средину у року од 30 дана. Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени (члан 19). Орган надлежан за припрему плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења плана.

Због значаја могућих утицаја Плана на животну средину нарочито је важно адекватно и "транспарентно" укључивање заинтересованих страна (инвеститора, надлежних државних органа, локалних управа, невладиних организација и становништва) у процес доношења одлука по питањима заштите животне средине. Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене. Учешће заинтересоване јавности и невладиних организација обезбеђује се путем средстава јавног информисања и у оквиру јавног излагања просторног плана.

Орган надлежан за припрему плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења о СПУ, као и мишљења изјављених у току јавног увида и јавне расправе о плану. Извештај о СПУ доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на извештај о СПУ.

12. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена утицаја на животну средину ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и унапређивање одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана. Главни задатак стратешке процене утицаја на животну средину је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима уважавајући принципе одрживог развоја. Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.

Садржај стратешке процене утицаја на животну средину, а донекле и основни методолошки приступ дефинисани су Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Законом о заштити животне средине. Хијерархијска уређеност методолошких корака представља полазни основ за методолошки приступ, омогућавајући првенствено поштовање утврђеног редоследа потеза и стварање основе за доношење одлука. Сви изведени закључци из претходне фазе представљају обавезу и полазну основу сваког наредног корака.

Посматрајући планирање и развој подручја кроз систем "еколошких" критеријума и индикатора дошло се до закључка да се посебно мора водити рачуна о активностима које битније могу нарушити животну средину, као и о могућим "сукобима интереса" у односу на природне вредности, земљиште, воду и ваздух. У савременом планирању, увођењем стратешке процене утицаја, еколошка димензија прожима читав процес израде планских докумената и интегрисана је у планска решења, чиме планови постају квалитетнији и усклађенији са концептом одрживог развоја.

Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

(1) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове.

(2) планерски који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:

- планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини.

- планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,

- због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве софистициране симулационе математичке методе,

- при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене. Анализирајући поступак израде Стратешке процене утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји из, условно говорећи, четири фазе. Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза потребно је нагласити да се ниједна

фаза не може запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

- **Полазне основе** стратешке процене обухватају дефинисање предмета као и просторног обухвата студије, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа. **Анализа и оцена стања** је аналитичка фаза која се ради на основу резултата мерења елемената животне средине на терену односно стручних, научних и других литературних података о стању животне средине на датом подручју.

- Након анализе и оцене стања, другу фазу представља **процена могућих утицаја** које одређене активности и објекти могу имати на животну средину. Процена могућих утицаја на животну средину се врши на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања и процена угрожености повредивих ресурса у околини планираних садржаја и процене еколошког ризика. Према критеријумима и оцени постојећег стања животне средине, а имајући у виду природне услове и изграђене структуре на подручју за које се план доноси, издвајају се најзначајнији утицаји на животну средину који могу неповољно утицати на непосредно окружење.

- У трећој фази, имајући у виду све напред наведено, прописују се одговарајуће **мере заштите животне средине** у циљу смањења негативних утицаја и унапређења животне средине. У овој фази дефинишу се смернице за ниже хијерархијске нивое планирања животне средине, односно израда Стратешких процена утицаја и Процена утицаја пројеката на животну средину.

- На крају, следи фаза у којој се дефинише програм праћења стања животне средине у току спровођења плана, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака. Такође, веома је важно пратити и ефикасност спровођења прописаних мера заштите, односно да ли дефинисане мере заштите дају одговарајуће резултате. Чест случај у пракси је да се комбинују методе стратешке процене са методама процене утицаја. У том смислу коришћено је Упутство ЕУ о процени утицаја пројеката на животну средину, у смислу стварања планског, односно хијерархијског основа, како за реализацију детаљних планова тако и за реализацију појединачних пројеката. У том смислу, процењује се да је сврсисходан приступ који се користи у процени утицаја пројеката на животну средину, прилагођеног потребама стратешке процене.

Методолошки основ, за израду Стратешке процене утицаја, у ужем смислу представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Анализа методологије истраживања је неопходна да би се могла направити потребна унапређења са примењеном методологијом коришћеном за потребе ове стратешке процене и методолошким основама које су законски прокламоване у склопу опште законске регулативе која покрива ову проблематику (Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину). Основни циљ се састоји пре свега у покушају да се општа методологија прилагоди специфичностима анализираних плана и програма.

Општа методологија

Да би претходни циљеви били испуњени постављање анализираних плана и програма на предвиђену локацију мора бити усаглашено са свим захтевима из домена животне средине. На основу изнетих чињеница недвосмислено је да мора постојати јединствена методолошка основа са јасно дефинисаним корацима за анализу ове проблематике.

Потребе за јединственим методолошким корацима истраживања проблематике животне средине потиче од неопходности испуњења основних принципа компатибилности, усклађености нивоа анализе, хијерархијске уређености и сукцесивне размене информација.

Значај принципа компатибилности везан је првенствено за остваривање могућности да се резултати овог истраживања могу користити за упоређење са резултатима за друге планове и програме и друго, да се као информације могу употребити у ширим доменима заштите животне средине.

Потреба за усклађивањем нивоа стратешке процене представља такође значајну чињеницу с обзиром на ширину приступа, ниво детаљности постојећих и произведених информација као и елементе евентуално коришћеног аналитичког апарата. Све анализе и закључци морају бити на истом нивоу детаљности јер су једино такви меродавни за доношење документованих одлука и могу представљати полазну основу за даље кораке.

Хијерархијска уређеност методолошких корака представља полазни основ за методолошки приступ омогућавајући првенствено поштовање утврђеног редоследа потеза и стварање основе за доношење одлука. Сви изведени закључци из претходне фазе представљају обавезу и полазну основу сваког наредног.

Потреба за јединственим редоследом размене података између ових процеса условљена је чињеницом да резултати једног процеса представљају улазне податке другог и обрнуто. При томе је битно нагласити да тај редослед није произвољан већ стриктно прати логику једних и других анализа као и међусобне утицаје. Друга важна чињеница се односи на вишедимензионално усклађивање ових података како за потребе самих процеса тако и за потребе стварања јединствених информационих основа од ширег значаја.

Примењена методологија

Специфичности конкретних услова који се односе на ово истраживање огледају се у чињеницама да се оно ради као Стратешка процена утицаја на животну средину са циљем да се детаљно истраже карактеристике плана и концепта плана, и дефинишу карактеристике свих могућих негативних утицаја, као и на основу таквог свеобухватног сагледавања дефинишу мере којима се остварује контрола утицаја, односно они се свode у еколошки прихватљиве границе. У смислу наведених чињеница примењена методологија истраживања проблематике заштите животне средине представља, по својој хијерархијској уређености и садржају, верификован начин долажења до документованих података и стварања основа за избор оптималног решења са крајњим циљем остварења принципа одрживог (усклађеног) развоја.

Специфичности конкретног плана и програма као и специфичности постојећег стања животне средине на конкретној локацији условили су да примењена методологија у одређеној мери модификује и прилагоди основним карактеристикама плана и програма. У смислу општих методолошких начела Стратешка процена утицаја је урађена тако што су претходно дефинисани: полазни програмски елементи (садржај и циљ плана и програма), полазне основе, постојеће стање животне средине, захтеви економског развоја као и примена важеће законске регулативе.

С обзиром да је кроз анализу постојећег стања установљено да постоје одређени ризици у смислу утицаја на животну средину други део истраживања везан је за конкретне индикаторе и избор индикатора. Из основне матрице могућих утицаја детаљно се анализирају они за које је доказано да у конкретним просторним условима одређују међусобни однос предметног плана и програма и животне средине.

На основу верификованих показатеља урађена је процена могућих утицаја и истраживане. На основу верификованих показатеља урађена је процена могућих утицаја и истраживане су могућности заштите и унапређења животне средине и предложене одговарајуће мере за које постоји оправданост у смислу рационалног смањења негативних утицаја на животну средину.

13. ЗАКЉУЧЦИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Израда Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације «Извориште Грабовица», у Љубовији се ради на основу одлуке број 06-128/18-03("Сл.лист општине Љубовија бр05/2018), као и на основу мишљења Одељења за инспекцијске и комунално-стамбене послове општинске управе у Љубовији (бр. 501-34/2017-02 од 25.12.2017.) да „треба вршити израду Стратешке процене, обзиром да исти програм према критеријумима утврђеним Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр. 135/04 и 88/2010) .

Предмет извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је процена утицаја које могу имати одређени планом предвиђени садржаји у простору и импликација њихових негативних утицаја на животну средину.

Разлози за израду стратешке процене дефинисани су на основу територијалног обухвата и могућих утицаја Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“, општина Љубовија, на животну средину.

Основни циљ ПДР-а и СПУ је усклађивање водоизворишта „Грабовица“ са постојећом инфраструктуром као и обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења као и проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, са отклањањем конфликта који се стварају успостављањем новог система у простору, као и његових утицаја на природне ресурсе, социо-демографске и привредне токове, као и на еколошке промене. То подразумева дефинисање основних принципа уређења, заштите и просторног развоја подручја посебне намене Основни циљ је усклађивање планираног моста преко реке Дрине са приступном саобраћајницом и простора кроз који пролази, са отклањањем конфликта који се стварају успостављањем новог система у простору, као и његових утицаја на природне ресурсе, социо-демографске и привредне токове, као и на еколошке промене. То подразумева дефинисање основних принципа уређења, заштите и просторног развоја подручја.

У Стратешкој процени утицаја на животну средину је приказана процена стања животне средине, како би се узеле у обзир импликације планских решења на окружење.

Разматрана је могућност потенцијалног загађивања и деградације животне средине са било ког аспекта а у зависности од решења предвиђених Планом.

Прикупљене су информације о стању животне средине како би се проценили ефекти решења на животну средину.

Реализација правила општег уређења мора бити заснована на смерницама за заштиту животне средине, утврђених у Стратешкој процени утицаја на животну средину и важећим Законским одредбама, а у погледу заштите од свих облика угрожавања или нарушавања стања животне средине.

Закључци о израђеном извештају о стратешкој процени предметног Плана (према нашем закону), односно не-технички резиме (према европској директиви о СПУ) представљају сажетак информација датих у свим претходним поглављима. Ове информације треба да су представљене на начин разумљив јавности.

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес који треба да интегрише циљеве и принципе одрживог развоја у просторним и урбанистичким плановима, уважавајући при томе потребу да се избегну или ограниче негативни утицаји на животну средину и на здравље и добробит становништва. Значај стратешке процене утицаја на животну средину, поред осталог, огледа се у томе што:

- се заснива на начелима одрживог развоја, предострожности, интегралности и учешћа јавности,
- помаже да се провери повољност различитих планских варијанти,
- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример - кумулативни и социјални ефекти,
- утврђује одговарајући контекст за процену утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање.

Заштита животне средине у предметном Плану детаљне регулације разматрана је у оквиру планског документа али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја.

На основу значаја утицаја приказаних у Плану закључује се да имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју.

Резимирајући утицаје плана на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да ће већина планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог карактера и по интензитету и по просторној размери.

Да овакви утицаји не би оптеретили капацитет животне средине и простора, спроводиће се мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на животну средину прописане Извештајем.

Извештај о стратешкој процени утицаја који се радио за ниво предметног Плана , не може дати одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације . Ниво детаљности који ће анализирати појединачне утицаје на животну средину, разматраће се у оквиру поступка Процене утицаја пројекта на животну средину.

На основу свих анализа релевантних утицаја могуће је донети генерални закључак да реализација планских решења има минимални негативан утицај на постојеће стање животне средине.

Литература:

- Нацрт плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“
- Просторни план општине Љубовија.
- Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину плана генералне регулације за насељено место Љубовија.
 - Закон о планирању и изградњи објеката ("Сл. гласник РС", бр. 72/09,81/09, 64/10, и 121/1224/11, 121/12, 42/13, 50/13 одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014 и 145/2014).),
 - Закон о Стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС",бр. 135/04 и 88/2010),
 - Закон о заштити животне средине("Сл. гласник РС",бр. 135/04 и 88/2010),
 - Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине("Сл. гласник РС",бр. 36/09),
 - Закон о процени утицаја на животну средине("Сл. гласник РС",бр. 135/04),
 - Закон о изменама и допунама Закона о процени утицаја на животну средине("Сл. гласник РС",бр. 35/09),
 - Документација од значаја за израду ПДР-а је Пројекат санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија, „Водо-инжењеринг“, Београд, 2005.г.

Ц - ПРИЛОГ

На основу члана 9. став 1 и члана 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) и члана 41. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 6/2008), Скупштина општине Љубовија на седници одржаној дана 30.04. 2018. године, донела је

О Д Л У К У

ДА СЕ ИЗРАЂУЈЕ СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ У ЉУБОВИЈИ

Члан 1.

Доноси се Одлука да се израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији (у даљем тексту: Стратешка процена), у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10), а на основу претходно прибављеног мишљења Општинске управе општине Љубовија (Инспектора за заштиту животне средине), број: 501-34/2017-02 од 03.01.2018. године које је донето у складу са Критеријумима за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и програма и доношење одлуке о изради стратешке процене из члана 5. ст. 1 и 2, Прилог 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) у складу са планираном наменом површина у обухвату урбанистичког плана.

Стратешка процена је саставни део Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији.

Члан 2.

Разлози за израду Стратешке процене дефинисани су на основу територијалног обухвата и могућих утицаја ПДР на животну средину, на следећи начин: значај израде ПДР на заштиту животне средине произилази из потребе да се заштити животна средина, побољша квалитет рада и не угрози постојећи квалитет живота на подручју плана и непосредне околине; потребе да се у оквиру ПДР сагледају питања заштите животне средине и обезбеди њихово решавање на одговарајући начин, директно на самој локацији, за које ће се ПДР утврдити правила уређења и правила грађења; чињенице да ПДР представља оквир за припрему за експропријацију земљишта, програма и инвестиционих одлука; потребе да се кроз израду ПДР сагледају и предвиде одговарајућа решења у циљу отклањања последица обављања планираних активности на локацији.

Стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, саобраћаја, управљања водама, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

Члан 3.

Стратешка процена утицаја на животну средину дефинисаће и процениће утицај Плана, односно услове очувања и мере заштите животне средине. Стратешком проценом биће примарно разматрана питања заштите, вода, земљишта, заштиту живог света, природе и природних добара, као и друга питања за која се у току израде утврди да захтевају одговарајућу обраду.

Члан 4.

Стратешком проценом неће бити разматрана питања везана за јонизујуће зрачење, ваздух, заштита од прекомерне буке јер на планском подручју нису планирани загађивача који емитују такав негативан утицај.

Члан 5.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се приказује поступак израде Стратешке процене, резултати до којих се дошло и начин интегрисања у поступак припреме ПДР, садржи:

- карактеристике плана и програма,
- полазне основе Стратешке процене: обухват, предмет и циљеви ПДР, захтеви заштите животне средине из релевантних планских и других докумената; опште и посебне циљеве Стратешке процене и индикаторе; процену могућих утицаја на животну средину: приказ стања животне средине на подручју ПДР;
- процену утицаја варијантних решења повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину; поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- процену утицаја планских решења на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину; начин на који су при процени утицаја узети у обзир елементи животне средине и карактеристике утицаја; смернице за израду додатне документације након доношења ПДР;
- програм праћења стања животне средине у току спровођења ПДР;
- приказ коришћене методологије; приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор планског решења са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у ПДР;
- учешће заинтересованих страна у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени; извод из Стратешке процене (закључак - нетехнички резиме).

Члан 6.

Наручилац израде плана и финансијер је општина Љубовија. Носилац израде ПДР-а је надлежни орган локалне самоуправе. Израда ПДР-а и стратешке процене је поверена ЈУП „План“, Шабац.

Носилац израде ће за потребе израде истог ангажовати потребни стручни кадар и прибавити сва потребна мишљења заинтересованих органа и организација. Стручни тим за израду Стратешке процене биће састављен од стручњака одговарајућег профила. Стратешка процена се обавља у складу са европским и међународним принципима теорије и добре праксе у изради стратешке процене утицаја на животну средину за исту врсту планских докумената.

Члан 7.

Рок за израду извештаја је три месеца од дана доношења Одлуке .

Члан 8 .

Извештај о Стратешкој процени доставља се органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама ради давања мишљења који су дужни да у року од 30 дана од дана пријема истог доставе своје мишљење.

Учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се у оквиру јавног увида у Нацрт ПДР, у трајању од 30 дана, у просторијама Општинске управе општине Љубовија.

Члан 9.

О учешћу заинтересованих органа , организација и јавности израђује се Извештај који садржи сва мишљења истих о Стратешкој процени .Извештај се израђује у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе и садржи образложење са свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима .

Члан 10.

Ова Одлука је саставни део Одлуке о приступању Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији.

Члан 11.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Љубовија".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06- 128/18-03

**ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Горан Јосиповић**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ОДЛУКЕ ДА СЕ ИЗРАЂУЈЕ СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ
СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ У
ЉУБОВИЈИ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), дефинисан је начин одлучивања о изради стратешке процене утицаја . За планове и програме на локалном нивоу, Одлуку о изради стратешке процене у складу са чланом 9. наведеног Закона, доноси орган који је надлежан за припрему програма и плана.

Пре доношења Одлуке прибављано је Мишљење Општинске управе општине Љубовија (Инспектора за заштиту животне средине), број: 501-34/2017-02 од 03.01.2018. године којим је дефинисано да је потребна израда Стратешке процене.

Мишљење је донето на основу Критеријумима за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и програма и доношење одлуке о изради стратешке процене из члана 5.ст.1 и 2, Прилог 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), у складу са планираном наменом површина у обухвату урбанистичког плана .

Поступак стратешке процене састоји се од одређених фаза:

1) Припремна фаза која обухвата: одлучивање о изради стратешке процене, избор носиоца израде, Извештај о стратешкој процени и учешће заинтересованих органа и организација;

2) Извештај о стратешкој процени;

3) Поступак одлучивања који обухвата учешће заинтересованих органа и организација, учешће јавности, извештај о резултатима учешћа заинтересованих органа, организација и јавности, оцену извештаја о стратешкој процени и сагласност на извештај о стратешкој процени коју даје орган надлежан за заштиту животне средине. Извештај о стратешкој процени сачиниће се у складу са чланом 12 –17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. Овом Одлуком је дефинисан носилац израде Извештаја, рок за његову израду , као и за разматрање и давање мишљења на Извештај од заинтересованих органа и организација и учешће јавности путем јавног увида и одржавања јавне расправе у одређеном року.

Ова Одлука је саставни део Одлуке о приступању Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији .

Општинско веће општине Љубовија , на седници одржаној дана 19.02.2018. године разматрало је и утврдило предлог Одлуке и предлаже Скупштини општине да исту усвоји , као у материјалу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ
ЉУБОВИЈА

На основу члана 27. и 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број: 72/09, 81/09-испр, 64/10-УС, 24/11 и 121/12,42/13-УС,50/13-УС,98/13-УС132/14 и 145/14) и члана 41. Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, број: 6/2008), Скупштина општине Љубовија, по претходно прибављеном мишљењу Комисије за планове општине Љубовија, на седници одржаној дана 30.04.2018. године, донела је:

ОДЛУКУ О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ У ЉУБОВИЈИ

Члан 1.

Доношењем ове одлуке приступа се изради Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији, (у даљем тексту, ПДР).

Члан 2.

Плански основ за израду ПДР-а је Просторни план општине Љубовија ("Сл. лист општине Љубовија", бр.4/2012). Документација од значаја за израду ПДР-а је Пројекат санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија, „Водо-инжењеринг“, Београд, 2005.године .

Оквирна граница обухвата ПДР-а је дефинисана ужом санитарном зоном заштите изворишта дефинисаном кроз горе наведени пројекат. Оквирна површина обухвата ПДР-а је око 16,5 ha.

Након извршене анализе, а у складу са конкретним потребама на локацији, дефинисани оквирни обухват планског документа нацртом плана може бити коригован.

Члан 3.

Према Просторном плану општине Љубовија ("Сл. лист општине Љубовија", бр.4/2012) на подручју обухвата ПДР-а дефинисане су следеће намене:

- Пољопривредно земљиште
- Водно земљиште – реке и потоци

План детаљне регулације ће се радити на ажурној катастарско-топографској подлози у дигиталном облику, са катастром подземних вода.

Члан 4

На основу специфичности предметне локације, принципи просторног развоја се заснивају на примени савремених принципа у планирању, уређењу, заштити простора и заштити јавног интереса у оквиру санитарних зона изворишта.

ПДР ће се заснивати на следећим начелима: регулисано коришћење земљишта у санитарним зонама изворишта, активно учешће јавности, хоризонтална и вертикална координација, а све у складу са чланом 3. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14).

Члан 5

Након израде Пројекта санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија, земљиште у површини од око 6,8ha се нашло у непосредној зони санитарне заштите изворишта, које је потребно прогласити површином јавне намене и извршити експропријацију.

Конкретан циљ израде ПДР-а је проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења.

Члан 6

У складу са чланом 28. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14) садржајем плана ће се обухватити:

- граница плана и обухват грађевинског подручја;
- детаљна намена земљишта;
- регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози;
- нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план);
- попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
- коридоре и капацитете за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру;
- правила уређења и правила грађења;
- графички део.

Члан 7.

Рок за израду ПДР из члана 1. ове Одлуке износи осам месеци од дана ступања на снагу ове одлуке. До усвајања ПДР-а, дозвољено је само текуће одржавање и реконструкција постојеће инфраструктуре и објекта црпне станице.

Члан 8.

Наручилац израде плана и финансијер је општина Љубовија. Носилац израде ПДР-а је надлежни орган локалне самоуправе. Израда ПДР-а је поверена ЈУП „План“, Шабац.

Члан 9.

Рани јавни увид и јавни увид ће се одржати у складу са члановима 45а и 50. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14), у просторијама Општинске управе општине Љубовија.

Члан 10.

У складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) и чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14), саставни део ове Одлуке је и Одлука да се израђује стратешка процена утицаја плана на животну средину на основу Мишљења Општинске управе општине Љубовија (Инспектора за заштиту животне средине), број : 501-34/17-02 од 03.01.2017. године.

Члан 11.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Љубовија".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА

Број: 06- 127/18-03

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Горан Јосиповић

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДЛУКЕ О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИЗВОРИШТЕ ГРАБОВИЦА“ У ЉУБОВИЈИ**

Правни и плански основ за доношење Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији налази се у одредбама Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14) и Просторном плану општине Љубовија (“Сл. лист општине Љубовија”, бр.4/2012).). Документација од значаја за израду ПДР-а је Пројекат санитарне заштите изворишта „Грабовица“ – Љубовија који је израдио „Водо-инжењеринг“, Београд, 2005. године .

Изради ПДР приступило се на захтев инвеститора, општине Љубовија.

Оквирна граница обухвата ПДР-а је дефинисана ужом санитарном зоном заштите изворишта дефинисаном кроз горе наведени пројекат. Оквирна површина обухвата ИДПДР-а је око 16,5 ha.

Конкретан циљ израде ПДР-а је проширење површина јавне намене у зони непосредне зоне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре, и прописивање посебних правила уређења и грађења.

Садржај плана ће бити у складу са свим одредбама Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14). У складу са чланом 27. став 6, чланом 28. и чланом 46. Закона о планирању и изградњи, на седници Комисије за планове општине Љубовија, одржаној дана 05.02.2018. године, дато је мишљење да може да се приступи изради Плана детаљне регулације.

У складу са чланом 32. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“ број: 64/15) саставни део Одлуке о изради овог планског документа јесте графички приказ граница и обухвата планског подручја.

На основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) и члана 46 Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС” број 72/09, 81/09-исп, 64/10-одл. УС, 24/11, 121/12, 42/13-одл. УС, 50/13-одл. УС, 98/13-одл. УС, 132/14 и 145/14), прибављено је мишљење Општинске управе општине Љубовија (инспектора за заштиту животне средине), број : 501-34/2017-02 од 03.01.2018. године да је потребна израда Стратешке процене утицаја Плана на животну средину.

Општинско веће општине Љубовија на седници одржаној дана 19.02.2018. године разматрало је и утврдило предлог Одлуке и предлаже Скупштини општине Љубовија да исту усвоји, као у материјалу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНА ЉУБОВИЈА

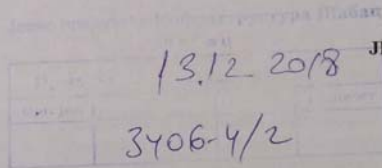

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд
Водопривредни центар „Сава - Дунав“

11070 Нови Београд, Бродарска 3; www.srbijavode.rs, vpcsavadunav@srbijavode.rs;
Текући рачун: 200-2402180101045-97; ПИБ: 100283824; Матични број: 17117106;
Наменски рачун трезора: 840-78723-57; ЈБКС: 81448; Телефон: 011/201-81-00, 311-43-25;
Факс: 011/311-29-27

Број:9814/1 Датум: 07. 12. 2018

ЈЈ

ЈП "Инфраструктура"

15000 Шабац
Карађорђева 27

**ПРЕДМЕТ: Услови у поступку израде Плана детаљне регулације
"Извориште Грабовица" у Љубовији**

Ваш број: 3406-4/2 од 24.10.2018. године
Наш број: 9814 од 29.10.2018. године

1. Општи подаци

1.1. Назив планског документа:

План детаљне регулације "Извориште Грабовица" у Љубовији (у даљем тексту: План).

Основ за израду плана:

Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за изградњу објекта водоснабдевања на територији општине Љубовија, извориште "Грабовица", у к.о. Горња Буковица, донета од стране Скупштине општине Љубовија, број 06-298/2015-03 од 04.09.2015. године.

Планска документација вишег реда:

Просторни план општине Љубовија ("Службени лист општине Љубовија", број 4/2012)

Стратешка документа:

Водопривредна основа Републике Србије ("Службени гласник РС", број 11/2002), Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/2010) и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године ("Службени гласник РС", број 3/2017)

1.2. Хидрографски подаци:

У подручју обухвата Плана се налази водоток – река Грабовица.

1.3. Хидролошки подаци: _____

1.4. Остали подаци:

Уз захтев је достављена следећа документација:

Извод из Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" (катастарско – топографски план), у размери 1:1000, урађен од стране ЈП "Инфраструктура Шабац" из Шапца, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање, 2018. године,

- Извод из Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" (план намене површина), у размери 1:1000, урађен од стране ЈП "Инфраструктура Шабац" из Шапца, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање, 2018. године,
- Нацрт плана Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица", урађен од стране ЈП "Инфраструктура Шабац" из Шапца, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање, 2018. године,
- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за изградњу објекта водоснабдевања на територији општине Љубовија, извориште "Грабовица", у к.о. Горња Буковица, донета од стране Скупштине општине Љубовија, број 06-298/2015-03 од 04.09.2015. године,
- Одлука да се израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" у Љубовији, донета од стране Скупштине општине Љубовија, бр. 06-128/18-03 од 30.04.2018. године.

Предмет израде Плана је дефинисање површина јавне намене и услова уређења и грађења заштитних зона изворишта "Грабовица". Планом ће се дефинисати и услови изградње јавне саобраћајнице, којом се приступа комплексу изворишта, услови изградње прелаза преко корита реке Грабовице, електро – енергетске мреже унутар комплекса за расвету и недостајућу водоводну и канализациону мрежу, као и услови ограђивања зоне непосредне заштите изворишта.

Општи циљ израде Плана је одређивање планских мера, којима би се омогућила заштита изворишта, квалитетно функционисање и смањено негативан утицај на санитарне услове изворишта.

Конкретни циљ израде Плана је проширење површина јавне намене у зони непосредне заштите изворишта, обезбеђење неопходне недостајуће инфраструктуре и прописивање посебних правила уређења и грађења, све у складу са елаборатом санитарне заштите.

Постојећа намена површина у границама Плана је Просторним планом општине Љубовија дефинисана као пољопривредно земљиште.

Планом се дефинише посебна парцела водотока – реке Грабовице и посебна парцела зоне непосредне заштите изворишта.

Инвеститор Плана је општина Љубовија.

2. Подаци од значаја за издавање водних услова

Пројектом санитарне заштите изворишта "Грабовица"– Љубовија ("Водо – инжењеринг", Београд, 2005. године), земљиште у површини од око 6,8 ha је дефинисано као непосредна зона санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите изворишта – зона строгог режима, обухвата непосредну околину објекта водовода, експлоатационе бунаре, постројење за црпљење, транспортни цевовод и постројење за припрему и пречишћавање подземне воде.

У наредном планском периоду планира се формирање општинског водоводног система, којим је предвиђено повезивање насеља у низијском делу реке Дрине на водоводни систем насеља Љубовија. У том смислу планира се проширење капацитета изворишта "Грабовица" са још два бунара, капацитета 30 l/s.

Река Грабовица протиче кроз подручје обухвата Плана и улива се (као десна притока) у реку Дрину, на око 6 km узводно од Љубовије.

Попречни профил корита реке Грабовице, које је регулисано у доњем току (низводно од државног пута IБ реда - О28) у дужини од око 600 m, у зони изворишта има следеће карактеристике:

- једногубо корито трапезног облика,
- ширина корита у дну 3,50 m (облога дна од камена у цементном малтеру),
- нагиб косина корита 1:1,5 (облога косина од габионских мадраца).

Сходно члану 6. Закона о водама и Одлуци о утврђивању пописа вода I реда, члан 43. став 1. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/2005, 71/2005 - исправка, 101/2007 и 65/2008), река Грабовица није сврстана у воде I реда.

3. Други карактеристични подаци (ограничења, обавезе и др.)

3.1. Извршити анализу постојећег стања (постојећа изворишта, дистрибутивна мрежа, квалитет воде, резервоарски простор и др.).

3.2. Извршити прогнозу потребе за водом за одређене временске периоде.

3.3. Водопривредном основом Републике Србије је дата пројекција потребних количина вода до 2021. године, која за општину Љубовија укупно износи $3,0 \times 10^6$ m³/год., од чега висококвалитетних вода за пиће $2,1 \times 10^6$ m³/год., а за потребе индустрије, 9×10^6 m³/год.

3.4. Водопривредном основом Републике Србије је предвиђено да се водоснабдевање општине Љубовија висококвалитетном водом за пиће обезбеди из локалних изворишта - експлоатацијом подземних вода.

3.5. Не планирати изградњу објеката на водном земљишту уз регулисано корито реке Грабовице, у обостраном појасу ширине од најмање 5 m, од горње ивице корита реке, који служе за редовно одржавање водотока.

3.6. Код подземних укрштања – укопавања инфраструктурних објеката са водотоцима објекте водити кроз заштитне цеви, тако да горња ивица заштитних цеви мора бити на мин. 0,80 - 1,00 m испод нивелете дна регулисаних корита водотока на местима укрштања.

3.7. Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину – зазор изнад нивоа меродавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са за то важећим прописима.

3.8. Урадити пројекат препарцелације, којим се дефинише парцела дела тока реке Грабовице, на подручју обухвата Плана.

РУКОВОДИЛАЦ
ВПЦ "Сава – Дунав"
Душан Панић, дипл. инж.

Доставити:

- ЛП "Инфраструктура",
- 15000 Шабац, Карађорђева 27,
- одељ.за коришћ. и газд. водама (x2),
- архиви.

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ:

ДАТУМ: 27.11.2018.

ИНТЕРНИ БРОЈ: A332-468019/1

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 39

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА ФИКСНУ ПРИСТУПНУ МРЕЖУ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ БЕОГРАД

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ ШАБАЦ

15000 ШАБАЦ/ Карађорђева бр.10

Деловодни број
3432-04/2
03.12.2018. године
Ш А Б А Ц

ЈП ИНФРАСТРУКТУРА ШАБАЦ

Сектор за изградњу
Служба за просторно и
урбанистичко планирање

15000 Шабац
Карађорђева 27

ПРЕДМЕТ: Услови од значаја за израду Плана детаљне регулације.

ВЕЗА: Ваш бр. 3432-04

На основу вашег захтева од 01.11.2018. године којим тражите податке и услове од значаја за израду Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица у Љубовији“, «Телеком Србија» И. Ј. Шабац обавештава Вас да на предметној ситуацији не постоје ТК објекти и да нема техничких услова за прикључење на ТК мрежу.

С поштовањем,

Овлашћено лице

Dragiša Krstić
100052045-3010960
910008

Digitally signed by Dragiša Krstić
100052045-3010960/3208
Date: 2018.11.27 14:28:23 +0100

Прилог:

ОЈС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд
Огранак Лозница
Бр. 81.11.0.01.14-3113131
24.11.2018г.

Датум издавања
Експлоатационог дозволе
30.11.2018
3708-04/7
18.11.2018
И.М.О.Ц.

ИП "Инфраструктура Шабац"
Бараћкоглова Бр. 27
15000 Шабац

На Ваш захтев бр. 3406-047 од 24.10.2018, год. за доставу техничких услова и сагласности за издаву Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" у Љубовији, одређујемо следеће:

У с л о в е

- Указано је да у предметном подручју постоје нивои 35 kV, 10 kV и 1 kV надземни водови.**
- Привременог изградње објекта водити рачуна о следећем:
Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране кода од крајњег фазног проводника има следеће ширине:
 - за нивоама ниво 1 kV до 35 kV:
 - за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
 - за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
 - за самнософне кабловске стубове 1 метар;
 - за нивоама ниво 35 kV: за све типове проводника 15 метара;
 - за подземне енергетске водове (каблове) нивоа, од ивице армирано-бетонског канала: нивоама ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV - 1 метар;Заштитни појас за трансформаторске станице на створеном нивоа:
 - за нивоама ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара;
 - за нивоама ниво 110 kV и наизд 110 kV, 30 метара;
- Приближавање и укрштање енергетских и телекомуникационих водова:** при паралелном ишљењу енергетског и телекомуникационог кабла дозвољен је - најмањи хоризонтални размак од 0,5 m за каблове 1 kV (УС Н.ЦО 101). Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на разлику од 0,5 m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, али не мање од 30° у најповољнијим местима, односно не мање од 45° ван насељених места. Енергетски кабл се то краће, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико се разлици не могу постићи енергетске каблове на тим местима треба провести кроз цев, али и тада разлика не смеју да буду мање од 0,1 m. Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу се полагати у исти ров са енергетским кабловима, на најповољнијем разлику који се може задовољити пропорцијом, али не мање од 0,2 m.
- Приближавање и укрштање енергетских каблова са цевима водовода и канализације:** није дозвољено паралелно ишљење енергетских каблова испод, или изнад водоводних или канализационих цева, осим при укрштању. Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне или канализационе цеви треба да износи најмање 0,4 m. Енергетски кабл при укрштању може бити полаган испод или изнад водоводне или канализационе цеви, на растојању од најмање 0,3 m. Ако се разлици не могу постићи, тада енергетски кабл треба провући кроз заштитну цев. На местима паралелног ишљења или укрштања енергетског кабла са водоводним или канализационим цевима ров се копа ручно (без употребе механизације).
- Укрштање енергетског кабла са водотоком:** укрштање енергетског кабла са водотоком (речи, канал и сл.) изводи се полагањем врхца кабла. Иако је, укрштање са мањим рекама, потоцима и сл. може да се изведе полагањем кабла на дно или испод дна водотока. Полагање кабла на дно издета са изводи се на месту где је брзина воде најмања где не постоји могућност већег одрона земљи или насипања иуља. Каблови употребљени за ово полагање морају бити појачани армиатуром од челичних жица. Полагање кабла испод дна издета изводи се провлачењем кроз цев на дубини од најмање 1,5 m испод дна водотока.

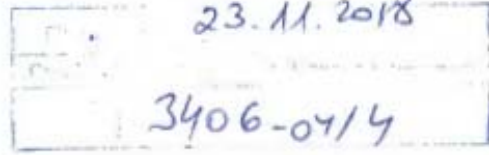
6. Најкасније осам (8) дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката, инвеститор је у обавези да се писменим путем обрати Служби за припрему и надзор одржавања ОДС "ЕПС Дистрибуција" д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Лозница у Лозници, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
7. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите;
8. Да се на местима на којима се налазе енергетски каблови изврши механичка заштита на прописани начин.
9. У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката, морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори уз претходну сагласност ОДС "ЕПС Дистрибуција" д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Лозница у Лозници. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чланом 217. Закона о енергетици ("Службени гласник РС" број 145/14) сноси инвеститор објекта због чије се градње измешта постојећи објекат;
10. Да подносилац захтева сноси све трошкове евентуалног оштећења наших водених кабловских водова и постојећих енергетских објеката, насталих неправилном извођењу радова или непоштовањем свих услова.
11. Заштиту и обезбеђење постојећих објеката ОДС "ЕПС Дистрибуција" д.о.о. Београд треба извршити пре почетка било каквих радова и предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности како не би, на било који начин, дошло до угрожавања механичке стабилности, техничко исправности предметних објеката;

Ови услови се издају ради израде Плана детаљне регулације "Извориште Грабовица" у Љубовији и у другу сврху се не могу користити.

Директор оградње
Каранџић Дарко, дип.инж.инст.

Доставити:
- Подносиоцу захтева 2х
- Служби енергетике

Јавно предузеће Инфраструктура Шабац

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, Булевар Михајла Пупина 113.
тел: 011/711-34-10, 711-27-70
факс: 011/711-85-13
Број: *17933*
Датум: *22. 11. 2018.*

ЈП Инфраструктура Шабац, Шабац
Сектор за изградњу
Служба за просторно и
урбанистичко планирање
Карађорђева 27
15 000 Шабац

Предмет: Одговор на предмет „Захтев за давање услова и података од интереса за израду Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији“

Сагласно Вашем захтеву број 3406-04/4 који се односи на захтев за доставу података и услова, из надлежности овог предузећа, за потребе израде Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији (у даљем тексту: ПДР), обавештавамо Вас да смо увидом у достављене графичке податке у електронском облику и њиховим преклапањем са основним картама газдинских јединица којима газдује ЈП „Србијашуме“, установили да граница ПДР не обухвата површине којима газдује ЈП „Србијашуме“.

Вршилац дужности директора

Игор Брауновић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА
Сектор за инспекцијске послове
Одељење за санитарну инспекцију
Одсек за санитарни надзор
Број: 530-353-19/2018-10
Датум: 12.11.2018.г.
Ш А Б А Ц

19.11.2018.
3406-07

На основу чл. 16. Закона о санитарном надзору („Сл. гласник РС“, бр. 125/2004), чл. 2. и 21. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС“, бр. 36/15), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016), поступајући по захтеву број : 3406-04 од 24.10.2018. године подносиоца ЈП Инфраструктура Шабац, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање, за инвеститора Општина Љубовија, санитарни инспектор Министарства здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење за санитарну инспекцију, Одсек за санитарни надзор за Мачвански управни округ Шабац, доноси решење којим одређује следеће

У С Л О В Е

I ОБАВЕЗУЈЕ СЕ ЈП Инфраструктура Шабац, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање да приликом израде Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији инвеститора Општина Љубовија, планира приступну хигијенску саобраћајницу изграђену од чистог материјала, као и водоснаблевање и одвод отпадних вода из објекта „Црпна станица“ на хигијенски начин.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ инвеститор да одмах по пријему ових услова приступи изради новог Елабората о зонама санитарне заштите изворишта водоснаблевања, као и да на основу наведеног Елабората прибави Решење које издаје Министар здравља Републике Србије, а којим решењем се одређују зоне санитарне заштите изворишта водоснаблевања „Грабовица“ у Љубовији.

Рок за поступање је 365 дана од дана уручења решења
Решење о условима ступа на снагу даном уручења

Образложење

Министарству здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење за санитарну инспекцију, Одсек за санитарни надзор за Мачвански управни округ Шабац, дана 29.10.2018. године обратило се ЈП Инфраструктура Шабац, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање, захтевом за издавање услова за израду Плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији инвеститора Општина Љубовија.

Санитарни инспектор је размотрно достављену документацију и на основу чл. 77. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр.30/2010, 93/2012 и 101/2016), и 27, 28, 29. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснаблевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/2008), чл. 16. Закона о санитарном надзору („Сл. гласник РС“, бр. 125/2004), чл. 2. и 21. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС“, бр. 36/15), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016), донео је решење којим се одређују санитарни услови.

Утврђено је да инвеститор планира изградњу два нова бунара капацитета 30 лит/сек.

Неопходно је планирати приступну хигијенску саобраћајницу до Изворишта „Грабовица“ која би била изграђена од наменског чистог материјала.

Бунари ће се налазити у оквиру парцеле коју користи ЈП „Стандард“ Љубовија, а на којој се налазе и постојећи бунари који су у експлоатацији.

Имајући у виду околност да се у оквиру постојеће парцеле на којој се налазе постојећи бунари који су у експлоатацији, а која парцела је у приватном власништву одређеног физичког лица, те да се исти не користе у складу са одредбама из чл. 6, 27. – 33. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснаблевања („Сл.гласник РС“, бр. 92/2008), неопходно је регулисати наведени проблем и успоставити нове зоне санитарне заштите, а све на основу новог Елабората о зонама санитарне заштите.

На основу новог Елабората о зонама санитарне заштите Министар здравља донео би ново решење о обухвату новоформираних наведених зона.

Неопходно је планирати водоснаблевање и одвод отпадних вода из објекта „Црква станица“ који се налази на Изворишту „Грабовица“, на хигијенски начин.

На основу чл. 18. Закона о републичким административним таксама („Сл.гласник РС“, бр. 43/03, 53/04, 42/05, 42/06, 47/07, 5/09, 35/10, 50/11, 55/12, 47/13, 57/14, 45/15, 50/16,61/17, 113/17, 3/18 и 50/18), подносилац захтева је ослобођен плаћања административне таксе на захтев.

Решено у Министарству здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење за санитарну инспекцију, Одсек за санитарни надзор за Мачвански управни округ Шабац, дана 12.11.2018.године под бројем: 530-353-19/2018-10.

Доставити:

1. ДП Инфраструктура Шабац, Сектор за изградњу, Служба за просторно и урбанистичко планирање
2. ЈКП „Стандард“ Љубовија
3. Општина Љубовија
4. Архиви

САНИТАРНИ ИНСПЕКТОР
Др Борка Копановић
Др Борка Копановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Сектор за ванредне ситуације
Одељење за ванредне ситуације у Шапцу
09/34 број 217-15894/18-1
16.11.2018. године
Шабац
ул. Господар Јевремова бр. 4

3406-04/6
19.11.2018

ЈП „Инфраструктура Шабац“ – Шабац,
Сектор за изградњу, Служба за просторно
и урбанистичко планирање, Шабац
ул. Карађорђева бр.27

Предмет: Захтев за издавање услова и података од интереса за израду плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији.

Вежа: Ваш допис бр. 3406-04/6 од 24.10. 2018. године

На основу Вашег захтева за издавање услова за потребе израде плана детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији, број 3406-04/6, од 24.10.2018. за потребе инвеститора Општине Љубовија, у складу са одредбама чл. 29 Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15), дајемо следеће мишљење:

Напред наведени план детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији, је неопходно израдити у складу са важећим законима, техничким прописима и српским стандардима, па сходно томе дајемо следеће услове у погледу извршења потребних мера заштите од пожара и експлозије:

- У погледу обезбеђења испуњености основних захтева заштите од пожара приликом пројектовања и изградње објеката и то на начин утврђен посебним прописима и стандардима којима је уређена област заштите од пожара и експлозија и проценом ризика од пожара којом су изражене мере заштите од пожара за конструкцију, материјале, инсталације и опремање заштитним системима и уређајима, објекти морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15),
- Фазну градњу, уколико ће градња трајати дужи, предвидети на начин да свака фаза представља техничко - технолошку целину, која може самостално да се користи,
- Објектима обезбедити приступни пут за ватрогасна возила у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95),
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица („Сл. лист СФРЈ“, бр. 13/78 и 37/95),

- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ“, бр. 53 и 54/88 и 28/95),
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту објекта од атмосферског пражења („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/98),
- Реализацију објекта извршити у складу са одредбама Правилника о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СФРЈ“, бр. 41/93),
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФРЈ“, бр. 74/90),

као и други Правилници и стандарди са аспекта заштите од пожара који произилазе из горе наведених законских и подзаконских аката.

Одредбе чл. 30 Закона о заштити од пожара дају могућност да се у недостатку позитивних прописа у Републици Србији могу прихватити доказивање испуњености захтева заштите од пожара и према страним прописима и стандардима, као и према признатим методама прорачуна и моделима уколико су тим прописима предвиђени.

Сагласно са одредбама чл. 123 Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14), чл. 38 Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Сл. гласник РС“, бр. 113/15) и чл. 33 и 34 Закона о заштити од пожара, потребно је доставити на сагласност пројекте за извођење објеката, а пре отпочињања поступка за утврђивање подобности објекта за употребу, ради провере примењености датих услова и усклађености са осталим планским актима у поступку обједињене процедуре.

Ослобођено плаћања таксе сходно члану 18. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 50/18).

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
Полицијски саветник

мр Фадил Незири

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 11965-2
09.11.2018. године
БЕОГРАД

Чувања до 2023. године
Функција 34 ред бр 42,
Датум: 07.11.2018.г.г.
Обрађивач: кс. М. Пајанић

3406-04/13
16.11.2018

Обавештење у вези израде Плана
деталне регулације у Љубовији,
доставља.

ЈП „Инфраструктура Шабац“ - Шабац
Ул. Карађорђева бр. 27
15000 Шабац

Веза: Захтев ЈП „Инфраструктура Шабац“ број 3406-0413 од 24.10.2018. године

На основу вашег захтева, у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље („Службени гласник РС“, бр.85/15), а према достављеној документацији, обавештавамо вас да за израду Плана деталне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији, исма посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Носилац израде плана је у обавези да у процесу израде примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), као и свим подзаконским актима која регулишу предметну материју.

МП

НАЧЕЛНИК
ПОДРУЧНОГ
СЛОБОДАН СТАРЧЕВИЋ

Израђено у 1 (једном) примерку,
умножено у 1 (једном) примерку и достављено:
- ЈП „Инфраструктура Шабац“ - Шабац,
- а/а

